

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ

TAGA

İLETİŞİM FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİ UYGULAMA DERGİSİ

Sayı 2
21/22 GÜZ

ADİYAMAN YOLU YAMAN

Fırtına, Güneş ve Binlerce Yıllık Tarihin
Sersemletici Deneyimi

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

ALTIN BAKLAVA FİLM AKADEMİSİ

VE DAHA...

GAZİANTEP'İN RENKLİ
MİRASI: MOZAIK

GAZİANTEP'İN BARAK OVASINDA
GÜMÜŞLETİLEN ZURNA

SİZ HİÇ MOLEKÜLER
KATMER YEDİNİZ Mİ?

FİZİKSEL GERÇEKLİĞİN
KURTULUŞU - ECHO

KENDİ ENERJİSİNİN TAMAMINI GÜNEŞTEN ÜRETEN ÇEVRE DOSTU ÜNİVERSİTE

2.3 Mw Kurulu Güç
2200 Panel Kurulumu
15 Mw Yıllık Elektrik Üretimi

HKÜ; modern dersliklerin yanı sıra spor tesisleri, yurt ve kafeterya imkanları sunar.

HKÜ' DE YAŞAM

Yeşil ve Akıllı Kampüs

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, geniş ve ferah bir kampüse sahiptir. Kampüsümüzde, modern dersliklerin yanı sıra; öğrenci yurtları, öğrenci merkezleri, spor tesisleri ve sağlık merkezi yer almaktadır. Son teknoloji ile donatılan kampüsümüzde öğrencilerimiz, dizüstü bilgisayarları, mobil telefonları ve tabletleri ile her noktadan internete bağlanabilme imkanına sahiptirler. Üniversitemizde binaların çatıları yerli güneş panelleri ile donatılarak, yeşil kampüsündeki kurulu gücü 2,3 MegaWatt'a çıkarılan ve böylelikle enerji ihtiyacının büyük bir bölümünü kendi kendine karşılayabilen bir üniversitedir.

Üniversitemiz, Dünya üniversitelerini çevreye duyarlılık, enerji, atık, ulaşım yönetimi ve sürdürülebilirlik alanlarında değerlendiren UI GreenMetric 2021 En Çevreci Üniversiteler Sıralamasında; Türkiye'deki Vakıf Üniversiteleri arasında 3'üncü sırada, Dünya Genel Sıralamasında ise 375'inci sırada yer alarak büyük bir başarıya imza attı.

HİBRİT Eğitim Modeli

Hasan Kalyoncu Üniversitesi; eğitim-öğretim faaliyetlerini, yüz-yüze ve uzaktan öğretim yöntemlerinin bir arada kullanıldığı HİBRİT bir yaklaşımla sürdürmektedir. Türkiye'de HİBRİT eğitim modelini nadir ve başarılı uygulayan eğitim kurumlarından birisi olan Üniversitemiz; öğrencilerinin, akademik & idari personellerinin sağlığını önceleyen bir anlayışı esas alarak, güçlü altyapısı sayesinde pandemi koşullarına uygun ortam sunmaktadır.

Öğrenci Merkezleri

Hasan Kalyoncu Üniversitesi kampüsü içerisinde barınma, beslenme ve diğer ihtiyaçların karşılanabileceği öğrenci merkezleri bulunmaktadır. Restoran, market, kırtasiye, kitap mağazaları, sessiz kitap okuma salonu, teras ve kafelerin yer aldığı öğrenci merkezleri, öğrencilere ders dışı zamanlarını değerlendirebilecekleri modern yaşam alanları sunuyor.

TAGA'dan herkese merhaba,

Anadolu coğrafyasının kadim şehirlerinden Gaziantep'in kültür, sanat ve bilime açılan penceresi olma isteği ile yayın hayatına başlayan dergimizin ikinci sayısını siz okurlarımızla buluşturmanın mutluluğu içindeyiz.

Taga, hızla globalleşmekte olan dünyada yerel olanı araştırmanın, anlamının ve yerel ile global arasında sağlam köprüler kurmanın önemine inanan bir oluşum. Her şeyin tekipleştiği çağımızda, toplumların özgün karakterlerini korumalarının ne kadar güçleştiğinin farkında olan ekibimiz, dikkatini yerel kültürümüzün hazinelerine yoğunlaştırıyor ve bu eşsiz

güzellikleri tüm dünya ile paylaşıyor. Amacımız, akademik bir titizlikle hazırladığımız dergimizin, "aynılar denizi"nde farklılığı ile dikkat çeken, mütevazı ama güçlü bir dalga yaratabilmesi.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileri tarafından hazırlanan Taga'nın sayfaları arasında dolaşırken, ekibimizin Adıyaman'a yaptığı tarih ve kültür yolculuğuna eşlik edebilir; Nemrut'un, Arsemya'nın, Perre'nin heyecan verici atmosferini, Oturakçı pazarının neşesini, Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi'nin ruhani havasını içinde hissedebilirsiniz. Birkaç sayfa ileride Gaziantep düşüncelerinin vazgeçilmezi olan

abdallar ve gümüşle bezenmiş zurnaları ile karşılaşabilir, Yemen'den tüm dünyaya yayılan kahve çekirdeklerinin serüvenine tanıklık edebilir veya rengarenk bir mozaik atölyesine konuk olabilirsiniz. Afrika Araştırmaları Merkezi ve Yardımlaşmak Güzeldir Platformu hakkında hazırladığımız dosyalar içinizi ısıtırken, iklim değişikliği ve susuzluk tehlikesini gündeme taşıyan bir başka yazı ile düşüncelere dalabilir, çözümün bir parçası olmak adına kolları sıvayabilirsiniz.

Taga, ikinci sayısında da sizi dopdolu bir içerikle karşılıyor. Tüm okurlarımıza sanat, kültür ve bilimle hemhal olacakları keyifli bir yolculuk diliyoruz.

HAKKIMIZDA

TAGA, Hasan Kalyoncu Üniversitesi öğrencilerinin hazırladığı dönemsel popüler kültür dergisidir. Dergimiz Gaziantep başta olmak üzere ülkemizin yaşama dair sosyal, kültürel, güncel gündemini size taşımaktadır.

künye

TAGA

© Hasan Kalyoncu Üniversitesi, 2019
Sertifika № 23117
Nisan 2022
ISSN: 2822-3586

Sayı 2
21/22 Güz Dönemi

İmtiyaz Sahibi Türkay Dereli **Genel Yayın Koordinatörü** G. Rengin Küçükerdoğan **Yayın Editörü** Pınar Tınaz **İdari Koordinatör** Mirza Kına
Yazı İşleri Yönetmeni Emel Turgut **Yazı İşleri Ekibi** Didem Hatun Can - Emine Kaplan - Ertuğrul Küçükkanık - Fatma Rabia Tatar - Galip Başyurt
Hasan Taş - Hayrunnisa Yücel - Melisa Yavuz - Musa Marakoğlu - Numan Akpınar - Oya Kahyalar - Ufuk Gürbüzdal - Uğur Servet Karalar
Zeynep Abacı **Haber Koordinatörü** Deniz Telek **Görsel Yönetmen** Uğur Servet Karalar **Tasarım Ekibi** Uğur Servet Karalar - Nursena Besnili
Dijital Medya Ekibi Furkan Kayadaleren - Esma Rojda Çiçek **Katkıda Bulunanlar** Türkay Dereli - Bülent Küçükerdoğan - Atiye Güner - Batu Duru
Büşra Eren Karalar - M. Fatih Eminoğlu - Furkan Baltacı - Fulya Harp Çelik - Harun Yiğit Alkan - Reşat Taman - Yelda Şahanoğlu - L. Meral Özgen

Yazışma Adresi Havalimanı Yolu Üzeri 8. km 27410 Şahinbey/GAZİANTEP
Tel: +90 (342) 211 80 80 Faks: +90 (342) 211 80 81 www.hku.edu.tr ifdekanlik@hku.edu.tr

17

KÜLTÜR - SANAT

Geçmişten Günümüze
Altın Baklava Film Akademisi

KÜLTÜR-SANAT 4

Gaziantep'in Renkli Mirası: Mosaic

YAŞAMIN İÇİNDEN 7

Bugüne Kadar Yaptığım Her Şey
Sinemada Birleşti

YAKIN BAKIŞ 13

Görsel İletişim Tasarımı

KÜLTÜR-SANAT 17

Geçmişten Günümüze
Altın Baklava Film Akademisi

YÖRESEL 25

Gaziantep'in Barak Ovasında
Gümüşletilen Zurna

ÖZEL DOSYA 27

Edebiyattan Sinemaya Polisiye

YAKIN BAKIŞ 39

Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nde
Gastronomi Eğitimi Başladı

YENİ FİKİRLER 40

Siz Hiç Moleküler Katmer Yediniz mi?

KÜLTÜR-SANAT 41

Bir Aktörün Portresi

GEZİ NOTLARI 44

Adıyaman Yolu Yaman:
Fırtına, Güneş Ve Binlerce Yıllık
Tarihin Sersemletici Deneyimi

YAŞAMIN İÇİNDEN 51

Pandemi İle Hayatımıza Giren
Online Eğitim

YAKIN BAKIŞ 53

Öğrenci Kenti Gaziantep - 1

YAKIN BAKIŞ 54

Pandemi ve Gerçekler

SEKANS 56

"Fiziksel Gerçekliğin Kurtuluşu" - Echo

YAKIN BAKIŞ 59

Sivil Toplumun Gücü

YAKIN BAKIŞ 63

Afrika'ya Uzanan Köprü: Kalyoncu
Afrika Çalışmaları Merkezi (KASC)

YÖRESEL 67

Bir Fincan Kahvenin Kırk Yıl Hatırı Var

YAKIN BAKIŞ 69

Klasik Otomobil Sevdası

SPOR 71

Yepyeni Bir Spor Deneyimi:
Gaziantep'te Golf

Altın Baklava Film Akademisi
VII. Uluslararası Öğrenci Film Festivali;
öğrencileri, sinemaseverleri, yönetmenleri
ve oyuncularını 10-12 Mayıs 2022 tarihinde
Gaziantep'te buluşturmaya hazırlanıyor.

Edebiyattan Sinemaya Polisiye

Haşan Kalyoncu Üniversitesi İletişim
Fakültesi tarafından düzenlenen
çevrimiçi seminerde polisiye yazarı
Algan Sezgintüredi'yi ağırladık. Sadece
öğrencilerimizin değil, akademisyenlerimizin
de yoğun ilgi gösterdiği seminerde polisiyeye
dair tüm ayrıntıları masaya yatırdık.

Tagadergisi

Taga'yı Dijitalden de Takip Edebilirsiniz.

63

YAKIN BAKIŞ

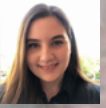
AFRİKA'YA UZANAN KÖPRÜ:

KALYONCU AFRİKA ÇALIŞMALARI
MERKEZİ (KASC)

TAGA ekibi olarak, üniversitemizde yer alan bu önemli merkezi ziyaret ettik ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nün değerli hocalarından Dr. Öğr. Üyesi Yaman Kepenç ile KASC'nin çalışmaları üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

Gaziantep'in Renkli Mirası Mozaiik

Didem Hatun Can

TAGA ekibi olarak Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Mozaik Eğitim Merkezi koordinatörü ve mozaik sanatçısı Gülçin Sökücü ile keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Küçük taş, mermer, cam ve daha birçok malzemenin harç üzerinde birleştirilmesiyle oluşan mozaiklerin tarihi binlerce yıl öncesine dayanmaktadır. Bilinen en eski mozaik örneği Sümer Uygarlığında görülmüştür. Roma ve Bizans Dönemlerinde büyük gelişme gösteren mozaik sanatının kullanım alanı ve malzeme çeşitliliği de zaman geçtikçe artmıştır.

Gaziantep'in, Nizip ilçesine bağlı Belkıs köyünde bulunan Zeugma Antik Kenti, arkeolojik kazılarda ortaya çıkartılan eşsiz mozaikleri ile ünlüdür. Burada bulunan eserler, dünyanın en büyük mozaik müzelerinden biri olan Zeugma Mozaik Müzesi'nde sergilenmektedir. Gaziantep'in sembolü haline gelen ve tüm dünyanın ilgisini çeken Çingene Kızı mozaığı de bu müzede sergilenen önemli parçalardan biridir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bünyesinde bulunan, 2017 yılında hizmet vermeye başlayan Jale Tekinalp Yücel Kültür ve Sanat Merkezi'nde, mozaik sanatının tanıtılması ve daha çok kişiye ulaşması amacıyla çeşitli mozaik eğitimleri verilmektedir. Gaziantep'e gelen misafirler bu sanat merkezini ziyaret ederek, mozaik sanatı hakkında bilgi sahibi olabilmektedir.

Gülçin hanım hoş geldiniz. Bize kısaca mozaik sanatı hakkında bilgi verir misiniz?

Elbette. Mozaik sanatı, birbirinden farklı materyallerin bir araya gelerek resim oluşturmaya sanatına denir. Önemli olan, kullanılan materyallerin ışık ve gölge oyunları ile ve bir görsel ifade edebilmesidir.

Kimler bu sanatı yapabilir, bu sanatı yapmak için özel bir yetenek gerekiyor mu?

Mozaik yapımı çok emek ve titizlik isteyen bir iş. Bu nedenle öncelikle çok istemek gerek. Bunun dışında mozaik yapımını öğrenmek için özel bir yeteneğiniz olması gerekmez. Azimle çalıştıktan sonra siz de yapabilirsiniz.

tayların, kocaman bütünlükler oluşturabileceğini gösterdi.

Şu an üzerinde çalıştığınız bir mozaik projeniz var mı?

Şu anda "Kelebek Etkisi" adlı bir projem var. Pandemi döneminde biliyorsunuz, merkezimize öğrenci kabul edemedik. Pandemi herkesi olduğu kadar, bizi de etkiledi. Bu boşlukta kırık seramiklerle kelekler yapmaya başladık. Amacımız bu kelek mozaikleri ile bir hareket yaratmak ve mozaik sanatının bütün dünyayı sarmasını sağlamaktı. 8-9 tane çalışma yaptık. Onları şu an bahçemizde sergiliyoruz. Pandemi bittikten sonra, gençlerle yeni kelekler yapıp, bu eserleri Gaziantep'in parklarına yerleştirmeyi düşünüyoruz. Her

Zaman makinesi gibi. Başına bir oturuyorsunuz, altı saat, yedi saat geçiyor, hiç farkına varmıyorsunuz. Hem sizi çok rahatlatıyor, hem de güzel bir eser ortaya çıkartmanın gururunu ve mutluluğunu yaşıyorsunuz. Mozaik yapmak terapi benzeri bir etki yaratıyor üzerinizde. Bu sanatı öğrenmeye istekli herkesi merkezimize bekliyoruz.

"Mozaik kelekler, sadece bir tabloda değil, kent merkezinde, duvarlarda, bahçelerde, yaşam alanlarımızda yer alacak."

Siz mozaik sanatıyla nasıl tanıştınız?

Zeugma Müzesi'nin kurulduğu dönemde, açılış ilanları dikkatimi çekmişti. "Tarihe iz bırakmak" yazıyordu billboardlarda. Bu söz bana çok anlamlı geldi. Bu mozaikleri yapan insanların tarihe muhteşem izler bıraktıklarını düşündüm. Daha sonra Ticaret Odası tarafından düzenlenen bir eğitim programına katıldım. Dünyanın en önemli mozaik sanatçıları bu etkinlikte atölye çalışmaları yapmıştı. Ben de bu sayede tanıştım mozaik sanatıyla.

Bu sanat dalı size neler öğretti ve neler kattı?

Bana daha çok parçadan bütüne bakmayı öğretti. Yani ufacık de-

kelebeğin bir hikâyesi olacak. Mozaik kelekler, sadece bir tabloda değil, kent merkezinde, duvarlarda, bahçelerde, yaşam alanlarımızda yer alacak.

Pandemi döneminden etkilenmediğinizi, öğrenci kabul edemediğinizi söylediniz. Bu sanata ilgi duyanlar için alternatif eğitim modelleri planlıyor musunuz?

Online eğitim verme konusunda çalışmalarımız var. Ama açıkçası zorlanıyoruz. Çünkü mozaik yapmak için gerekli materyaller, herkesin evinde bulabileceği şeyler değil. Öncelikle materyalleri basitleştirmemiz, kolay yapılabilir hale getirmemiz gerekiyor. Mozaik, evde yalnız başına çalışmaya çok uygun bir sanat aslında.

Bugüne Kadar Yaptığım Her Şey SİNEMADA BİRLEŞTİ

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İletişim Fakültesi öğretim üyelerinden Deniz Telek ile keyifli bir sohbet gerçekleştirdik. Deniz Telek, üniversitedeki görevinin yanı sıra kısa film projeleri ile yurt içi ve yurt dışında düzenlenen festivallerde dikkati çeken ödüllü bir yönetmen. Hocamızla sinema, edebiyat ve felsefe üzerine konuşurken, filmleri "Tractatus", "Gümüş" ve "Anoush" hakkında da detaylı bilgiler aldık.

Hocam hoş geldiniz. Sohbetimize başlamadan evvel, okur-larımıza kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Elbette... İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümünden mezunum. Aynı okulda yüksek lisans yaptıktan sonra, akademik eğitimimi sinema alanında sürdürmek istedim ve Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden doktora derecesi aldım. Sinema kadar yakından ilgilendiğim bir başka alan da tiyatroydu. Bu nedenle aynı üniversiteye bağlı olan Konservatuarda Pandimus Bölümünü de bitirdim. Erasmus öğrencisi olarak gittiğim Varşova Üniversitesi'nde "Polonya Edebiyatı'ndan Film Uyarlamaları" ve "Görsel - İşitsel Atölye: Krzysztof Kieślowski ve Filmleri" gibi, sinema alanında ufkumu genişleten dersler aldım. İlk kısa filmim olan "Gümüş"ü 2018 yılında çektim ve 38. İstanbul Film Festivali'nde kazandığım FIPRESCI ödülü başta olmak üzere, pek çok festivalden ödüller kazandım. "Gümüş" bana yeni kapılar açılmasını sağladı. 2018'de, Antalya Film Forum tarafından düzenlenen, "Bela Tarr ile Film Yönetimi Atölyesi"ne Türkiye'den seçilen 10 yönetmen-den biri oldum. Burada Bela Tarr'ın süpervizörlüğünde ikinci kısa filmim "Tractatus"u çektim. 2019 yılında Saraybosna Film Festivali tarafından düzenlenen "13. Talents Sarejevo"ya davet edildim. Rize'de çektiğim "Anoush" adlı filmim ise İtalya'da; 26. Film Festival Della Lessinia'da prömiyer yaptı. "Anoush" ile hala festivallere katılmaya devam ediyorum. Filmim, yurt içinde ve dışında ödüllere layık görüldüğü ve beğeniyle izlendiği için çok mutluyum. İki yıldır Hasan Kalyoncu Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde doktor öğretim üyesi olarak çalışıyorum. Yönetmenlik ve eğitmenliği bir arada yürütmeye çalışıyorum.

Gerçek anlamda sinema sanatı ile beni tanıştıran film, François Truffaut'nun "400 Darbe" filmiydi.

Lisansınızı felsefe bölümünde yapmışsınız. Sinemaya karşı ilginiz hep var mıydı, yoksa sonradan mı gelişti?

Immanuel Kant'ın mezar taşında şöyle yazar; "İki şey ruhumu merak ve huşu ile dolduruyor: Üzerimizdeki yıldızlı sema ve içimizdeki ahlak yasası." Benim için sanat, insanın içindekileri söyleme, dışa vurma biçimlerinden meydana gelir. Elbette sanata ilgim her zaman vardı. Ama sinema, gündelik hayatta söyleyemediklerimi ifade edebildiğim bir alan olarak, kendiliğinden karşıma çıktı! Üniversitede gerçek bir sinema tutkunu olan Artun Güney Polat ile tanıştım. Onun önerdiği filmler, saf sinema ile karşılaşmama vesile oldu. Gerçek anlamda sinema sanatı ile beni tanıştıran film, François Truffaut'nun "400 Darbe" filmiydi diyebilirim. Sonrasında senaryo denemeleri yaptım, dersler aldım, sinema filmleri, diziler ve reklam filmlerinde oyunculuk yaptım. Hem akademik hem de pratik anlamda sinemaya yakınlaşmaya çalıştım.

Peki, ne zaman "Ben bir film yapıpalyım. Buna hazırım" dediniz?

İlk filmim "Gümüş"ü çevremdeki insanların zorlaması ile çektiğimi söylesem yanlış olmaz. Çünkü insanın kendini böyle bir şeye hazır hissedip harekete geçebilmesi gerçekten zor. Oyunculuk deneyimlerimden sebep, film

çekmenin ne kadar büyük bir olay olduğunu biliyordum. Bu da beni çok korkutuyordu. Filmin senaryosunu gönderdiğim destek platformlarının hepsinden ret almıştım. Sercan Özınan, Rabia Kip Telek ve Hasan Ali Yıldırım beni bu süreçte hem maddi hem manevi anlamda desteklediler; hatta zorladılar diyebilirim. Ragıp Türk ve Emre Pekçakır ise çekim sürecinde hep yanımda oldular. 2017 yılında doktora kabul edildim. Hayalim o yılın yaz döneminde ilk kısa filmimi çekmekti. Henüz netleşmiş bir projem yoktu. O yaz babamı kaybettim. O yaz filmimi çekemedim. Fakat sonrasında bir film yaparak babam için bir şeyler yapmak istemişim. "Gümüş" gerçekte yaşadıklarımın yola çıkarak yaptığım bir filmidir. Şimdi bakınca, depresyon sonrası ortaya çıkmış bir eser olduğunu görebiliyorum.

Bir noktada "Gümüş" iyileşme sürecinizin de bir parçası olmuş diyebilir miyiz? Sanatın sağaltıcı bir yönü olduğunu düşünüyor musunuz?

Muhakkak. Sinema benim için söylenemeyenleri, ifade edilemeyenleri ifade etme alanı. Büyülü fener anlamında gerçekten böylesi bir yapıya sahip olduğunu düşünüyorum.

Felsefe eğitimi almış olmanızın sinemanız üzerinde ne gibi etkileri oldu?

Felsefe sözcüğü yerine eskiden Histori kullanılırmış. Manası, araştırmak, araştırmak amacıyla yola çıkmak... Amacımız araştırmak maksadıyla yollara düşmekse, sinema, benim bu yolculukta tercih ettiğim vasıta diyebiliriz. Yaşamın içinde her şey o kadar hızlı bir biçimde olup bitiyor ki bunu yaşarken keşfetmek mümkün olmuyor. Bunun için durmaya ve düşünmeye ihtiyaç

var. Yola ya da yolculuğa sinema diyorsak, bu yoldaki duraklara ve çıkmaz sokaklara felsefe diyelim. Benim bugüne kadar yaptığım her şey sinemada birleşti. "İthaki'ye doğru yola çıktığın zaman dile ki uzun sürsün yolculuğun" diyor şair. Bu bakımdan yol ve yolculuk ne kadar uzarsa eve dönmenin anlamı o kadar büyük olacak. Umarım bir gün ben de evime geri dönmeyi başarırım... Bu arada İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'ndeki hocalarıma; özellikle de tez danışmanım Prof. Dr. Cengiz Çakmak'a çok teşekkür etmek isterim. Üzerimde inanılmaz emekleri var.

Filmlerinizin senaryolarını yazarken çıkış noktanız ne oluyor? Hangi hikâyeyi seçeceğinize nasıl karar veriyorsunuz?

Aslında başlangıç noktası benim. Daha önce de dediğim gibi, film yapmak benim yolculuğumun bir parçası. Genelde gündelik olaylarla ilgileniyorum. Çünkü bana göre ekonomik-politik ilişkiler en basit haliyle gündelik ilişkilerde ortaya çıkar. Ben de yaşama karşı olan tavrımı bu basit ilişkilerin altını çizerek, onları daha açık bir hale getirerek ortaya koymaya çalışıyorum. Bu şekilde başladığım yere geri dönüyorum bir parça. Kendimi bir parça daha anlamış oluyorum.

Yönetmenlik deneyimlerinizden konuşmaya "Gümüş" ile devam edelim. Filmin ön hazırlık ve çekim sürecinde neler yaşadınız?

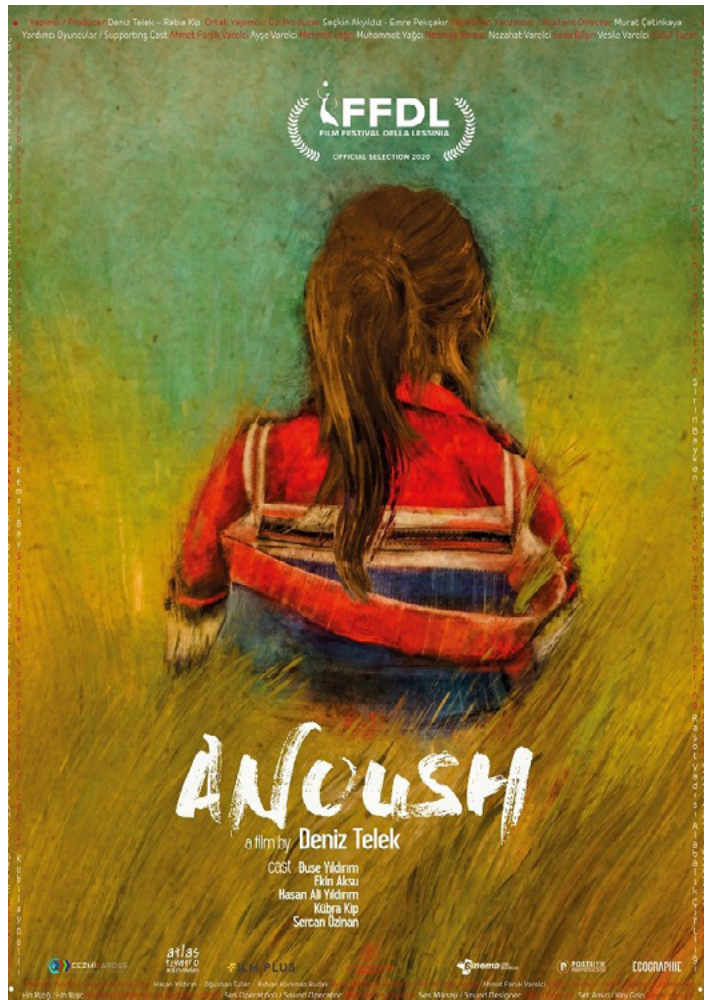
"Gümüş"ü çekmeye karar verdiğimde elimde maddi anlamda neredeyse hiçbir şey yoktu. Bıraktığım burslarını değil filmi çekmeye, ekibin yol parasına bile yetmiyordu. Arkadaşım Sercan, kendi burslarını ortaya koydu, Rabia o dönem yaptığı işten kazandığı parayı projeye aktarmak istedi. Bu beni çok duygulandırdı.

Bir gece yarısı Hasan Ali Yıldırım'ın memleketi olan Elbistan'a gitmeye karar verdik. Birkaç kilo soğan, bir kaç kilo patates ile İstanbul'dan çıkıp Elbistan'a gittik. Burada film çekimleri öncesi bir ay kaldık. Filmdeki birçok şey kendiliğinden ortaya çıktı. Tamamen bütçesiz ve amatör bir şekilde çekilmiş bir film oldu. Bu bakımdan filmin hazırlık ve çekim süreci hayli zorluydu. Bir yönetmen olarak beni en çok zorlayan ise filmde çalıştığımız kangal köpeği Yamuk ile çektiğimiz sahnelerdi. Köpeğin başka bir canlıya zarar verebilme ihtimali işimizi çok zorlaştırdı. Çünkü her an bir

yerlerden başka bir köpek, kedi ya da tavuk çıkabiliyordu. Bu bakımdan, sahnelerden çok bu meseleye odaklanmıştım. Çok şükür ki böyle bir şey olmadı. Fakat belirtmeliyim ki, genel anlamda yüzlerce imkânsızlık ve zorluğa rağmen birçok şeyin yolunda gittiği özel bir film oldu "Gümüş".

"Anoush"ta bu kadar zorlanmışsınızdır. Sonuçta deneyimliydiniz.

"Anoush"un senaryo fikrinin ortaya çıkması ve filmin prömiyerinin yapılması arasında iki yıllık bir süre var. Ön hazırlık çalışma-

ları, recce ve prova süreçleri de dahil olmak üzere iki ay sürdü. Çekimlerin beş gün süreceğini planlamıştık ve planda bir sapma olmadı. Ancak filmin post prodüksiyon aşamasında, finansal sorunlar nedeniyle biraz beklememiz gerekti. Bu noktada "Gümüş"ten gelen ödülleri imdadımıza yetiştirdi ve bu süreci de iki ay gibi bir sürede tamamladık. İşlerin planlandığı gibi gitmesi, zor olmadığı anlamına gelmiyor tabi.

tarlalarında çektiğimiz sahneler de hiç kolay değildi. Şimdi dönüp baktığım zaman, filmi hiç kimse zarar görmeden bitirebildiğimiz için seviniyorum.

"Anoush"un anlamı nedir?

Anoush bir isim. Bir Ermeni ismi. Tatlı, şirin manasına geliyor. Filmin başkarakteri olan kız çocuğunun ismi. Aslında hikaye, gerçekte yaşanan bir olaya dayanıyor. Benim kuzenimin ba-

gece inanılmaz şekilde kar yağıyor ve yollar kapanıyor. On gün akrabalarının evinde mahsur kalıyor kuzenim. Nihayet eve döndüğünde de görüyor ki, ağabeyi çoktan evlenmiş! Bu hikaye aile içinde komik bir anı olarak anlatılırdı. Ama bir gün kuzenim, aslında yaşadıklarının ne kadar zor ve üzücü olduğunu itiraf etti. Bu durum çok etkiledi beni. Filmin öyküsünü bu anıdan yola çıkarak yazdım. Başlangıçta ana karak-

Filmi Rize'nin Çayeli ilçesine bağlı Raşot köyünde çekti. Karadeniz'in sert iklimini ve coğrafyasını biraz hafife almışız! "Gümüş"ü de sert kış koşullarında çekmiştik. "Anoush"ta da her şey beklediğimden daha zor oldu. Her dakika başka bir hava durumu oluşuyordu ve bu bizi ışık anlamında çok zorladı. Diğer taraftan çay

şından geçen bir olay. Kuzenim on yaşındayken, ağabeyinin düğününde müstakbel yengesinin giyeceği gelinliği ödünç alması için bir dağ köyünde yaşayan akrabalarının evine gönderilmiş. Tabi o zamanlar köyler arasında çalışan bir ulaşım aracı yok. Kuzenim akrabalarının evine yürüyerek gidiyor. Niyeti gelinliği alıp ertesi sabah dönmek. Ama o

ter olan çocuk erkekti ve adı da kuzenimin adıydı; İbrahim. Filmin hazırlıklarını yaparken, çay tarlaları arasında dolaşıyor ve kamera açıları araştırıyordum. Bir kız çocuğu yanıma geldi ve ne yaptığımızı sordu. Film çekeceğimizi duyunca bizimle ilgilendi. Birlikte tarlalarda dolaştık, fotoğraflar çekti. Onun da fotoğraflarını

çekmiştim. Döndüğümüzde fotoğraflara bakarken, bu küçük kızı filmin ana karakteri olarak hayal etmeye başladım. Filmin baş oyuncusu Buse Yıldırım, projeye bu şekilde dahil oldu. Tabi, kız çocuğu için bir isim bulmak gerekiyordu. Rize'de aslında benim de tam olarak anlayamadığım ilginç bir durum vardı. Bir taraftan Ermenilik meselesine mesafeli dururken, öbür taraftan hafifçe kulağıma eğilip "Aslında

karşılaştım. Bu ismin Buse Yıldırım'a çok yakışacağını düşündüm.

Filmde Ermenice bir müzik parçası kullanmanız da bu soru işaretinin bir parçası mı?

Tabii. Şarkı Hasmik Harutyunyan'a ait. Çekimler sırasında görüntü yönetmenimiz Emre Pekçakır vasıtasıyla bu şarkıdan haberim oldu. Sonra Hasmik Harutyunyan'a ulaştım. Böyle bir film yaptım ve şarkınızı kullanmak istiyorum dedim. O da filmi izledi ve çok sevinerek izin verdi.

Film hem Anoush'un, hem de köye gelen genç öğretmenin hikayesini anlatıyor. Anoush'u tanıdık. Bize biraz öğretmenin hikayesinden de bahseder misiniz?

Aslında iki farklı öyküye yer vermem eleştirildi. Genel anlamda sürenin bu iki hikâyeyi anlatmaya yetmediği eleştirisi yapıldı. Ya da bazıları Anoush'u, bazıları da öğretmeni daha çok izlemek istediler. Fakat aklımdaki asıl fikir, köyünde öğretmen olmayan bir çocuk ile terk edilmiş bir köy okuluna atanan bir öğretmeni kısa süreliğine de olsa yan yana getirmektir. Bunu yaparken de ana eylemi geride tutup, gerçek hayatta olan biten gereksiz ayrıntılara yönelmek istedim. Çünkü gerçek hayatta da böyle olur. Kurmacayı kırmaya çalıştığım biçimsel bir üslup meselesi bu. Bela Tarr etkisi diyebilirim.

Bela Tarr etkisi dediniz... "Anoush'un jeneriğinde Macar yönetmen Bela Tarr'a teşekkür ettiğinizi gördük. "Tractatus" adlı filminizi de onun danışmanlığında çekmiştiniz. Galiba sizin için çok önemli ve ilham verici bir sanatçı.

Evet, Bela Tarr... Onun hakkında konuşurken bile heyecanlanıyorum çünkü kendisi benim için yaşayan en büyük yönetmen. Ya da kimilerinin betimlemesiyle saf sinemanın son şairi. Kendisiyle 2018'de Antalya Film Festivali

kapsamında düzenlenen Film Forum'daki "Bela Tarr ile Film Yönetimi" atölyesinde çalışma fırsatı buldum. "Tractatus", bu atölye kapsamında çekilmiş bir film. Bela Tarr'ın filmlerinin dışında, onunla geçirdiğimiz 12 gün ve sonrasındaki ilişkimizin benim yolculuğum açısından değeri tabii ki çok büyük. Öncelikle bu atölyeye gittiğimde kamera kullanmayı dahi bilmiyordum. Teknik anlamda çok yetersizdim ve bu beni çok korkutuyordu. Fakat bu atölyede film yönetmenliğinin teknikle çok da ilişkili olmadığını anladım. Teknik bilmek gereksiz demiyorum kesinlikle. Bu gerekli ama işin merkezinde yer almıyor.

"Eşyaya anlam yükleyen bizleriz. Eşya, ekonomi-politik ilişkilerde yalnızca mübadele değeri olan bir varlığa sahip."

Bela Tarr'ın çeşitli biçimlerde bu tarz eğitimlerde tekrarladığı bir söz var: "Ben size yönetmenliği öğretemem fakat yapmak istedikleriniz için sizi cesaretlendirebilirim". Bela Tarr'ın en büyük katkısı bana verdiği cesaret oldu. Yüksek Lisans tezimi Ludwig Wittgenstein'in "Tractatus-Logico Philosophicus" kitabı üzerine yazmıştım. "Neden en çok sevdiğin şey hakkında bu atölyede bir film yapmıyorsun? "Tractatus'u yap" dedi. Bilenler Wittgenstein'in ve Tractatus'un ne denli zor olduğunu bilirler. Bu bağlamda "Tractatus" üzerine bir film yapmaya karar vermek hiç kolay değildi. Fakat öneriyi sunan Bela Tarr olunca, onu dinledim! "Tractatus'u, bir fotoğraf makinesi ile kimseden teknik bir yardım almadan çektim. Daha sonra bu film, 40. İFSAK Kısa Film Festivali'nde En İyi Deneyisel Film ödülünü kazandı. "Anoush'un

bizim özümüz Ermenidir" diyen insanlarla karşılaştım. Raşot da eski bir Ermeni köyü. Filmin sonunda ana karakter bir sis bulunun içinde kayboluyor. Filmdeki bu an etrafında, çocuğun ismini bir Ermeni ismi koymak ve filmin içinde ufak bir soru işareti bırakmak istedim. Ermeni isimlerini tararken de Anoush ismi ile

çekimleri öncesinde, 2019'da Saraybosna Film Festivali kapsamında düzenlenen "Talents Sarajevo"ya seçildim. Burada da mentörlerimizden biri Bela Tarr idi. Ona atölye sonrasında bir film çekeceğimden bahsettim. Filmin post-produksiyon sürecine katkıda bulundu. Kendisine Antalya'da şöyle demiştim; "Ben büyük bir yönetmen bekliyordum ama gerçek bir insan tanışmış oldum". O gerçek bir insan. Onu tanıma şansım olduğu için çok mutluyum.

"Anoush"a geri dönersek, merak ettiğimiz bir nokta daha var. Filme ilham olan olayda bir gelinliğin ödünç alınması söz konusu. Siz de bu ayrıntıyı korumuşsunuz. Ama öte taraftan gelinlik çok fazla anlam yüklenebilen, özel bir eşya. Gelinliğin yerine başka bir eşya koymayı hiç düşündünüz mü? Ya da gelinlikte karar kılmanızın özel bir nedeni var mı?

Aslında özel bir nedeni yoktu. Filmde de bunu göstermeye çalıştım. Eşya, kendiliğinden herhangi bir değere sahip değildir. Fakat eşyalara eşlik eden metafizik incelikler ve teolojik süsler vardır. Eşyaya anlam yükleyen bizleriz. Eşya, ekonomi-politik ilişkilerde yalnızca mübadele değeri olan bir varlığa sahip. Diğer özellikler aslında sahte bir varlığa bizi yönlendiriyor. Bu Marx'ın meta fetişizmi dediği şey. Ben gelinliğin meta karakteriyle ilgilenmek istedim ve bu bağlamda gelinliği bir meta biçimde tahlil etmeye çalıştım.

Biraz önce Hasmik Harutyunyan'ın bir parçasını filminizde kullandığınızdan bahsetmişsiniz. Bu parça dışında müzik kullanmadığınız dikkatimizi çekti. Sinemada müzik kullanımına yaklaşımınız nedir?

Bu aslında üzerine düşünmeye devam ettiğim bir mesele. Müziği leit-motif biçiminde kullanmaya çalıştım. Bu hikaye anlatım tekniği ile ilişkiliydi. Aynı duygunun

devam etmesi amacıyla, ya da duygunun bir karakterden diğerine taşınması amacıyla kullandım. Bu sayede çatışmanın daha güçlü ve estetik bir şekilde kavrandığını düşünüyorum. Bunun dışında müzik kullanmamaya özen gösterdim. Doğal sesler her zaman daha ilgi çekici ve etkiyici benim için. Çünkü dürüst filmler yapmaya çalışıyorum.

Uzun metrajlı bir film projeniz var mı? Yoksa kısa film, bir tarz olarak size daha mı yakın?

Kısa ya da uzun film tanımlaması filmlerin sürelerine göre yapılır. Yönetmenlik ise filmlerin sürelerinin dışında bir iştir bana göre. Yapılan iş aynıdır. Uzun metraj sadece daha büyük bütçeleri gerektirir. Filmlerin uzunluğu ya da kısalığı endüstriyel ilişkilerde ayırt edilir sadece. Sinema sanatçıları veya sinemaseverler için bir farkı olduğunu düşünüyorum. Şu an uzun metrajlı bir film projem var. Senaryo geliştirme sürecindeyim.

Dediğiniz gibi, kısa filmleri finanse etmek daha kolay. Bu nedenle sinema öğrencileri ve amatör sinemacıların kısa filme yönelmeleri mantıklı görünüyor. Sizce Türkiye'de kısa film yapımı nasıl desteklenebilir?

Türkiye'de kısa filmin yükselişe geçtiğini düşünüyorum. Çok başarılı filmler izleme şansım oldu. İnanıyorum ki, yakın zamanda uzun metrajda rüştünü ispat etmiş, önemli yönetmenlerin de kısa filmlerini izleyeceğiz. Kısa filmin desteklenmesini, bu alana yatırım yapılmasını çok önemsiyorum. Festivaller bu anlamda çok değerli. Hem ulusal, hem de uluslararası katılıma açık çok sayıda festival düzenleniyor Türkiye'de. Bu umut verici bir durum. Ama yeterli mi diye sorarsanız, elbette değil. Ben "Gümüş" ile çok sayıda yabancı festivale katılma şansını yakaladım. Türkiye'de yapılan festivaller ile yurt dışındakiler arasında uçurumlar var maalesef. Asıl sorun, Tür-

kiye'de film okullarının azlığı. Eğer daha çok film okulu açılır, bu okullardan mezun olan insanlar filmler yapar, festivaller düzenlerse sorunlar çözülür. Şu an Türkiye'de sinema sektöründeki hiç kimse aynı dili konuşmuyor. Sinema eğitimi güçlendirmek bu "birbirini anlayamama" sorununa da çare olabilir. Bir de ülke olarak birbirimize karşı çok sertiz. Anlamaya çalışmıyoruz. Bu tavrın ekonomik ve politik temelleri var. İnsanlar arasındaki ekonomik farklılıkların azalması da sorunun ortadan kalkmasına katkı sağlar. Yağmur yağdığında arabası olan insanlar yayalara yol verdiği gün, gerçek anlamda filminden konuşabilecekiz.

Bir sinema hocası olarak, film yapmak isteyen genç arkadaşlarımıza ve öğrencilerinize tavsiyelerinizi de duymak isteriz.

Öncelikle sinema öğrencilerinin hayata karşı bir bakış açısı edinmelerini ve bu bağlamda bir tavır almalarını bekliyorum. Bunu yapabilmek için ise hayatı ciddiye almak gerekiyor sanırım. Her şey cevaplanması gereken temel bir soru ile başlıyor. Ben kimim? Bu soru sanırım insanın kendini tanımaya başlamasında merkezi bir öneme sahip. Tabii ki bu soruyu yolculuk boyunca sürekli olarak sormak gerekiyor. Film yapmaya başlamak için bu ilk adımı attıktan sonra aslında teknik bir süreç başlıyor. Bu süreçte kendilerini donattıkları oranda bağımsızlaşabilirler. Teknik donanımına sahip olmanın en kolay yolu film okullarında eğitim almaktan geçiyor. İkinci bir yol ve aslında birinciyi tamamlayacak olan ise sektörde çalışarak deneyim kazanmak. Film sektörü deyince çok geniş bir alanla karşı karşıyayız. Film yapımından dağıtımına çok geniş bir alandan bahsediyoruz. Burada çalışan insanların uzmanlık alanlarını ve birbirleriyle olan ilişkilerini tanıyabilmek için bu sektörün çeşitli birimlerinde çalışmanın şart olduğunu düşünüyorum. Son olarak, iyi bir okuyucu ve izleyici olma gerekliliğini de eklemek yerinde olacaktır. ■

GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI

Galip Başyurt

Görsel İletişim Tasarımı, insanlar arasındaki iletişimi kuvvetlendirmek ve bir fikri diğerlerine ulaştırmak amacı taşıyan; bu doğrultuda görsel sanatları ve teknolojiyi birleştirerek kullanan kreatif bir süreçtir.

Görsel İletişim Tasarımı Bölümleri, Türkiye'deki Üniversitelerde 2000'li yılların başında açılmıştır. 30 Temmuz 2008 tarihinde kurulan Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Güneydoğu Anadolu bölgesinde kurulan ilk vakıf üniversitesidir. 2014 yılında Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde eğitim - öğretime başlayan Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, Gaziantep'te açılan ilk Görsel İletişim Tasarımı Bölümü olma özelliğine sahiptir. 2018 yılında İletişim Fakültesi'nin kurulmasıyla birlikte, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, İletişim Fakültesi bünyesine dâhil olmuştur. Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, 4 yıllık bir lisans programıdır. Çoğunlukla birinci ve ikinci sınıfta iletişime ve tasarıma dair teorik dersler yoğunluktadır. Öğrenciler ilk 2 senede, teorik derslerde öğrendikleri bilgileri üçüncü ve dördüncü sınıfta gördükleri uygulamalı derslerle harmanlayarak özgün projeler üretirler. Bu projeler; kurumsal kimlik çalışmaları, kısa tanıtım filmleri, animasyon filmler,

fotoğraf sergileri vb. projelerdir. Görsel İletişim Tasarımı Bölümü müfredatında, Temel Sanat Eğitimi, Desen, Temel Bilgisayar Bilimleri, Görüntü Okuma, 3 Boyutlu Grafik Animasyon, Senaryo, Kısa Film, Temel Fotoğrafçılık, Etkili İletişim gibi temel derslerin yanı sıra, öğrencilerin ilgi alanlarına göre düzenlenmiş çok sayıda seçmeli ders de bulunmaktadır. Öğrenciler bu dersleri; grafik tasarım stüdyoları, fotoğraf ve video çekim stüdyoları, cep sineması, kurgu stüdyoları ve dersliklerde görürler. Görsel İletişim Tasarımı mezunları; reklam şirketleri, özel şirketlerin kurumsal iletişim departmanları, prodüksiyon ve post prodüksiyon şirketleri, medya kuruluşları veya kamu kurumlarında çalışabilir, yüksek lisans yaparak akademik hayata adım atabilirler.

"Grafik tasarım, çok çalışmak ve aynı anda eğlenmektir ve ondan sonra bazen, sadece bazen, arada bir sanat oluşur."

Radovan Jenko - Grafik Tasarımcı

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü hakkında size daha detaylı bilgi verebilmek için, 2018 yılında Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nin Görsel İletişim Tasarımı Bölümü'nden mezun olan ve halen Hasan Kalyoncu Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde Grafik Tasarımcı olarak görev yapan Uğur Servet Karalar'ın kapısını çaldık.

Kendinizden biraz bahsedebilir misiniz?

İsmim Uğur, 1987 yılında İstanbul Kadıköy'de doğmuş bir Gaziantepliyim. İlk ve orta öğrenimimi İstanbul'da tamamladım. Gaziantep'te M. Rüşdü Uzel Endüstri Meslek Lisesi'nde, Matbaacılık Bölümü'nü bitirdim. Üniversiteyi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nde Matbaa Teknoloji bölümünde bitirdim. 8 yıllık sektör tecrübesinden sonra 2014 yılında, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler Biriminde grafik tasarımcısı olarak çalışmaya başladım. Buradayken kendimi geliştirmek için Görsel İletişim Tasarımı Bölümü'nde lisans eğitimi aldım. Ardından yüksek lisans yaptım ve "Marka Şehir Gaziantep" isimli tez çalışmamla mezun oldum.

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü hakkında bilgi verebilir misiniz?

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, en yalın tanımıyla insanların kitlere ve/veya kişilere vermek

istedikleri mesajların görsel dile dönüştürülmesini öğreten bir bölümdür.

Bu bölümü seçecek olan öğrencilere neler tavsiye edersiniz?

Her meslekte olduğu gibi bu meslekte de yapacağın işi sevmen gerekiyor. Görsel sanatlara ilginiz varsa, fotoğraf çekmeyi, doğadan beslenmeyi biliyorsanız ve seviyorsanız, görsel üretmeye dair bir isteğiniz varsa, kendinizde bu işi görüyorsanız ve bu işi sevebilecekseniz bu bölümü tercih edebilirsiniz.

Grafik Tasarım Bölümü'nden farkı nedir?

Grafik Tasarım Bölümü, sanatın biraz daha klasik yönü, yani offline medya dediğimiz yayın tasarımı, masaüstü yayıncılık ve diğer grafik sanatlarının öğrenildiği ve işlendiği bir bölüm. Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, Grafik Tasarım alanından da besleniyor ama Grafik Tasarım alanına göre çok daha geniş. Görsel İleti-

şim Tasarımı içerisinde; film prodüksiyonları var, fotoğraf çekim dersleri var, fotoğraf çekimleri ile ilgili görsel üretme dalları var kendi içinde.

Görsel iletişim tasarımı bölümü dersleri nelerdir?

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, 4 yıllık bir lisans programıdır. Bu dört yıl içerisinde; birinci ve ikinci sınıflarda özellikle bu işin teorik kısmını daha çok görüyoruz. Bir yandan da birinci sınıftan başlamak üzere tasarım prensiplerini öğreniyoruz. Tasarım metodlarını, renk metodolojisini, renklerin insanlar üzerindeki etkilerini, sanat akımlarını ve tüm bunların üreteceğimiz mesaja yüklediği özellikleri öğreniyoruz. İkinci sınıftan sonra artık ciddi ciddi projeler ortaya koymaya başlıyoruz. Şöyle diyebilirim: Aslında ikinci ve üçüncü sınıftan sonra fakülte, öğrencinin staj yaptığı bir iş yerine dönüşüyor. Ödevlerini yaparken, iş yapmış oluyor. Edindiği kuramsal bilgileri pratiğe geçiriyor.

Staj süresi kaç gündür? Nerelerde staj yapılabilir?

Bölümümüzde 4 yıl boyunca iki tane staj tamamlıyoruz. Bunlardan bir tanesi "kurum içi" stajı. İlk önce buradaki teknik personellerle beraber bölümümüzün ve üniversitemizin birimlerinde çalışıyor arkadaşlarımız. Yani ilk önce burada işi öğrenmeye başlıyorlar. Daha sonrasında ikinci stajımız da "kurum dışı" stajdır. Burada da kendi buldukları firmalarda, ajanslarda stajlarını yapıyorlar. Bunun haricinde TRT'yle olan anlaşmamızdan dolayı bölümümüzden belirlenen arkadaşları, TRT'nin Ankara'daki stüdyolarına gönderiyoruz.

Eğlenceli bir bölüm müdür?

Görsel düzenlemeler yapmak elbette eğlenceli fakat diğer taraftan ciddi bir disiplin gerektiren, sorumluluğu ağır bir iş. Bir afiş, bir film veya bir sosyal medya görseli üretiyorsunuz ve bunu insanlara sunuyor, onlar üzerinde bir etki yaratıyorsunuz. Bu noktada çok ciddi bir sorumluluğunuz var.

Görsel İletişim Tasarımı Bölümünde dersler nasıl işleniyor? Alana yönelik atölye veya laboratuvarlarınız var mı?

Bilindiği üzere bölümümüz teknolojiyle iç içe olan bir bölüm ve bunun içinde laboratuvarlarımız ve ekipmanlarımızın her zaman

iyi düzeyde olması gerekiyor. Grafik tasarım uygulama alanımız için bir bilgisayar laboratuvarımız var. Bunun dışında fotoğraf ve prodüksiyon çekimleri, video çekimleri için bir stüdyomuz var. Öğrencilerimizin, bu stüdyolarda çekmiş olduğu filmleri, projeleri rahat rahat izleyebilecekleri bir cep sinemamız var. Ekipman anlamında; fotoğraf makineleri, kameralar ve stüdyo ekipmanları her zaman fakültemizde mevcut.

olarak, görsel üreticisi ve dijital içerik üretici olarak, metin yazarı olarak çalışabilirsiniz.

Pandemi süreci sizi nasıl etkiledi, bu süreci nasıl geçirdiniz?

Bu aşamada ilk önce kurumlar, devlet kurumları, diğer üniversiteler, halk, STK'lar neler yapıyor, bunları günlük takip altına aldık, inceledik. Kim neler yapmaya

"Durağan veya devingen; ürettiğimiz tüm görselleri titizlikle seçmek zorundayız. Bir afiş, bir reklam filmini veya bir sosyal medya görselini geniş kitlelere sunmanın sorumluluğu büyük."

Bir görsel iletişim tasarımcısı nerelerde çalışabilir?

Çok geniş bir çalışma alanımız var. Öğrenci arkadaşlarımız buradaki ilk yıllarında hangi alana ilgi duyduklarını keşfediyorlar ve ona göre kendilerini geliştiriyorlar. Nedir bu alanlar: Eğer film yapımı ve prodüksiyonla ilgili devam etmek istiyorsanız televizyonlarda, radyolarda, ya da film stüdyolarında çalışabilirsiniz. Reklamcılık ve tasarım ajanslarında tasarımcı ve grafiker olarak, fotoğrafçı

başladı, neler yapılabilir, biz neler yapmalıyız düşündük ve duruma hızlıca adapte olmaya çalıştık. Daha sonrasında da verilen kararlar doğrultusunda "hibrit eğitim" modeli ile derslerimize devam ettik. Bir kısım öğrencimiz derslerine online devam ederken, isteyen öğrencilerimiz belli bir kapasite dahilinde yüz yüze eğitimlerini sürdürdüler. Amacımız öğrencilerimize her şart altında eğitim verebilmektir. Genel anlamda başarılı olduğumuzu düşünüyorum.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

ALTIN BAKLAVA FİLM AKADEMİSİ

Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi tarafından düzenlenen "Altın Baklava Film Akademisi VII. Uluslararası Öğrenci Film Festivali", Türkiye'nin en prestijli uluslararası film festivallerinden biri olma misyonu ile öğrencileri, sinemaseverleri, yönetmenleri ve oyuncularını 10-12 Mayıs 2022 tarihinde Gaziantep'te buluşturmaya hazırlanıyor.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi tarafından bu yıl yedincisi düzenlenecek olan "Altın Baklava Film Akademisi Uluslararası Öğrenci Film Festivali" etkinliğinin amacı, sinema alanında genç yetenekleri keşfetmek ve onları sinema sektöründen duayenlerle buluşturmadır.

"Altın Baklava Film Akademisi Uluslararası Öğrenci Film Festivali"nin temel hedefi, dünyadaki ve Türkiye'deki sinema okullarından katılım sağlayan öğrencilere; bir başka deyişle genç yapımcılara, yönetmenlere yeni filmler üretme yolunda katkı sunmak, yeni yetenekleri keşfetmek, genç sinemacı adaylarına ait eserlerin ulusal ve uluslararası platformlarda tanınmasına destek vermektedir.

Bu yıl yedincisi düzenlenecek olan etkinlik, genç sinemacıların "buluşma noktasıdır". Festivale katılan öğrenciler, hem sinema alanıyla ilgili çeşitli atölyelere katılma hem de Türkiye'nin önde gelen, tanınmış yönetmen, yapımcı ve oyuncularından oluşan jüri üyeleri ile tanışma imkânı bulacaktır.

GENÇLERE UFUK AÇAN DİNAMİK BİR FESTİVAL

Ülkemizin sinema alanında gerçekleşen sayılı öğrenci festivallerinden olan ve uluslararası niteliği ile birçok öğrenciye yeni ufuklar açan "Altın Baklava Film Akademisi, VII. Uluslararası Öğrenci Film Festivali", lisans ve lisansüstü düzeylerdeki tüm üniversite öğrencilerine açık bir kültür - sanat etkinliğidir. Festivalde, genç sinemacı adaylarının kurmaca ve belgesel kategorilerinde hazırladıkları filmler içinden en başarılı olanların ödüllendirilmesi ve sinema alanında kendini geliştirmek isteyen gençlere destek verilmesi amaçlanmaktadır.

Dünyanın her köşesinden öğrencilerin katılımı ile gerçekleşecek olan "Altın Baklava Film Akademisi, VII. Uluslararası Öğrenci Film Festivali"nde, kurmaca ve belgesel kategorilerinde 20 dakikayı aşmayan kısa filmler yarışacaktır. Çeşitli atölyeler, oyuncu ve yönetmen söyleşileri ile renklenecek olan festival, 12 Mayıs 2022'de gerçekleştirilecek Gala Gecesi ile sona erecektir. Büyük bir özenle tasarlanan Gala Gecesi'nde sinemanın duayenlerinden oluşan jüri üyelerinin başarılı bulduğu filmlere ödülleri, yine usta oyuncu ve yönetmenler tarafından verilecektir.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

Tarihler • Jüriler • Kazananlar • Etkinlikler

1

altın baklava film akademisi

I. Öğrenci Film Festivali

I. Altın Baklava Film Festivali, 2015 yılında ulusal katılım ile gerçekleştirilmiştir. Festivalin ilk gününde yönetmen Ali Taner Baltacı, oyuncular Büşra Pekin, Aydan Taş ve İdil Dizdar, ikinci gününde ise ünlü oyuncular Mehmet Aslantuğ, Ceyda Düvenci, Melisa Sözen, Erkan Kolçak Köstendil ve yönetmen İlksen Başarır genç sinemacı adayları ile buluşmuştur.

I. Altın Baklava Film Festivali'nde altı film ödüle layık görülmüştür.

GERÇEKLEŞEN ETKİNLİKLER

- Belgesel Sinema Atölyesi - Bülent Çaplı
- Farklı Kültürler ve Sinema Atölyesi - Yeşim Çaplı
- "Hadi İnşallah" Film Gösterimi
Ali Taner Baltacı, Büşra Pekin, Aydan Taş ve İdil Dizdar'ın katılımı ile.
- "Bir Varmış Bir Yokmuş" Film Gösterimi
Melisa Sözen, Mert Fırat ve İlksen Başarır'ın katılımı ile.
- Türk Sinemasında Kadın Karakterli Film Yapmak (Söyleşi)
Ali Taner Baltacı, Büşra Pekin, Aydan Taş, İdil Dizdar
- Modern Sinema ve Post Prodüksiyon Atölyesi
Özgür Abacı
- Latin Dans Gösterisi
- Ceyda Düvenci Söyleşisi
- Mehmet Aslantuğ Söyleşisi
- PowerTürk - DJ Performansı
- Can Bonomo Konseri

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

2

altın baklava
film akademisi

II. Öğrenci Film Festivali

II. Altın Baklava Film Festivali, 2016 yılında gerçekleştirilmiş, festival jürisinde HKÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Edibe Sözen, oyuncu Hüseyin Avni Danyal, görüntü yönetmeni Aytekin Çakmakçı, belgesel film yönetmeni ve sinema yazarı Prof. Dr. Dilek Takımcı, yönetmen Ertuğrul Karslıoğlu ve National Geographic genel yayın yönetmeni Nesibe Bat yer almıştır.

Ulusal katılımı gerçekleştirilen festivalde belgesel ve kurmaca dallarında sekiz film ödüle layık görülmüştür.

GERÇEKLEŞEN ETKİNLİKLER

- Belgesel Film Atölyesi - Ertuğrul Karslıoğlu
- Görüntü Atölyesi - Aytekin Çakmakçı
- "Kadınlık Bizde Kalsın" Tiyatro Oyunu HKU Tiyatro Kulübü
- "İlo İlo" Film Gösterimi
- "Anadolu Masalları" Film Gösterimi ve Film Ekibi ile Söyleşi
- Hüseyin Avni Danyal Söyleşi
- Nesibe Bat Söyleşi (National Geographic Türkiye Genel Yayın Yönetmeni)
- Uçurtma Şenliği

BELGESEL

VEFA

Yönetmen
Baran VardarKAR TUTAN
ÇOCUKLARYönetmen
Mustafa KoçoğluKUŞ
SARAYLARIYönetmen
Bedirhan Dökmenoğlu

MANSİYON • ALİ ÇAVUŞ • Yönetmen Koray Söğüt Bakırcı

KURMACA

HASAT ZAMANI

Yönetmen
Turan Haste

GÜLALİ

Yönetmen
Gökhan Altıntaş

ADEM BAŞARAN

Yönetmen
Orhan İnce

MANSİYON • BAB-I DEM • Yönetmen Enes Polat

Tarihler • Jüriler • Kazananlar • Etkinlikler

3

altın baklava film akademisi

III. Öğrenci Film Festivali

III. Altın Baklava Film Festivali, 2017 yılında, Türkiye'nin her yerinden 286 öğrenci filminin katılımı ile gerçekleşmiştir. Jüri başkanlığını Yeşilçam'ın efsane oyuncusu Hülya Koçyiğit'in yaptığı festivalin diğer jüri üyeleri; oyuncu Engin Altan Düzyatan ve yönetmen Ömer Faruk Sorak'tır.

Belgesel ve kurmaca kategorilerinde yedi filmin ödül aldığı festivalde, kurmaca kategorisinin üçüncülüğünü iki film paylaşmıştır.

GERÇEKLEŞEN ETKİNLİKLER

- "8 Saniye" Film Gösterimi
- "Gelin" Film Gösterimi
- "Bu İşte Bir Yalnızlık Var" Film Gösterimi
- Ömer Faruk Sorak Söyleşisi
- Hülya Koçyiğit Söyleşisi
- Engin Altan Düzyatan Söyleşisi

GÖZYAŞI YOLU
Yönetmen
Engin Türkyılmaz

NATAMAM
Yönetmen
Özlem Şahin

**İPEĞİN
4300 TELİ**
Yönetmen
Celal Karasakal

KUYU
Yönetmen
Rıdvan Yavuz

**BEYOĞLU
SİNEMASI**
Yönetmen
Ömer Faruk Özmen

BİRİNCİ TEKİL ŞAHİS
Yönetmen
Orhan İnce
ASFALT
Yönetmen
Süleyman Demirel

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

4

altın baklava
film akademisi

IV. Öğrenci Film Festivali

IV. Altın Baklava Film Festivali, 2018 yılında gerçekleştirilmiş, festival jürisinde Türk sinemasının efsane oyuncusu Nebahat Çehre, belgesel yapımcısı ve fotoğrafçı Coşkun Aral, oyuncu Ekin Türkmen, oyuncu ve müzisyen Keremcem ve HKÜ İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Gül Rengin Küçükeroğlan yer almıştır. Festivalin Gala Gecesi'nde sunuculuğu ünlü haber spikeri Buse Biçer üstlenmiş, belgesel ve kurmaca kategorilerinde sekiz filme ödül verilmiştir. Ayrıca bir filme "Hasan Kalyoncu Özel Ödülü" verilmiş, HKÜ Kurucu Mütevelli Heyeti Başkanı merhum Hasan Kalyoncu anısına verilen bu ödül, sonraki yıllarda da tekrarlanarak festival geleneğine dönüşmüştür.

GERÇEKLEŞEN ETKİNLİKLER

- Coşkun Aral Söyleşisi
- Reshad Strik Söyleşisi
- Belgesel Film Atölyesi
Dr.Öğr.Üyesi Yelda Yanat Bağcı
- Kurmaca Film Atölyesi
İsmail Güneş
- Ömür GEDİK Söyleşisi
- Keremcem Söyleşisi
- Nebahat ÇEHRE Söyleşisi
- Müzik Dinletisi
Yaylı Sazlar Resitali

1

UZAK

Yönetmen
Begim Joldubal

3

SAKLI CENNET

Yönetmen
Çağatay Çelikbaş

2

SEN
ADAM MISIN?Yönetmen
Alihan Erbaş
Harun Köybaşı

MANSİYON • LALE SİNEMASI • Yönetmen Meral Özdemir

1

OYUNCAK
BEBEKYönetmen
Serdal Altun

3

YIKIK KENTLER
SENFONİSİYönetmen
Kerem Sürmeli

2

SONSUZ

Yönetmen
Murat Çetinkaya

MANSİYON • RÜZGAR BİZİ GÖTÜRECEK • Yönetmen Kerem Yükseloğlu

HASAN KALYONCU ÖZEL ÖDÜLÜ • RÖTAR • Yönetmen Osman Çakar

Tarihler • Jüriler • Kazananlar • Etkinlikler

5

altın baklava film akademisi

V. Uluslararası Öğrenci Film Festivali

Festival 2019 yılında "Altın Baklava Film Akademisi, Uluslararası Öğrenci Film Festivali" adını almış ve birçok ülkeden öğrenci filmlerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Kurmaca ve belgesel kategorilerinde ilk üçün dışında mansiyon ve jüri özel ödülleri de verildiği festivalde bir filme Hasan Kalyoncu Özel Ödülü, bir filme de Sadri Alışık Özel Ödülü verilmiştir.

Jüri başkanlığını Türk Sinemasının duayen yönetmenlerinden Osman Sınav'ın yaptığı festivalde, oyuncular Kerem Alışık, İrem Helvacıoğlu ve Cansel Elçin jüri üyesi olarak yer almıştır. Festival'in Gala Gecesi'nin sunuculuğunu Melisa Durusu üstlenmiştir.

GERÇEKLEŞEN ETKİNLİKLER

- Film Yapım Atölyesi - Prof. Dr. Dragan Milinković Fimon
- Pitch Perfect / Mükemmel Sunum Atölyesi
- Bilkent Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü
- "Albert Camus Okuma" (Tek Kişilik Performans)
- Cansel Elçin
- "Arka'dan Kesmek", Da Vinci Dijital Post Prodüksiyon,
- "Kurgu ve Renk" Atölyesi - Bilkent Üniversitesi GİT
- Oyunculuk Atölyesi - Cansel Elçin
- "72. Koşuş" Film Gösterimi Kerem Alışık'ın Katılımıyla
- Kerem Alışık Söyleşi
- İrem Helvacıoğlu Söyleşi
- Ebru Şahin Söyleşi
- "Benim Adım Melek" Dizi Ekibi Söyleşi
- "Off the Record" İmza Günü - Yavuz Donat ve Şebnem Bursalı
- HKU Radyo Açılışı

HAYAT NÖBETİ
Yönetmen
Peyami Sefa Altıntaş

UÇAN ADAM
Yönetmen
Uğur Ersöz

**TOPRAĞIN
KADINLARI**
Yönetmen
Melih Başal

MANŞİYON • ABSENCE OF LIGHT • Yönetmen: Beatrice Aline
JÜRI ÖZEL ÖDÜLÜ • PURIFICATION • Yönetmen: Ivaylo Georgiev

HASTAG
Yönetmen
Ensar Özyurt

ÜÇÜ
Yönetmen
Ayat Bakayeve

**A MOMENT OF
LOVE**
Yönetmen
Julian Rachev

MANŞİYON • REFLECTIONS • Yönetmen: Edwin Beano • WILLKOMMEN • Yönetmen: Bogdan Marica
JÜRI ÖZEL ÖDÜLÜ • MANY HAPPY RETURNS • Yönetmen: David Jovanovic

HASAN KALYONCU ÖZEL ÖDÜLÜ • İNCİ ANNE • Yönetmen: Yigit Can Çaylı
SADRI ALIŞIK ÖZEL ÖDÜLÜ • MOO • Yönetmen: Andy Khawee

altın baklava
film akademisi

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

Tarihler • Jüriler • Kazananlar • Etkinlikler

6

altın baklava
film akademisi

VI. Uluslararası Öğrenci Film Festivali

2021 yılında düzenlenen Altın Baklava Film Akademisi Uluslararası Öğrenci Film Festivali, pandemi tedbirleri alınarak Hasan Kalyoncu Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezinde, kısıtlı sayıda davetli ile gerçekleştirilmiş, etkinlikler çevrimiçi olarak tüm katılımcılara açılmıştır. Festivale 32 ülkeden 205 film katılmıştır.

BELGESEL

YAYLACI

Yönetmen
Fatih ErtekinTÜLÜTABAKLAR
ÖLÜMSÜZ
KAHRAMANLARYönetmen
Yasin ÖztürkAFRİKALI
UŞAKLARYönetmen
Bayram Fidanboy

MANİYON • BAŞKA VATANIMIZ YOK • Yönetmen: Bayram Kuyuk
JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ • WITH SLIGHT STEPS • Yönetmen: Guy Hodas

GERÇEKLEŞEN ETKİNLİKLER

- "Filmlerde Yapım Tasarımı" Görsel / İşitsel Atölye
Dr. Öğr. Üyesi Deniz Telek ve Yapım Tasarımcısı
Rabia Kıp Telek
- "Filmi Okumak, Filmi Yazmak" Atölye - Devrim Erdoğan
- "Gri Değil, Siyah: Ankara Rocks!" Belgeseli ve Ses
Tasarım Teknikleri" - Ufuk Önen Bilkent Üniversitesi
Görsel İletişim Tasarımı Bölümü
- "Sahadan Belgeselci Gözlemleri" Söyleşi
Zeynep Keçeciler (TRT)
- "Özgürlüğün Sesi - Bilal" Filmi Gösterimi ve
Yapımcı Ömer Kallı Söyleşi
- Belgesel Film Atölyesi - Bülent Çaplı
- Fadik Sevin Atasoy Söyleşi
- Gülay Afşar Söyleşi
- Murat Ünalmiş Söyleşi
- Perihan Savaş Söyleşi
- Kerem Alışık Söyleşi
- Timur Savcı Söyleşi

KURMACA

KULAK MİSAFİRİ

Yönetmen
Ahmet ToğaçPARALLEL
WORLDSYönetmen
Andrei Tache

BADLUCK

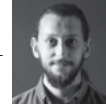
Yönetmen
Corentin Capelle

MANİYON • SHASHEL • Yönetmen: Anastasia Zhuro • ILLUSION BLEUE • Yönetmen: Tea Tannoury
JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ • JIVOT • Yönetmen: Krasimir Kalushev

HASAN KALYONCU ÖZEL ÖDÜLÜ • DİP SES • Yönetmen: Mehmet Emin Düzcan
SADRİ ALIŞIK ÖZEL ÖDÜLÜ • KRAMPON • Yönetmen: Abdullah Şahin
İSTİKLAL MARŞI ÖZEL ÖDÜLÜ • KORKMA! • Yönetmen: İsmail Kurt

Gaziantep'in Barak Ovasında *Gümüşletilen Zurna*

Uğur Servet
Karalar

Gaziantep'te yaşayıp Barak kelimesine aşına olmamak mümkün değil. Bazen bir geleneği, bazen de o bölgede yaşayan insanları temsil etmek için kullanılan Barak kelimesinin aslında çok farklı bir kökeni bulunmakta.

Barak, uzun tüylü bir av köpeği ve kurt başı anlamlarını taşıyor. Kaşgarlı Mahmut ise; efsanevi bir kuşun ihtiyarladıktan sonra iki yumurta yumurtladığını, bunlardan birisinden kendisinin son nesli olan yavrusunun, diğerinden ise "Barak" denilen sahibine sadık bir köpeğin çıktığını belirtmektedir. Şamanlar ise oturdıkları mukaddes evlere "bark" ve "barak" isimlerini vermişlerdir. Orta Asya'dan göç eden Türkmenlerin bir kısmının yerleşik hayata geçerek ziraat ile uğraştığını, diğer bir kısmının ise göçebe hayatını devam ettirdiğini biliyoruz. Yerleşik hayata geçen Türk-

menlere Barak denmiş, göçebe hayatını devam ettirenler ise Türkmen adlarını korumuşlardır. Türkmenlerin bir kolu olan Baraklar, Anadolu'nun çeşitli yerlerine yerleşmişlerse de günümüzde en çok Gaziantep'in güneydoğusunda bulunan Nizip, Kargamış ve Oğuzeli bölgelerinde yaşamaktadırlar (1).

Gelelim bu yöreye özgü çalgılara... Malum ve meşhur olan zurna, davul gibi sazlar, Yürükler, Yamaklar ve Abdallar tarafından çalınmaktadır. Zurnalar; ses aralıklarına göre üçe ayrılır. Bunlara CURA, ORTAKABA, TÜMKABA adları verilir. (2)

Düğünlerde ya da gelin almalarında davul ve zurna çalınır. Ayrıca oturaklarda veya oda toplantılarında uzun havalara eşlik eden bağlama da çalınmaktadır. Düğünlerde, oyun oynanırken kırık havalar çalınmakta, zurnalardan

birisi karar sesinde dem tutarken (Fotoğraf.2), diğerinin yol göstermesiyle (açış yapmasıyla) yine bölgede yaygın olarak bulunan uzun havalar çalınıp söylenmektedir (1). Bölgede icra edilen bu uzun havalar, halkın geçmişini, geleneklerini ve değerlerini anlamamızda bize yardımcı olmaktadır.

Çokşuruk Köyü'nden Hacı Sarı'nın anlattığına göre, bundan 40-50 yıl önce bölgede "abdall" diye adlandırılan müzisyenler bir çadırda oturmakta, geçimlerini düğünlerden aldıkları, eskiden "Şabaş" denilen ücretle sağlamaktaydı. Diğer ihtiyaçları ise köylüler tarafından karşılanıyordu. Daha önceleri her aşiretin kendi bünyesinde bir müzisyen (Abdall) gurubu bulundurduğu ve bu müzisyenlerin diğer aşiretlerin düğünlerine gitmedikleri de biliniyor. (1) Abdallar bugün hala yöresel düğünlerin vazgeçilmezi.

Baraklar, sevdalarını, kahramanlıklarını, hüznü ve mutluluklarını müziklerine konu ederek kendilerine özgü bir ezgiyle yağmurmuş ve zurnayı ustalıkla kullanarak, müziklerinin simgesel enstrümanı haline getirmişlerdir. Bugün hala onların öykülerini müzikleri sayesinde dinliyoruz.

Bir Pazar günü Gaziantep sokaklarında dolaşırken bu seslere kulak verin.

Gümüşletme Geleneği

Barak geleneklerinden biri de zurnaların gümüş ile süslenmesidir. Buna zurnanın "gümüşletilmesi" denir. Burada tek amaç görsel güzellik değildir. Zurnalar, çalgıcının kendisi tarafından değil, onun icrasını beğenen düğün sahipleri veya toplumun ileri gelenleri tarafından gümüşletilir. Bir abdalın mertebesi, gümüşletilmiş zurnalarının sayısına göre ölçülür. Bu iltifata karşılık Abdal da (tıpkı günümüzün magazin medyasında olduğu gibi) gittiği her düğünde, zurnasını gümüşleten kişiye methiyeler düzer. (1) Sadece Gaziantep yöresinde bulunan bu gelenek, zurnayı çalan kişinin işinde ustalaşmış olduğunu belirten görsel bir simgedir. Bu nedenle turistik film ve fotoğ-

raf çekimlerinde, yine turistlere yönelik düzenlenen halk oyunu gösterilerinde gümüşletilmiş zur-

Bir abdalın mertebesi, gümüşletilmiş zurnalarının sayısına göre ölçülür.

nalar kullanılır.

Gaziantep'in düğünlerinde, asker uğurlamalarında ve bütün eğlencelerinde zurna olmazsa olmazlar arasındadır. Türkiye'nin hemen hemen her yerinde kullanılmasına rağmen batıdan do-

ğuya doğru gidildikçe zurnanın boyutunun küçüldüğü ve bu sadyede daha tiz sesler kullanıldığı görülmektedir. Bölgede yaşanan acıların, ağıtlara, uzun havalara aktarılmasında zurnanın payı büyüktür.

Gaziantepli ailelerin özel günlerinde gümüşlü zurna getirtmelerinin en büyük sebebi varlıklı ve köklü bir aile olduklarını göstermek istemeleridir. Gümüşlü zurna, sadece Gaziantep'te yaşamış ve büyümüş olan insanların çözümlenebileceği bir koddur. Düğüne katılan misafirler gümüşlü zurnayı görür görmez ailenin verdiği mesajı hemen anlayabilirler.

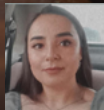
Kaynakça

(1) Savaş Ekici, Gaziantep & Barak Müzik Kültürü, Büyükşehir, Gaziantep, 2013

(2) Mahmut R. Gazimihâl, Türk Nefesli Çalgıları, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 2001

EDEBİYATTAN SİNEMAYA POLİSİYE

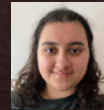
Hasan Kalyoncu Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen çevrimiçi seminerde polisiye yazarı Algan Sezgintüredi'yi ağırladık. Sadece öğrencilerimizin değil, akademisyenlerimizin de yoğun ilgi gösterdiği seminerde polisiyeye dair tüm ayrıntıları masaya yatırdık.

F. Rabia Tatar

Emine Kaplan

Oya Kahyalar

Algan Sezgintüredi, Türkiye’de polisiye edebiyatının önemli isimlerinden biri. 1968 doğumlu olan yazar, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Grafik Bölümü mezunu. Bir süre reklamcılık alanında çalıştıktan sonra çeviriler ile adım attığı edebiyat dünyasında kısa zamanda sıvırdı. 2006 yılında yayınlanan “Katilin Şeyi” adlı romanı ile dikkatleri üzerine çeken yazar, “Katilin Meselesi”, “Katilin Uşağı”, “Katilin Şahidi”, “Maktulün Şansı”, “Süperben” adlı romanları ve “Kanlakarışık” ile “Kanlakarışık II: Karmakarışık” adlı öykü derlemeleriyle önemli bir okur kitlesi elde etti. Yazarlık ve editörlüğünün yanı sıra, “Türkiye Polisiye Yazarları Birliği”nin kurucu başkanlığını da yürüten Sezgintüredi ile gerçekleştirdiğimiz keyifli sohbeti özetleyerek aktarıyoruz.

“... Polisiye, edebiyat dünyasında uzun yıllar üvey evlat muamelesi görmüş, pek fazla ciddiye alınmamış bir tür. Benzer şekilde bilimkurgu ve fantezi edebi-

bu. Özellikle Hristiyanlıkta (Katoliklikte) insanların günahkâr olduklarına inanılır. Atalarının işlediği o ilk suçun lekesi ile doğarlar. Semavi dinlere ait hikâyelerin dışında Gılgamış Destanı’nda da vardır suç unsurları. Bin Bir Gece Masallarındaki “Üç Elma” hikayesinde de vardır. Bir sandık içinde bir ceset bulunur ve Harun Reşit vezirinden katilin bulunmasını ister. Birtakım araştırmalar yapılır ve katil yakalanır. Polisiye edebiyatına ait öğelerin ilk kullanıldığı yerlerden biridir bu hikâye. Daha pek çok örnek verilebilir.

İnsan psikolojisinin, insan yaratılışının bir parçası suç. Dolayısıyla her zaman insana dair hikâyeler içinde kendisine yer bulmuş. Hatta şunu söyleyebilirim; bugün edebiyatta, sinemada, televizyonlarda yer alan anlatıların üçte biri polisiyedir. Bu çok yüksek bir oran.

“Polisiyenin ayakları yere basmalı. Sürdürülen soruşturma her zaman akılcı temellere dayanmalı.”

Polisiyeyi modern tanımıyla ele alacak olursak, muamma yani gizem içeren, bir bakışta ne olduğu, kimin tarafından işlendiği anlaşılmayan bir suçun soruşturarak, akıl yürütülerek, deliller toplanarak ortaya çıkarılmasını ve failin yakalanmasını anlatan öyküler diyebiliriz. Malum, edebiyatın en genel tanımı, insanı insana anlatmasıdır. Polisiye de aynı şeyi yapar. İnsanı insana anlatır. Ama ele aldığı suçun çözümlenmesinde rasyonel olması beklenir. Akıl her zaman ön planda olmalıdır. Yani bir suç rüyada görülerek, ruhlarla konuşularak, çeşitli metafizik yöntemlere başvurularak çözülüyorsa bu anlatı polisiye içinde kabul görmez.

Gerçekte de suç rasyonel yöntemlerle çözülür. Mesela bir cinayet işlendiği zaman, önce öldürülenin kim olduğunu öğrenmek gerekir. DNA analizleri, parmak izi, diş kayıtları, kan analizleri vs. bunların hepsi bilimsel yöntemlerdir. Ondan sonra bu suçu işleyen kişi belli değilse suça dair delillerin toplanması ve analiz edilmesi gerekir. Sonra cinayete sebep olabilecek ilişkiler incelenir. İnsanlarla konuşulur, tanıklar araştırılır. Hepsini bilimsel metodların kullanılmasını gerektirir. İyi bir dedektif birkaç şeyi çok iyi bilmek zorunda. En tepede duran insan psikolojisidir. İkincisi matematik, kimya, fizik gibi pozitif bilimler. Diyelim ki birisi silahla vurulmuş. Kurşunun giriş açısı, çıkış açısı, kanın nereye doğru sıçradığı, kan lekelerinin dağılımı vs. hesaplanıp, ateş edilen yer bulunabilir. Bunların hepsi hesap

yatı da aynı kaderi paylaşmış. Bilakis ikisi de son derece ciddi edebiyat türleri. Tabii, bu dışlanmanın nedenleri var; hepsinden bahsedeceğim. Ama polisiyeyi anlatmaya biraz gerilerden, tarihesinden başlamak istiyorum. Polisiye edebiyat, suç edebiyatı olarak adlandırılan genel bir türün altında yer alıyor. Suç edebiyatı da malumunuz, ilk insana, Kabil’in kardeşi Habil’i öldürmesi ile bilinen o en eski suç hikâyesine kadar uzanıyor. Tabii onu daha da geriye götürebiliriz: Suçun kapsamını genel anlamıyla düşünürsek, Âdem ve Havva’nın yasak elmayı yemeleri ve cennetten kovulmalarına kadar gitmek mümkün. Suçun ve cezanın tanımlandığı en eski öyküdür

işidir. Bizim bir matematik hocamız vardı lisede; "Matematik bilmeyen, duvara tablo bile asamaz" derdi. Gerçekten de öyledir. Gece niyet ettim yattım, rüyamda katili gördüm diye bir şey olamaz. Hukuk sizden somut deliller ister. Bu işte tesadüflere hiç yer yok mu? Elbette var. Gerçek hayatta ne kadar tesadüf oluyorsa suç vakalarında da o kadar olur. Ama tesadüflerin de rasyonel açıklamaları olmalıdır.

"Polisiye edebiyatının çıkışı ile Avrupa'da polis teşkilatlarının kurulmaya başlaması arasında doğrudan bir bağlantı var."

Polisiye, tanım olarak bize Fransızcadan gelmiş. Tanzimat Edebiyatı'nın Fransız kültürüne yakınlığı ile bağlantılı bir şey bu. Dünyada bugünkü anlamıyla, düzenli polis teşkilatı ilk olarak Fransa'da, 1800'lerin başında kurulmuş. Tabii, öncesinde de polis yok değil; var. Bir siyasi polis var; kralın düşmanlarını belirleyen, krala karşı düzenlenen entrikaları ortaya çıkartmaya çalışan, bir de adi suçlarla ilgilenen üniformalı bekçiler var. Henüz suçlara bilimsel yöntemler ile eğilen Adli Tıp veya Adli Bilimler dediğimiz alan ortada yok. Hırsızlık, gasp, dolandırıcılık, cinayet gibi adi suçlarda ya suçüstü yakalanıyor insanlar ya da görgü tanıklarının ifadeleri esas alınıyor. Bu dönemde Eugene François Vidocq adında azılı bir suçlu var. İri kıyım bir adam ve oldukça da zeki. Hırsızlık, şantaj, dolandırıcılık gibi suçlar işlemekte. Sonunda yakalanıyor ve Fransa'nın ünlü hapisanesi Bastille'e atılıyor. İçeride de rahat durmuyor tabii. Mahkumlar ile arasını sıcak tutuyor, orada kendine bir yaşam alanı oluşturmuyor. Sonra, hapisane müdürüne gidip mahkumlar hakkında gammazlık yapmayı teklif ediyor. Hapishanede dönen işleri, işlenen suçları anlatıyor bir bir. Nihayetinde bu adamı serbest bırakıyorlar ve polisin yanında çalışmasını sağlıyorlar. Dediğim gibi çok zeki bir adam. Suç dün-

yasını tanıyor. Kılıktan kılığa girip, suçluların arasına karışmakta usta. Vidocq kendisi gibi eski suçlulardan oluşan bir grup kuruyor ve tarihteki ilk sivil polis örgütlenmesi çıkıyor ortaya. 1813'de Napolyon'un onayı ile "Surete Nationale" adı verilen "Ulusal Güvenlik Teşkilatı" kuruluyor. İlk zamanlarda bünyesinde 8 kişi varken, ikinci yılda 20'ye ulaşıyor ve zaman içinde büyüyor bu teşkilat. Hatta bununla ilgili bir film de var. Gerard Depardieu oynuyor Vidocq'u. Tabi Vidocq eski bir suçlu. Bu hayattan hemen vazgeçip polisliğe adanması zor. Polis teşkilatında çalışırken, suç kariyerine devam ettiği anlaşınca, polislikten men ediliyor ve ondan sonra ne oluyor dersiniz? Dünyanın ilk özel dedektiflik bürosunu kuruyor! Ve enformasyon toplama işinde o kadar başarılı oluyor ki, polis teşkilatına geri alınıyor. Böyle enteresan bir hikâye...

Aynı dönemde suyun öte yanına, İngiltere'ye bakacak olursak, orada da benzer bir oluşum var. İçişleri Bakanı Sir Robert Peel 1829'da "Scotland Yard"ı kuruyor. Filmlerden de bilirsiniz, İngiltere'de silahsız dolaşan ve başlarında siyah kask olan polislere "Bobbie" denir. Bu isim Robert Peel'den geliyor. İşin garibi yazılmış polislere de "Peeler" derler. Peel, malum soymak demek. Peeler da soyucu anlamında. Ama bir taraftan da Robert Peel'in soyadı! Yani İngiliz polisinin hem iyi, hem kötü olan lakapları teşkilatın kurucusu olan kişiden geliyor. Scotland Yard adının nerden geldiğini de hemen söyleyeyim. Kurulan ilk polis binasının iki kapısı var. Ön kapıdan halkın girişine izin verilmiyor. Binanın arka kapısı da Scotland Yard caddesinde. İnsanlar bu kapıdan gire çıkı, polis merkezini o caddenin adıyla anar olmuşlar. Böylelikle Scotland Yard, İngiliz polis teşkilatının adı olarak kalmış.

Şöyle bir bakacak olursak, polis teşkilatının kurulması Fransa'da 1813, İngiltere'de 1829, Türkiye'de

de 1845. İlk polisiye eser olarak kabul edilen Edgar Allan Poe'nun "Morgue Sokağı Cinayetleri" 1841, İngiliz polisiyesinin ilk örneği Charles Dickens'ın "Kasvetli Ev" romanı 1850, modern anlamıyla ilk Türk polisiyesi de 1883 yılında Ahmet Mithat Efendi'nin "Esrar-ı Cinayat" adlı romanı. Tarihlerin birbirine yakınlığına dikkatinizi çekerim. Tabii şu soru akla gelebilir. Edgar Allan Poe Amerikalı. Evet ama kendisi aslen İngiliz. Ailesi gezici bir tiyatro işletiyor. Çocukluk ve ilk gençlik yılları İngiltere'de geçmiş, sonra Amerika'ya göç etmişler. "Morgue Sokağı Cinayetleri" de Paris'te geçiyor. Hikayelerini Fransa'da geçecek şekilde kurgulamasının nedeni, ilk polis teşkilatının burada kurulmuş olması. İngiltere'de de o yıllarda polis teşkilatı var ama daha yeni. Yani ne iş yaparlardı, toplum hayatına etkileri nelerdir henüz bilinmiyor. Amerika'da ise henüz kurulmamış bile. Ama Fransa'da etkileri anlaşılacak kadar uzun zamandır var bu teşkilat. Zaten hep öyle değil midir? Bir şeyi yorumlayabilmek için yaşanması ve geride kalması gerekir. Başka türlü sağlıklı olmaz. Polisiyede de aynısı olmuş. Polisin varlığının, halk tarafından, yazarlar tarafından anlaşılıp belli bir noktaya getirilmesi her ülke-de 20 - 30 sene sürmüştür.

Benzer bir durumu Rus edebiyatında da gözlemlemek mümkün. Çok konuşulmaz bu konuda ama Rus Edebiyatının en büyüklerinden, hatta dünyanın en büyük yazarlarından Dostoyevski'nin "Karamazov Kardeşler" adlı romanı tam anlamıyla polisiyedir. Esasen Dostoyevski'nin derdi psikolojik bir inceleme yapmak, insanları anlamaya çalışmak, suçun dinamiklerini çözmektir ama zaten polisinin de özde yaptığı budur. Bir suçun incelenip çözülmesi, katilin ortaya çıkartılması, suçu inceleyenlerin yanlış yollara sapması, yanlışması... Hepsi "Karamazov Kardeşler" in içinde vardır. Bu romanın çıkış tarihi 1880'lerdir. Rusya'da polis teşki-

latı çok eski olsa da, 1860'larda yapılan reformlar ile yapısı değişmiştir. Örnekler çoğaltılabilir. Sonuçta polisiye edebiyatıyla polislik arasında, polis teşkilatları arasında doğrudan bir ilişki vardır.

Polisiyenin çıkışı ile Endüstri Devrimi arasındaki tarihsel paralellik de dikkatinizi çekmek isterim. Rönesans ya da Reform hareketi dünyayı nasıl değiştirdiyse, Endüstri Devrimi de insan hayatını derinden etkilemiştir. Makineleşme, fabrikaların açılması, insanların büyük şehirlerde toplanmaya başlaması, o baskıcı, yorucu, öldürücü yaşam biçimi suçun tırmanmasına yol açmış ve bununla beraber polis teşkilatları ortaya çıkmıştır.

“Polisyelerin bir başka özelliği de suçun genellikle birbirinden farklı düşünen iki kişinin ortaklığı ile çözümlenmesidir.”

Polisiye romanlarda bilimsel yöntemlere dayanan bir soruşturma sürdürüldüğünden bahsetmiştik. Bu ilk şart. İkinci şart ise bu soruşturmanın bir meşruiyetinin olması. Yani resmi bir yanı olmalı. Bir polisiyede soruşturmayı yapan polis, özel dedektif, gazeteci, yazar, hatta sıradan bir insan da olabilir. Ama nihayetinde elde edilen delillerin resmi makama iletilmesi gerekir. Sonucun kanunlar çerçevesinde belirlenmesi gerekir. Çoğu romanda suç üzerinde çalışan iki kişi vardır. Bir polis, bir özel dedektif ile ortaklık kurabilir mesela. Genellikle bu iki kişi birbirlerinden farklı düşünür,

farklı yöntemleri benimser. Bu durum okurun her iki açığı da görmesini sağlar. Ayrıca heyecanı besler. En başından beri şablon budur. “Morgue Sokağı Cinayetleri”nde başkarakter bütün parasını kaybetmiş bir soylu olan Aguste Dupin'dir. Ama hikayelerde adı hiç geçmeyen ve anlatıcı rolünü üstlenen bir arkadaşı vardır. Bu şablonun en büyük örneği de malum, Sherlock Holmes ve Doktor Watson ikilisidir. Sherlock Holmes, rasyonaliteyi temsil eden, çok zeki bir karakterken, arkadaşı Dr. Watson doğrudan insanlığı temsil eder. İkisinin ilişkisi, insanın akıl karşısındaki saygı duruşunu anlatır aslında. Dediğim gibi, iki farklı bakış şart. Ayrıca diyelim ki ben tek başıma çalışıp süper zekamla bu olayı çözdüm. Eğer birine nasıl çözdüğümü anlatmazsam okuyucu nasıl anlayacak? Bana tartışa-

çağım, delilleri paylaşacağım biri
lazım.

Türkiye'nin polisiye edebiyatının
icra edildiği ilk üç ülke arasında
olduğundan daha önce basetmiş-
tik. Kendi romanlarımızı kaleme
almazdan önce tercümeler ile ta-
nışmışız.

Bu tercümelerin yapılmasını sa-
ğlayan kişi ise padişah 2. Abdül-
hamit'ten başkası değil! 2. Abdül-
hamit ilginç bir karakter. Takdir
edenler de vardır, eleştirenler
de. Ama bizim açımızdan polisiye
edebiyata olan tutkusu çok ente-
resan ve değerli. Sarayda kurmuş
olduğu bir tercüme bürosu var
ki bazı aydınlarımız Türkiye'deki
aydınlanma hareketinin burada
filizlendiğine inanırlar. Tercüme
nedir? Başka bir kültür içinden
çıkan bir eserin, yerel kültür

uyarlanmasıdır. Nasıl bal tutan
parmağını yalıyorsa o kültür de
size bulaşır.

2. Abdülhamit ile ilgili çok ilginç
bir anekdot vardır. Hemen anlata-
yım size. 2. Abdülhamit "Sherlock
Holmes" öykülerine çok meraklı.
Sherlock Holmes ilk yazıldığı za-
manlarda o kadar meşhur olmuş
ki yazarı Arthur Conan Doyle,
yarattığı karakterin kendisinden
daha çok tanınmasından rahatsız
olmaya başlamış. Hatta 25 hikâ-
yeden sonra öldürmüş Sherlock
Holmes'ü! daha yazmayacağını
söylemiş. Birkaç yıl da yazmamış
ciddin. Ama bu süre içinde o ka-
dar çok ısrar, hatta tehdit dolu
mektuplar almış ve kendisine o
kadar büyük paralar teklif edilmiş
ki tekrar yazmaya başlamış. Bu
sırada yeni evli Doyle ve 2. Abdül-
hamit'in daveti ile İstanbul'a geli-

yor. Hem balayı seyahati yapacak
hem de padişah ile görüşecek. Bir
daha yazmayacağını söylemiş.
Birkaç yıl da yazmamış ciddin.
Ama bu süre içinde o kadar çok
ısrar, hatta tehdit dolu mektup-
lar almış ve kendisine o kadar
büyük paralar teklif edilmiş ki
tekrar yazmaya başlamış. Bu
sırada yeni evli Doyle ve 2. Ab-
dülhamit'in daveti ile İstanbul'a
geliyor. Hem balayı seyahati
yapacak hem de padişah ile gö-
rüşecek. Rivayete göre epey bir
bekledikten sonra saraya çağı-
rılıyor ve görüşüyorlar. Osmanlı
donanmasında görev yapan İn-
giliz bir amiral anlatıyor bu anek-
dotu. 2. Abdülhamit Doyle'un bü-
tün eserlerini okumuş. Diyor ki,
"Sherlock'un kısa hikayeleri çok
iyi ama biraz daha uzun olan,
"novella" dediğimiz hikayelerde
iş yok! Sen novella yazmayı be-

**Sinemada polisiyenin ilk örnekleri Alman
Dışavurumculuğu içinde yer alıyor. Yani 1920'ler.
Fritz Lang, bu akımın önemli yönetmenlerinden.
Korku, gerilim, suç hikayeleri ön planda bu
akımda. Yakın çekimler, psikolojik tahliller,
karanlık bir atmosfer...**

ceremiyorsun; kısa hikâye yazmaya devam et!" Gerçekten de öyledir. Uzun hikâyeleri sıkıcıdır. İyi bir eleştiri yapmış. Ama Arthur Conan Doyle buna çok bozuluyor. İstanbul anılarını yazar-ken, bu olaydan hiç bahstmiyor! Halbuki padişahın huzuruna kabul edilmek çok büyük bir olay. Artık ne kadar içerlediyse yok saymış bu görüşmeyi. Tabii bu anekdotla ilgili başka söylen-tiler de var. 2. Abdülhamit'in meşhur jurnalcileri var biliyosunuz; siyasi polis de diyebiliriz bunlara. Bu jurnalcilerden biri de böyle bir görüşmenin hiç yaşanmadığını, çünkü Doyle'un İngiliz casusu olması şüphesinden dolayı saraya hiç alınmadığını yazıyor. Bilemiyoruz tam olarak işin aslı nedir. Bildiğimiz tek şey, 2. Abdülhamit'in polisiye edebiyatını yakından takip ettiği ve çevrilerinin yapılmasını sağladığı. Onun edebiyat sevdası çok ilgi çekici ve hoş bir şey.

İlk polisiye romanlarımız da bu dönemde yazılmaya başlanıyor. Önce gayrimüslim yazarları görüyoruz. Hem tercümeler yapıyorlar hem de özgün hikâyeler üretiyorlar. 1920'lerde de Türklerin yazdığı romanlar ön plana çıkıyor. İsimleri de hep "Aman Vermez Avni", "Faka Basmaz Zihni" gibi, kökü Fransız polisiyesine dayanan tarzda. Enteresandır, Fransız polisiyelerinde başkarakter polis olmaz. Ya parasız kalmış bir soyludur ya da tamamen halktan biridir. Bazen de "Fantoma"da olduğu gibi hayduttur. Fransa'da halk otoriteyle, polisle sürekli dalga geçme halindedir. Aşağılar, kötü görür, güvenmez; o yüzden Fransız polisiyesinde kahramanlar hiçbir zaman polis değildir. İngiltere'de ise tam tersi kahramanlar çoğunlukla polis

memurlarıdır. İngiltere'de halk otoriteye saygı duyar çünkü. Kraliyetin varlığı bu saygıyı besler. İngiliz filmlerinde çok sık görürsünüz; İngiliz polisi silah taşımaz. Ama buna rağmen halk korkar polisten. Saygı gösterirler. İngiltere'de sınıf ayrımı da çok keskindir. Asiller vardır mesela, onların çalışması, üretime katılması ayıp sayılır. Filmlerde görmüşsünüzdür. Asil adam ne yapar? Şiir yazar, baloya

gider, dans eder, avlanır falan filan. Yapabileceği işler bunlar. Bu yaşam biçimi otoriteye saygıyı da getirir. Fransa'da ise tam tersi. Orada kraliyet büyük bir devrimle sonlandı biliyorsunuz. Fransa daha eşitlikçi, özgürlükçüdür. Fransa'da emeğe, emekçiye verilen bir değer vardır. Bu nedenle otorite ile ilişkileri daha farklıdır. Orada kahramanlar bu yüzden polislerin arasından çıkmaz. En ünlü polisiye karakterlerden biri olan Arsen Lüpen bir hırsızdır mesela. Amerika'da ise polisiyenin yapısı çok daha değişiktir. Genellikle sert, sokaklarda suçluları kovalayan, yumruk yumruğa dövüşen dedektifler vardır. Cinsellik daha bol ve cüretkâr işlenir. Hard Boiled (Katı Yumurta) derler bu türe. Türkiye'de çevrilen ilk polisiye romanlar Fransa'dan geldiği, biraz da meşrutiyetten sonra gençlerin Fransa'ya eğitime gönderilmesi sebebiyle bizde Fransız tarzı yerleşmiş diyebiliriz.

"Peyami Safa "Cingöz Recai"yi mahlas ile yazmış. Neden? Polisiye ciddiye alınmıyor çünkü!"

Çok önemli bir roman karakteri "Cingöz Recai". Ama Peyami Safa onu Server Bedii mahlası ile yazmış. Çünkü polisiye o zamanlar da ciddiye alınan bir tür değil. Hep üvey evlat muamelesi gör-

müş, Kemal Tahir'in de F.M mahlası ile yazdığı "Mayk Hammer" romanları var. Önceleri Amerikalı yazar Mickey Spillane'in "Mike Hammer" romanlarını çeviriyor, sonra da adını "Mayk Hammer" olarak değiştirerek, yenilerini yazıyor. Bu romanların hiçbirisi Kemal Tahir adıyla yayınlanmamış. Polisiye edebiyatımız aslında çok zengin 1960'lara kadar. Sonra malumunuz 1960 ihtilali yapılıyor. Ülkenin siyasi durumu karışık. Neden? 1950'lerde başlayan Soğuk Savaş yüzünden. Soğuk Savaş döneminde politikleşme ağırlık kazandığı için yazarlar daha çok toplumsal olayların işlendiği, siyasi içerikli eserlere yöneliyorlar. Bir ölçüde macera romanlarından, polisiyeden, farklı türlerden uzaklaşıyorlar. Bu durum 1990'lara kadar sürüyor maalesef. 1990'larda sevgili Ahmet Ümit'in önderliğinde tekrar canlanıyor polisiye edebiyatı. Onun başarıya ulaşması çok önemli bu anlamda. 2000'lerden itibaren aralarında benim de bulduğum, "genç" diyebileceğimiz bir neslin geldiğini görüyoruz. Bugün, 130'u bizim birliğimizin üyesi olan 200, belki de daha fazla polisiye yazarı Türkiye'de ürün veriyor.

Türkiye, polisiye edebiyatının başladığı üçüncü ülke olmasına rağmen, bugün yazarlarımızın yurt dışında pek fazla tanınmıyor olması üzücü. Yabancı yazarlarla konuştuğumda, bizi tanımadıklarını, edebiyatımızı bilmediklerini dile getiriyorlar. Edebiyatımızı bilmedikleri için Türkiye'yi de tanımadıklarını söylüyorlar. Bu çok önemli bir nokta. 1900'lerin başlarında oryantalist özel-likler içeren macera romanları popülerdi; "Sultan Süleyman'ın Hazinele" gibi. İnsanlar bu romanları okur, uzak, egzotik ve ilginç ülkeleri tanımak için bir fırsat olarak görürdü. Şimdi bunun yerini National Geographic gibi belgesel kanalları aldı. Farklı yerler görmek, farklı yaşamlara tanık olmak bu sayede mümkün. Tabii macera, aksiyon filmleri de var. Polisiyeler de aynı şekilde, o

ülkenin yaşamını, insan ilişkilerini, coğrafyasını, kentlerindeki, köylerindeki yaşam şartlarını, zorlukları, avantajları vs. anlatır. Nihayetinde suç, kendiliğinden ortaya çıkan bir durum değil. Toplumla ilgili olan her şey suç üzerinde de etkilidir. Yurt dışında bizi tanınamalarının nedeni, bizden beklentilerinin farklı olması aslında. Batı'da oryantalist zihniyet hala çok kuvvetli. Daha önce de bahsettiğim gibi, egzotik macera öykülerinde Batılı okura uzak bir ülkeye dair, ilginç görünümünler sunulur, farklı bir kültür anlatılır. Ama bunu izleyen kişi, büyülenmekle birlikte, kendi yaşıntısının modernliğini, düzenliliğini, güvenli oluşunu hatırlayıp mutlu da olmalıdır. Kendilerine ait olmayan bir kültüre merak duymalı ama hayran olmamalıdır. Dolayısıyla bizi izlerken, kendilerinden aşağıda bir şeyle karşılaşmayı beklerler. Bu Hint, Çin ya da Pers kültürleri için de aynı. Bunlar nereden bakarsanız beş bin yıllık kültürler. Üstelik kurulduklarından beri aynı coğrafyalardalar. Batı istediği kadar keşiflere çıkmış, dünyayı işgal etmiş olsa da buralarda çok köklü kültürler var ve eğer onlarla yarışmaya kalkarsa kaybedeceklerini bilirler. Bizim kültürümüz için de aynı durum geçerli. Kökleri Orta Asya'ya uzanan ve sonrasında Anadolu topraklarında yerleşmiş, inanılmaz zengin bir kültüre sahibiz. Bu bahsettiğimiz kültürler Batı için her zaman ilginç, sırrı anlaşılmaz ve biraz da ürkütücü olmuştur. Dolayısıyla bu kültürleri ilkelikle, geri kalmışlıkla, barbarlıkla ilişkilendirmek isterler. Tabii bütün bunlar bilinçaltında yer eden şeyler. Batılılar her zaman birey olarak eşitlikten bahsedeler ve öyle olduğuna inanırlar. Açıkçası benim tanıştığım yabancılar arasında da "Ne kötü insan!" diyebileceğim biri olmadı. Gerçekten de uygar insanlar. Ama bilinçaltılarında tarihten gelen korkular var. Bu sebeple de işlerine gelen eserlere ilgi duyuyorlar. Yani şimdi ben bir polisiye roman yazıyorum. Yazdığım polisiyedeki karakterler ve olayları olduğu

gibi alıp İngilizceye geçirmem mümkün. Ama bu şekliyle ilgililerini çekmez. Eğer şöyle bir dünya çizersem; efendim, nargileler, dumanlar, oryantal dansözler vs. ilgilenebilirler. Bu yoldan gidip Batı'da kabul gören yazarlar da var. Orhan Pamuk gibi. Tenkit değil bu. Tercihleri bu yönde. Benim tercihim bu değil. Bir de Türkçeden İngilizceye hakkıyla tercüme yapabilecek kişi sayısı da az. Haliyle böyle kaliteli bir tercümenin fiyatı da pahalı. Bu da sorunun başka bir tarafı.

Her eser, içinden çıktığı kültürden izler taşır. Birkaç yıl evvel Tanpınar Festivali'ne gelen İsveçli bir hanımefendi ile tanışmıştım. Kendisi de polisiye yazarıydı. Dedi ki; "Tarzlarımız arasında fark olması çok normal. Çünkü siz kalabalıkta, açık havada ve iç içe yaşıyorsunuz. Biz senenin 6 ayı karanlıktayız ve aralarında 500'er metre mesafe olan evlerde oturuyoruz. Hayatımızın büyük kısmını kapalı mekanlarda geçiriyoruz." Çok haklıydı. Elbette yaşama dair her ayrıntı suçun yapısını da etkilemekte.

Polisiyenin en hoş taraflarından biri şudur; yazar tıpkı bir gezi defteri tutar gibi, gittiği yerleri detaylı bir şekilde tasvir eder. Dolayısıyla o suçun işlendiği coğrafya, oradaki yaşam, insanları suça iten şartlar anlatılır. İnsanı suça toplum itebilir. Komşusu, eniştesi, köpeğin havlaması, hatta sıcak hava bile itebilir! İnsan sıcaktan cinnet geçirebilir veya soğuktan donmamak için birinin paltosunu çalmaya çalışırken katil olabilir. Bu nedenle coğrafyanın, toplum hayatının, çevrenin anlatılması çok önemlidir.

Her ülkeden örnekler okumaya, izlemeye çalışıyorum ben. İngiliz polisiyelerinin o mesafeli, soğuk tavrını çok beğeniyorum mesela. İtalyan polisiyelerinin kendine has bir esprî anlayışı oluyor. Belçika, İsveç, Danimarka polisiyeleri çok daha farklı bir at-

mosfere sahip. "Broen / Köprü" vardır mesela İsveç - Danimarka ortak yapımı, muazzam bir dizidir. Fransızlar için içine biraz romantizm katmadan edemezler. "Criminal" diye bir dizi çıktı şimdi,

"Her ülkenin kültürü, kendi romanlarına, filmlerine yansır."

farklı ülkelerden suç öyküleri ele alınıyor. Üçer bölüm çekiliyor ya da yazılmıyorsa. İspanya, Hindistan, Almanya, pek çok ülkede çekilen versiyonları var. Ülkelere göre suçun şekli de değişiyor, polislin yöntemleri de.

Ayrıca olaylar ve karakterler, eserin ortaya çıktığı dönemin ruhunu da yansıtır. Mesela yeni çekilen "Arsen Lüpen" dizisinde başkarakter siyahi olarak çizildi. Orijinalinde beyazdır. Şimdilerde eşcinsel karakterler daha çok yer buluyor dizilerde, filmlerde. Kadın dedektiflerin başrolde olduğu filmler var. Bunlar hep uygarlığın gelişmesi ile ilgili, bir takım hak arayışlarıyla ilgili değişimler. Uygar insanın artık kabul etmediği kalıplaşmış yargılar, bu eserler aracılığıyla yıkılmaya çalışılıyor. Irkçılıkla, cinsiyetçilikle mücadele romanlara, filmlere, dizilere yansıyor.

"Polisiye sinemaya Alman Dışavurumculuğu ile girdi. 1940'lar-da Hollywood'da ortaya çıkan Kara Film türü ise bugünün polisiye sinemasına temel oluşturdu."

Polisiye, sadece edebiyatta değil, sinemada, televizyonda ve hatta tiyatrodan da en sevilen ilk üç tür içinde yer alıyor. Burada sinema öğrencilerine, hele ki sinema hocaları da aramız-

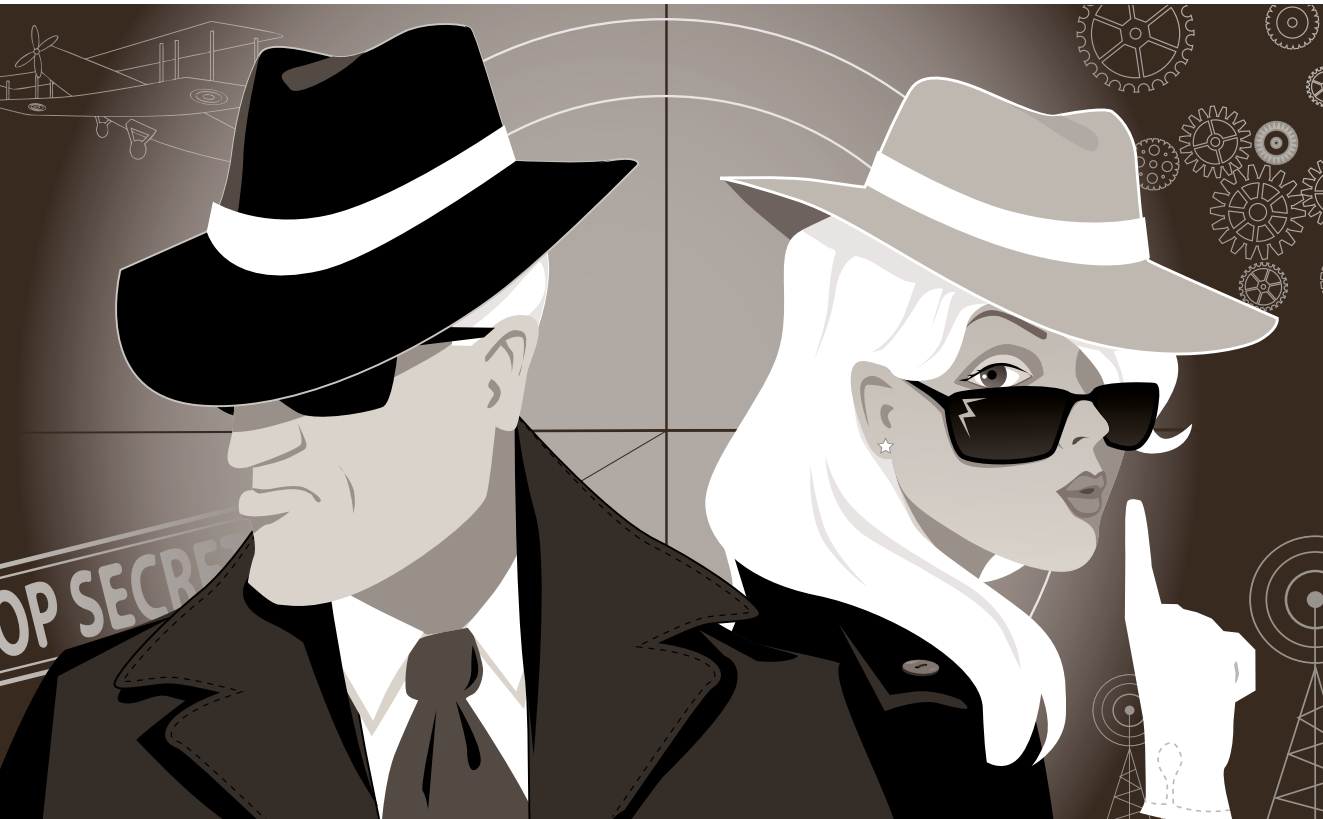
dayken filmlerden bahsetmek biraz boyumu aşıyor ama yine de bildiğim kadarıyla anlatayım. Sinemada polisiyenin ilk örnekleri Alman Dışavurumculuğu içinde yer alıyor. Yani 1920'ler. Fritz Lang mesela, bu akımın önemli yönetmenlerinden. Korku, gerilim, suç hikayeleri ön planda bu akımda. Yakın çekimler, psikolojik tahliller, karanlık bir atmosfer... Daha sonra 1940'larda, Hollywood'da Film Noir (Kara Film) adı verilen yeni bir tür ortaya çıkıyor. Biraz Büyük Buhran sonrası gangster filmlerinin çok sevilmesi ile bağlantılı bir tür bu. Suç dünyası, bu dünya içinde kapana kısılan karakterler, suçluların izini süren dedektifler... Görsel olarak da Alman sinemasından etkileniyorlar. Siyah - beyaz kontrastlığı çok yüksek mesela. Işığı çok yaratıcı biçimlerde kullanıyorlar. Orson Welles'in "Yurttaş Kane" filminde olduğu gibi. Işık bir taraftan çok kuvvetli gelir, kadrain diğer kısmı neredeyse tamamen karanlıkta kalır. Kamera aniden netleşir, ani bir hareketle karaktere yaklaşır vs... Bu filmler suç merccek altına alır. Suçlunun psikolojisini yansıtmaya çalışır. Bir taraftan da alaycı bir tarzı

vardır. Yani suç o kadar serttir ki bir savunma mekanizmasıdır o alaycılık. . Bu filmler suçu merccek altına alır. Suçlunun psikolojisini yansıtmaya çalışır. Bir taraftan da alaycı bir tarzı vardır. Yani suç o kadar serttir ki bir savunma mekanizmasıdır o alaycılık. Bu filmde Hard Boiled tarzında bir dedektif karakteri vardır. Kavgayı girmekten çekinmez, hazırcıvaptır, lafı her zaman gedğine koyar, sert bir adamdır ama alaycıdır da aynı zamanda. Esprilerinde hep bir acı taraf bulunur. Geçmiş karanlıktır çünkü. Geçmişten gelen acıları vardır. Halledemediği hesaplar, kapatamadığı defterler vardır. Bu karakter Kara Film türü içinde çok sık kullanılır; klişedir. Bundan başka bir de şartların kurbanı olmuş, suçla bağlantılı olayların içine düşmüş masum karakter vardır. Kendisini birden bire bir komploğun ortasında buluverir. Hitchcock'un "North by Northwest / Gizli Teşkilat" filminde olduğu gibi. "Vertigo / Yükseklik Korkusu" filminde de aynıdır. Orada da eski bir polis dedektifi kendisini içinden çıkılmaz bir komploğun içinde bulur... Hitchcock başlı başına ders konusu olması gereken

bir yönetmen zaten. Hem gerilimi, hem polisiye öğelerini çok iyi kullanır.

Polisiye içindeki bir başka tarz da "Kapalı Oda"dır. Herkesin çok iyi tanıdığı bir polisiye yazarı olan Agatha Christie'nin "And Then There Were None / On Küçük Zenci" romanını bu tarza örnek gösterebiliriz. Tabii Kapalı Oda derken, karakterlerin bir odada kapalı kalmasını kastetmiyoruz. Burada görünürde imkânsız olan bir suç söz konusu. Mesela içeriden kilitlenmiş bir odada bir ceset bulunuyor. Katil bu odadan nasıl çıktı? Ya da "On Küçük Zenci"de olduğu gibi ulaşımın olmadığı bir adada on kişi nasıl ve kim tarafından öldürüldü? Bunun gibi imkânsız görünen suçlar...

Tabii polisiye ya da suç filmi dediğimiz zaman, sadece cinayetleri konu alanları düşünmek lazım. Suç filmleri içinde dolandırıcılıklar, hırsızlıklar, kayıp kişilerin aranması veya bir suç örgütü içinde yaşananlar da işlenebilir. Coppola'nın Mario Puzo'dan uyarladığı "The Godfather / Baba" filmi gibi mesela. Ya da Scorsese'in "The Goodfel-

las / Sıkı Dostlar"ı gibi. Tarantino'nun "Pulp Fiction"ı, Leone'nin "Once Upon a Time in America / Bir Zamanlar Amerika"sı da örnek olabilir. Bir de mahkemede geçen, yine bir suçun işlendiği, suçlunun psikolojisinin aktarıldığı filmler vardır. Bunlar da ayrı bir kategori olarak ele alınabilir. Billy Wilder'ın "Witness for the Prosecution / Beklenmeyen Şahit" filmi gibi mesela.

"Bir televizyon dizisi olan "Komiser Columbo" polisiyede yeni bir tarzın doğmasına neden oldu."

Polisiyenin televizyona geçişi, 1950'lerin başında gerçekleşti. Ama polisiyeye yeni bir soluk getiren ilk dizi 1971 - 1978 yıllarında gösterilen "Komiser Columbo" oldu. O zamana kadar polisiye diziler, katilin kim olduğu sorusuna odaklanmaktaydı. Burada ise cinayet en baştan gösteriliyordu. İzleyici önce suçun nasıl işlendiğini izliyor, suçlunun kim olduğunu, bunu neden yaptığını vs. görüyordu. Sonrasında olaya Columbo dahil oluyor ve onun hangi ipuçlarını takip ettiği, olayı nasıl çözdüğü gösteriliyordu. Yani mesele suçluyu belirlemek değil, polislin bir suç karşısında nasıl hareket ettiğini izlemektir. Yeni bir tarzdı bu. Bunun bir uzantısı, bugün çok sevilerek izlenen CSI serileridir. Hepsinde katil başından belli olmaz tabii ama bu diziler de polislin çalışma şekline odaklanırlar. Hatta seyircinin kafasının karışmasına da sebep oluyor bazen bu diziler. Seyirci seyrediyor; işte yüksek teknolojiler kullanılıyor, hemen sonuç alınıyor, en ufak delil bile değerlendiriliyor vs. Bu sefer gerçek hayatta bunları göremeyince isyan ediyorlar. Polis merkezlerini arayanlar olmuş; neden CSI dizisindeki cihazları kullanmıyorsunuz falan diye. Komik bir durum tabii. Sonuçta, bunlar kurmaca anlatılar...

"Suçlunun finalde cezalandırılması önemli. Çünkü hepimizin bilinçaltında bir cezalandırılma arzusu var."

Polisiyenin en fazla izleyicisinin olduğu mecra televizyon aslında. Televizyonlarda yayınlanan her üç diziden biri polisiye. Bu dizilerin formatları çeşitli tabii; özel

deliyoruz, kavga ediyoruz, yalan söylüyoruz, kopya çekiyoruz. Hele Hristiyanlar için söylersek 'günahkâr' doğuyoruz. O ilk suç işlenmiş bir kere. Polisiyeler ve

dedektif olan var, amatör olan var, polis teşkilatı içinde geçen var ama sonuçta hepsi bir suçun çözümlenmesine dayanıyor. Çağında işlenen suç cinayettir. Çünkü cinayet en büyük suçtur ve zaman aşımına uğramayan tek suçtur. Otuz sene sonra da yakalansa bir katilin mahkemesi görülür ve cezalandırılır. Kutsal kitaplarda işlenmesi birinci sırada yasaklanan suçtur cinayet. En korkunç şey bir insanın canını almak. Ve bunu yapanın cezalandırılışını görmek diğer suçlulara göre çok daha fazla haz verir. Adaletin yerine getirildiğini görmek rahatlatır seyirciyi. Zaten polisiyenin değişmez kurallarından biri de budur. Suçlu her zaman ortaya çıkmalı ve cezasını çekmelidir. Bir de şu var; suçlunun cezalandırılmasını istiyoruz çünkü bizim de bilinçaltımızda cezalandırılmaya dair bir istek, bir arzu var. Sonuçta hepimiz büyüklü küçüklü suçlar işliyoruz. Birinin kalbini kırıyoruz, yasakları

genel anlamda suç anlatıları bu gizli arzumuzu da tatmin eder.

Tabii suçluların cezalandırılmadığı örnekler de var. Mesela Agatha Christie'nin "Dağı Ekspresinde Cinayet" adlı romanı. Burada gizemli bir cinayet işleniyor ve Christie'nin ünlü karakteri dedektif Poirot olayı çözmeye çalışıyor. Finalinde bir de anlıyoruz ki on üç kişi birlikte işlemiş bu cinayeti. Öldürülen kim? Aslında suçlu olan ve gücünü, nüfuzunu, parasını kullanarak kanundan kaçmayı başaran bir adam. Bu adamın mağdur ettiği, canını yaktığı kişiler bakmışlar ki hukuki yollarla bir yere varamıyorlar, almışlar sazı ellerine! Dedektif Poirot olayı çözüyor ama rapor etmiyor. Çünkü bu adam zaten mahkemeye çıksa idam cezası almayı hak eden biri. Burada asıl suçlu maktul. Tamam, hüküm vermek bize düşmez. Biz yargıç değiliz. Ama öteki taraftan adaletin yerini bulmadığı böylesi

durumlar da yaşanıyor. Christie burada Poirot'nun yaşadığı ahlaki ikilemi de anlatmış. Adamın katillerini teslim etmekle etmemek arasında bocalıyor.

"Dexter" dizisini düşünün. Dexter'i severek izliyoruz. Ama adam aslında seri katil. İzlerken "Yürü be Dexter! İnşallah yakalanmazsın" diyoruz. Çünkü adam sıradan insanları değil, katilleri öldürüyor. Ayrıca bir mazereti de var; hasta Dexter. İçinde bir öldürme arzusu var ama o bu arzuyu gerçekten suçlu olan kişilere yönlendirmiş. Bizde de var bu gibi örnekler. Mesela Ahmet Ümit'in "Kırlangıç Çığılığı" romanının başkarakteri çocuklara tecavüz eden kişileri öldürür. Hatta komiser yardımcısı "Bu adamı neden yakalıyoruz ki?" der, durumu sorgular.

Bazen de suçlu belki kanunen ceza almaz ama olayların gidişi içinde fazlasıyla acı çeker ve seyirci tüm bunları hak ettiğini düşünür. "Baba" filminde Michael'in hiç istemediği halde suç dünyasına girmesi ve yaptıklarından dolayı en sevdiği insanların acısı ile baş başa kalması gibi.

Biz elbette kanuna göre hareket etmeliyiz. Verilen cezalar her zaman tatmin etmeyebilir ama şu anda elimizde olanın en iyisi budur. Yarın farklı olabilir. Ama bugün için şartlar neyse odur. Eğer medeniyete inanıyorsak hukuka saygı göstermemiz lazım.

Suçlunun çok zeki olması lazım. Zaten zeki olmasa, dedektifi zorlamasa işin heyecanı da kalmaz. Süper kahraman filmlerine ba-

kın. Örümcek Adam'ın karşısında Doktor Octopus var. Çok zeki bir adam; fizik profesörü. Batman'in, Superman'in karşısında hep böyle güçlü karakterler var. Yoksa, Superman bu; herkesi yener zaten. Özel güçleri olan, uçan falan bir adam. Onun karşısına sıradan bir düşman koyarsanız yaptıklarının bir anlamı kalmaz. Öyle bir düşman olacak ki Superman'i bile zorlayacak. Mücadele zor olmalı ki biz bu iyiliğin kıymetini bilelim.

"Beklentiniz farklı bir hikâye anlatılması değil, farklı bir tarzda anlatılması olmalı. Yoksa, Homeros'un "İlyada ve Odyssea"sını okuyup bırakmanız lazım."

Aslında yazılan tüm hikâyeler birbirine benzer. Shakespeare'in

anlattığı bütün hikayeler önceden de anlatılmıştır. Ama onun bu hikayeleri ele alış biçimi farklıdır. Polisiye romanlarının hepsinde bir suç vardır ve bu suç ortaya çıkartılmaya çalışılır. Önce yanlış bir yöne gidilir, sonra gerçek suçlu yakalanır. Arada karakterlerde çeşitlemeler yapılır. Dexter gibi, Komiser Columbo gibi, Behzat Ç. gibi... Ama formüller aşağı yukarı aynıdır. Bize bu hikayeleri okutan, filmleri izleten şey yenilikle karşılaşma isteği değildir. Edebiyattan veya sinemadan zevk almak, sonuç odaklı bir şey değildir. Yolculuğun kendisidir önemli olan.

Yani, neyin anlatıldığından çok nasıl anlatıldığı...

Yoksa “İlyada ve Odyseia”yı okuyun ve bırakın okuma işini!

Çünkü Homeros zaten her şeyi anlatmış.

Cervantes’in “Don Kişot”u yazmasıyla Avrupa romanının bittiği de iddia edilir. Çünkü Don Kişot’un değirmenlere saldırması, sanatçının ya da daha geniş bakarsak uygar insanın doğruyu yapmak uğruna verdiği savaşı anlatır. Kazanma ihtimali olmadığı bile bile yapılan bir savaştır bu. İnsanlık ancak bu savaşlarla ilerler. Nazım Hikmet’in şiirinde de vardır; “Sen yanmasan, ben yanmasam, nasıl çıkar karanlıklar aydınlığa?” aslında Don Kişot ile aynı şeyi söyler. Şimdi biz, herkes aynı şeyi söylemiş deyip edebiyatla ya da sinemayla ilgilenmeyecek miyiz? Olur mu öyle şey?

“Suçlular da, suçluları kovalayanlar da hep olacak. Şekil değiştirecek sadece.”

Şimdi her yer gözetleniyor, her yerde kameralar var, internette yaptığımız her şey takip edilebiliyor. Peki suç önlenilecek mi? Gelecekte suça yer var mı? İnsan ırkının sürekli ilerlemesi umut verici bir şey ama öte taraftan hiç değişmeyen şeyler de var. Yani insana dair bazı şeyler değişmiyor.

Kötülük, haksızlık, suç bunlar her zaman vardı. Muhtemelen hep olacak. Şekil değiştirecek sadece.

Adaptasyon insanın en önemli özelliği. Yani evrimin temel şartı bu. Adapte olamayan yok oluyor. Suçlular da uyum sağlayarak yeni-

Her tür roman okuyun; her tür film izleyin. Hiçbir şeye yabancı kalmayın. Lego gibi düşünün.

Elinizde bütün lego parçaları yoksa istediğiniz şeyi inşa edemezsiniz.

liklere. Mesela dünyadaki ilk siber cinayet 1998 yılında Amerika'da işlendi. Nasıl? Babasının mirasını almak isteyen bir adam var. Babası hasta ama bir türlü ölmek bilmiyor. Senelerce yatıyor hastanede. Adamın da sabrı tükeniyor, 14 yaşında hacker bir çocukla anlaşıyor. Çocuk hastanenin sistemine girip, babanın ilaçlarını değiştiriyor. Hemşire de tabii sistemde ne görünüyorsa onu veriyor hastaya. Ölüyor adam! Ölümü de gayet doğal görünüyor. Ama birkaç ay sonra çocuk nasıl bir şeye alet edildiğini anlıyor ve polise gidip her şeyi anlatıyor. Bu olay ilk siber cinayet olarak tarihe geçti.

Belki sadece belli kan gurubuna etki eden öldürücü ilaçlar yapılacaktır. Mesela şu an yaşadığımız pandeminin de benzer bir amaca

hizmet ettiği yönünde komplo teorileri var. Geçen yıl bir İngiliz dizisi izlemiştim çok enteresandı. Biliyorsunuz Londra dünyada en çok güvenlik kamerasının olduğu

“Gelecekte makineler, dijital sistemler daha fazla yer alacak hayatımızda ve belki de suç bu alanlara kayacak.”

şehir. Her yerde kameralar var; tuvaletler hariç! Dizide adamın biri, kameraların önünde bir kadını öldürüyor. Sonra ortaya çıkıyor ki aslında öldüren o değil. Adamın yüzünü dijital olarak asıl katilin yüzüne yerleştirmişler! Yeni bir teknoloji bu da; Deepfake deniyor. Yani, suçlular da, suç-

luları kovalayanlar da hep olacak. Şekil değiştirecek sadece.

Genç arkadaşlara tavsiyelerim... Ben sadece macera romanı se-
verim, aşk romanı okumam, bilimkur-
gudan başka tür izlemem, korku filmi seyretemem diye bir şey yok. Hayır, hepsinden haberdar olmanız gerekir. Hele ki bu işi yapacaksanız hiçbir türü dışlayamazsınız. Tamam, zevkiniz için ne istiyorsanız onu izleyin, onu okuyun ama profesyonel olarak hepsini bilin. Edindiğiniz bilgiler Lego gibidir. Bütün parçaları elinizde yoksa istediğiniz şeyi inşa edemezsiniz. Hem geçmişe hâkim olmalı hem de yenilikleri takip etmelisiniz. İşte o zaman ortaya koyduğunuz eserlerin ayağı yere basar.

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ'NDE GASTRONOMİ EĞİTİMİ BAŞLADI!

Son yıllarda adından daha sık söz etmeye başladığımız bir konu gastronomi. Medyada sıklıkla gündeme gelen, turizm sektörü içindeki önemi her geçen gün daha da artan bir alan. Hasan Kalyoncu Üniversitesi, alanda yetişmiş insan gücüne duyulan ihtiyacı göz önüne alarak, bu yıl Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde yepyeni bir bölüm açtı: Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü... Yetkin eğitim kadrosu ve teknolojik imkanlarıyla üniversitenin yeni yıldızı olan bölüm, ilk öğrencileri ile 2021 - 2022 eğitim - öğretim yılında buluştu. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin, özellikle de Gaziantep'in son de-

rece zengin ve renkli bir mutfak kültürüne sahip olduğu düşünüldüğünde, bölümün önemi daha da artmakta.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, vakıf üniversitesi statüsünde Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde açılan ilk bölüm olma özelliğine de sahip. Medeniyetlerin buluştuğu, gıda çeşitliliğinin muazzam olduğu bölgemizde mutfak kültürünün araştırılması, geliştirilmesi ve dünyaya açılması adına hem teorik, hem de uygulamalı alanda hizmet verecek olan bölümün, şu an 30 öğrencisi bulunuyor. Bu bölümden mezun olan öğrenciler, konaklama

işletmelerine ait mutfaklarda, pastane, kafe, restoran, yemek fabrikaları, kurum mutfakları, gıda işletmeleri, endüstriyel yemek üretim işletmeleri ve ulaşım firmalarının servis bölümlerinde istihdam edilebiliyor, ayrıca yiyecek stilistliği, yemek fotoğrafçılığı, yemek yazarlığı, yemek programcılığı gibi yeni alanlarda kendi iş fırsatlarını oluşturabiliyor.

Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümünün, hem üniversitemize ve öğrencilerine, hem de Gaziantep başta olmak üzere ülke turizmine büyük katkı sağlayacağını düşünüyor, TAGA ekibi olarak başarılar diliyoruz.

SİZ HİÇ MOLEKÜLER KATMER YEDİNİZ Mİ?

Zengin bir mutfak kültürüne sahip olan Gaziantep, gastronomi turizminin parlayan yıldızı olarak dikkat çekiyor. Türkiye'den ve dünyadan sayısız turistini ağırladığı şehirde, yöreye özgü pek çok yiyeceği tatmak mümkün. Beyran'dan Ali Nazik'e, Fıstıklı Baklava'dan Yuvalama'ya kadar tatlısı, tuzlusu, ekşisi ve acısıyla Gaziantep mutfağı birbirinden eşsiz lezzetlerle dolu. Bu enfes sofrada yer alan tatlılardan biri de Katmer. Katmer, ince yağlı hamur, fıstık, kaymak, şeker ve

sadeyağ ile yapılan, sıcak servis edilen özel bir ürün.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Gastronomi Bölümü öğrencileri, bu özel lezzetin moleküler gastronomi teknikleri ile çeşitlendirildiği bir etkinliğe imza attı. Sıcak servis edilmesi sebebiyle paket satışı bulunmayan ve tatlı kategorisinde Baklava'nın gölgesinde kalan Katmer'e farklı yorumlar getiren ve bu sayede pazar payını arttırmayı hedefleyen öğrenciler, önce Katmer ustası Gültekin Babacan'dan klasik Katmer yapı-

mini öğrendiler, sonrasında ise yiyecek ve içeceklerin kimyasal ve fiziksel yapılarının değiştirilerek şekil ve aromalarına farklı bir form kazandırıldığı moleküler gastronomi teknikleriyle yepyeni Katmer yorumları gerçekleştirdiler. Geleneksel Katmer'i çilek aromalı havyar, mandalina aromalı spagetti ve süt köpüğü ile servis eden öğrenciler, sektör temsilcilerinin de davetli olarak katıldığı etkinlikte büyük beğeni topladılar.

BİR AKTÖRÜN PORTRESİ

Melisa YAVUZ

“Kubilay Karslıoğlu, hem oyuncu, hem de yönetmen olarak uzun yıllardır tiyatroya emek veren başarılı bir sanatçı. Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’ndan mezun olan Karslıoğlu, İstanbul Devlet Tiyatrosu’nda görev almasının yanı sıra, İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde öğretmenlik yaparak, genç sanatçılara deneyimlerini aktarıyor.”

Biliyoruz ki daha önce sinema ve tiyatro alanlarında çeşitli roller üstlenmiş, birçok karaktere hayat vermiş, birçok oyun yönetmişsiniz. Peki sizin ruhunuzu en çok hangisi besliyor; sinema mı, tiyatro mu?

Asıl mesele oyunculuk. Kamera önü başka, sahne başka gibi bir durum yok. Her birinden ayrı haz alıyorum. Her rolün getirdiği farklı hazlar var; küçüğü büyüğü yok. Her rolün bana kattığı ve benden aldığı çok şey var. Ancak sahne bende biraz daha ağır basıyor. Bunun nedeni belki de sahnede daha çok bulunduğum içindir. Yine de çok ayırt edemiyorum. Dediğim gibi oyunculuk oyunculuktur.

Peki, “oyunculüğün bana kattığı ve benden aldığı çok şey var” derken neyi kast ettiğinizi biraz açar mısınız? Size getirilerini az çok anlayabiliyorum ancak sizden ne gibi götürüleri oldu?

Oyunculüğün en zor taraflarından biri şu; kendinizde olmayan hisleri bulmaya çalışıyorsunuz. Hayatı boyunca kimseye kabalık etmemiş bir insan rolü gereği çok sert bir karaktere bürünmek durumunda kalabilir. Bunları içimizde bulmaya çalışırken aynı zamanda bizden bir şeyler de götürür. Evet, kattığı çok şey var ama zaman zaman yipratıcı bir duruma dönüşebiliyor. Bahsettiğim şey rolün içine hapsolmak değil tabi ki de. Asıl bahsettiğim konu rolü bulma süreci.

Böyle bir durumu bizzat yaşadınız mı? Karakterden çıkıp Kubilay Karslıoğlu'na döndükten sonra etkisinde uzun süre kaldığınız bir rol aldınız mı? Yani bir nevi canlandırdığınız kişide kendinizi kaybettiğiniz oldu mu?

Hayır, zaten böyle bir durumun yaşanması gerek. Yoksa işler hastalıklı bir hal alır. Rolü bulma süreci zor bir süreç ama kamera durduğu zaman veya seyirci alkışlayıp çıktığı zaman biz üzerimizdeki o gömleği çıkarıp asar ve evimize kendimiz olarak geri döneriz. Girdiği rolden çıkamadığını söyleyen insanlara da inanmıyorum. O zaman insan üç, dört hatta beş karakterli tuhaf bir yaratığa dönüşür.

Şu anda İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda görev alıyorsunuz. Devlet Tiyatrosu'nda sergilenen oyunlar neye göre seçiliyor?

Ankara'da Devlet Tiyatroları için bir genel müdürlüğümüz mevcut. Genel müdürlüğü-

müzün de belirlediği bir çerçeve oluyor. Bu çerçeve doğrultusunda bir repertuar belirleniyor. Örneğin geçen yıl “kadın” temalı oyunlara, bu sene “göç” temalı oyunlara yöneldik. Repertuarımızın yüzde altmışının yerli oyunlardan oluşmasını; belli edebi değerlere sahip olmasını istiyoruz. Aynı zamanda bir edebi kurulumuz var; oyunlar oradan da onay almış olmalı. Bu bir sansür mekanizması olarak algılanmasın. Daha çok edebi değer taşıyan oyunları seçmekten bahsediyorum.

Oyunculuk konusunda pes etmeye yakın olduğunuz bir nokta oldu mu? Olduysa o noktadan nasıl geri döndünüz?

İşin doğrusu öyle bir noktam olmadı. Ben sizin yaşlarınızdayken sakin ve heyecansızdım. Fakat yaşımla ilerledikçe heyecanımın

Geçen yıl “kadın” temalı oyunlara, bu sene “göç” temalı oyunlara yöneldik. Ve repertuarımızın yüzde altmışının yerli oyunlardan oluşmasını; belli edebi değerlere sahip olmasını istiyoruz.

katsayısı artmaya başladı. Bu iyi bir şey mi kötü bir şey mi bilmiyorum ama daha fazla heyecanlanmaya başladım. Bu heyecanı hiç kaybetmeden devam etmek gerektiğini düşünüyorum. Sıkıldığım oyunlar da oldu, kendimi iyi hissetmediğim anlar da. Bazen iyi bir karakter çıkardığınıza inanmayabilirsiniz. Ancak insanız sanat yapıyoruz. Her şeyimiz dört dörtlük olamaz. Her şeyinizin kusursuz olması gerekmiyor. Dediğim gibi sanat yapıyoruz ve yaptığımız iş objektif kriterlere sahip bir iş değil. Kısacası vazgeçtiğim bir an olmadı ve olacağını da düşünmüyorum.

Deneyimlerinizi bizimle paylaştığınız için ve sorularıma tüm içtenliğinizle verdiğiniz cevaplar için teşekkür ederim.

TÜRKİYE'DEKİ TÜM VAKIF ÜNİVERSİTELERİ ARASINDA;

TEKNOFEST'e proje başvurusunda: 1.

GreenMetrics Yeşil Kampüs sıralamasında: 3.

SCIMAGO Araştırma Endeksinde: 4.

TÜBİTAK Girişimcilik ve Yenilikçilik Endeksinde: 8.

Bursluluk oranında: 8.

Doluluk oranında: 9.

Mezunlarının istihdam hızında: 10.

Öğrenci memnuniyetinde: 11.

Kampüs büyüklüğünde: 12.

sırada yer alan

Hasan Kalyoncu Üniversitesi;

32 Ön Lisans ve
Lisans

60 Lisansüstü
Programı

Prototipleme ve Girişimcilik Merkezi (KALYON GARAJ),
Teknoloji Transfer Ofisi (KALİTTO),
Silikon Vadisi Kuluçka Merkezi,
İnovasyon Merkezi (ARBİM) ve
Teknokenti ile

Kendini keşfetmek ve dünyayı değiştirmek isteyen öğrenciler için
mükemmel bir eğitim-öğretim ve araştırma ekosistemi sunmaktadır.

ADİYAMAN YOLU YAMAN

“Fırtına, Güneş ve Binlerce Yıllık Tarihin Sersemletici Deneyimi”

Hasan Kalyoncu Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim elemanları ve öğrencileri ile İpek Yolu Kalkınma Ajansı yetkililerinin birlikte çıktığı bu doğa, keşif ve fotoğraf yolculuğu, 28-30 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşti. Ekibimiz 3 saat süren soğuk ve rüzgarlı bir gece yolculuğundan sonra, Kahta üzerinden Nemrut Milli Parkı'na ulaştı. 2150 metrelik bu zorlu yürüyüşte göğü donatmış yüzlerce yıldız bize eşlik etti. 3000 yılda, binlerce adım ve doğanın kayganlaştırdığı silikleşmiş basamaklar, 100 kilodan fazla ekipmanı taşıyan ekibimizin ilk sınavı olmuştu. Kameralar, fotoğraf makinaları, led ışık sistemi, tripodlar, geniş açılı ve zoom lensler, bataryalar sabah 7.30'a kadar sürecektir uzun bekleyiş için hazırlanmıştı.

Güneşin doğuşunun akıl almaz güzellikte olacağı bize söylenmişti ama elbette gözümüzle görmeden yorum yapmak zordu. Zeus adına yapılmış altar üzerinde belirtmeye başlayan gündeğümü, rüzgarın soğuk ve sersemletici etkisi ile başlı başına bir katharsise dönüşmek üzereydi. Her an değişen ışık ufuk çizgisini belirginleştiriyor, az sonra karşılaşıcağımız manzara hakkında bize fikir vermeye başlıyordu.

Sabah olmak üzereydi ve çevremizde gördüğümüz insan kalabalığı anlatılır gibi değildi. Her yaştan yerli ve yabancı ziyaretçi, battaniyelerine sarınmış, termoslarındaki sıcak içeceklerini yudumlayarak ısınmaya çalışıyordu. Biz modern dünyanın turistleri, antik zaman hacılarının kutsal saydıkları bu an ve mekanda bütünleşiyorduk. Kommagene Kralı I. Antiochos'un tanrılara ve atalarına minnet-

tarlığını göstermek için yaptırdığı anıt mezarlar ve muhteşem heykeller, benzersiz manzarayı tamamlıyor, Nemrut Dağı nihayet aydınlanmaya başlıyordu. En başta şaşkınlık ve hayranlık olmak üzere sayısız duygu içimizi sarmış, muhteşem ışığı kaçırmaya telaşıyla deklanşörlerimize basmaya başlamıştık. Bir yanda timelaps yapmak için 4 saatte çekim yapan kameramız, diğer yanda 2000'den fazla poz çeken 7 ayrı fotoğraf makinemiz vardı ve tek kelimeyle huşu içindeydik.

Kral Antiochos'un emriyle yapıldığı düşünülen bu kutsal mekan pek çok terastan oluşmaktaydı. Teraslar, Doğu ve Batı tanrılarına ait heykeller ile süslenmişti. Hem Persçe hem de Yunanca adlandırılmış olan bu eserler, Kommagene kralının her iki kültürü de kucakladığının bir göstergesiydi. Yüzlerce mevsimdir güneşi karşılayıp uğurlamış olan bu anıtsal

heykeller, Adıyaman'ın hatta Türkiye'nin en önemli simgeleri arasındaydı. Kommagene Kralı'nı binlerce yıllık uykusunda rahatsız etmemek ve sessizliğin sesini bozmamak için çıt çıkartmadan çekimlerimize devam ettik; mekanın gizemli ruhunu benliğimizin derinliklerinde hissederek...

1987 yılından beri UNESCO Dünya Mirası Listesinde yer alan bu müthiş mekan, güneşin yükselmesiyle ısınmaya başladı. Gece iliklerimize kadar donmamıza neden olan soğuk havadan eser kalmamıştı. Nemrut, hiçbir yere benzemiyordu. Sanki bilinmedik bir evrende; henüz keşfedilmemiş bir gezegendeydik. Öğlene doğru, geri dönüş yolculuğuna başladık. Gecenin karanlığında göremediğimiz inanılmaz bir manzara eşliğinde, hiç kırıpırmadan duran tanrılara "Hoşça kal!" diyerek mahzun ve bir o kadar da yorgun bir inişe başladık.

Arsemya Ören Yeri

Temmuz sıcaklığı sarı rengi hakim kılmış olsa da, Kahta bizi yemyeşil bir manzara ile karşıladı. Arsemya Antik Kenti'ne dar bir patikadan çıkılıyordu. Yolun üzerinde önce bir heykel ve su sarnıcı görüldü. Ardından Kommagene Krallığı'nı zirveye taşıyan Kral I. Antiochus'un babası I. Mithridates'in mezarı ile karşılaştık. Mezarın üzerinde I. Antiochus tarafından yaptırılan ve Arsemya tarihine ışık tutan Anadolu'nun en büyük Grekçe kitabesi yer almaktaydı. Arsemya Kenti'nin I. Antiochus'un atası Arsames tarafından kurulduğunu ve kentin Kommagene Krallığı'nın yazlık başkenti olduğunu bu kitabeden öğrendik.

Arsemya Antik Kenti'ne ait en önemli kalıntılardan biri de kendisini tanrı katında gören I. Antiochus ile Herkül'ün tokalaşmasının tasvir edildiği 10 ton ağırlığındaki kabartmaydı. I. Antiochus sivri uçlu tacıyla, Herkül ise sakalı ve elindeki sopasıyla resmedilmişti.

Antiochus'un, yarı tanrı Herkül ile aynı boyda yapıldığı ve hatta kafasındaki taç ile kendisini ondan üstün kıldığı gözümüzden kaçmadı. Herkül, bir fakir misali çırılçıplak tasvir edilirken, Antiochus gücün ve zenginliğin simgesi olan pelerinlerini kat kat giymişti. Tokalaşırken Antiochus'un elinin Herkül'ün elinin üzerinde duruyor olması da, kralın egosunun açık bir göstergesiydi.

Karakuş Tümülüsü

Karakuş Tümülüsü'ne varmak için rahat asfalt üzerinden yarım saatlik bir yolculuk yapmamız yetti. Kommagene Krallığına ait bir anıt mezar olan Karakuş Tümülüsü'nün, M.Ö. 1. Yüzyıl'da yapılmış olduğunu öğrendik. Nemrut'un zirvelerini gören bir tepeye yerleştirilmiş olan bu anıt mezar, adını tümülüsün güney kısmında bulunan kartal heykelinden alıyordu. Yaklaşık 20 met-

relik yığma taşlardan oluşan anıt mezarın doğusunda 2 adet, 10 metre yüksekliğinde sütun bulunmaktaydı.

Sütunlardan birinin üzerinde boğa, diğerinin üzerinde ise aslan heykeli olduğu biliniyor olsa da, günümüze sadece boğa heykelinin küçük bir kısmı kalmıştı. Doğu yönünde bulunan sütunun üzerinde yer alan yazıtta, burada bulunan mezarların 2. Mithridates'in annesi İsis, kız kardeşi Antiochis ve yeğeni Aka'ya ait olduğu belirtilmişti. Laodike'nin

mezarı üzerinde ise "O tüm kadınların en güzeliydi" ifadesi kullanılmıştı.

Cendere Köprüsü

Karakuş Tümülüsü'nü geride bıraktıktan 10 dakika sonra "Septimus Severus" olarak da bilinen Cendere Köprüsü ile karşılaştık. M.S 2. Yüzyılda yapılmış olan bu muhteşem köprüyü sapasağlam karşımızda görmek tüm ekibi heyecanlandırdı. Yemyeşil bir çayın üzerinde yükselen bu köprüden yüzlerce yıldır kimlerin gelip geç-

tiğini düşünmek bile baş döndürücüydü!

Cendere köprüsü Antik Roma mimarisinin o alıştığımız çizgilerini taşımaktaydı. Devasa kesme taşlardan oluşan bu zarif kemer, kalabalık orduların geçişini sağlayacak kadar güçlüydü. Öğrendiğimize göre, köprünün yapımında harç kullanılmamış, her iki uçtan başlayan yapım çalışmaları ortada birleşmişti. Antik Roma'nın mühendislikteki başarısı, bu muhteşem köprünün hala ayakta olmasından belli diye düşünmeden edemedik. Köprünün şimdiki sahipleri ise gölgesinden faydalanan sokak köpekleriydi. Serin suyun kenarında, sakince yatan dostlarımızı selamlayarak yolumuza devam ettik.

Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi

Adıyaman şehir merkezindeyiz. Buradaki ilk durağımız, Adıya-

man ve çevre iller Süryani Kadim Metropolitliği olan "Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi". Süryani halkı için kutsal bir mekan olan bu kilisede, sıcak bir merhaba ile karşılandık. Bir yandan kilisenin ruhani atmosferini fotoğraf karelerine dönüştürmeye çalışırken, diğer yandan yapı ile ilgili bilgiler edindik. 1883 yılında Urfa'dan getirilen taşlarla yapılan bu kilisenin bir ikizinin olduğunu öğrenmek bizi şaşırttı. Urfa'da bulunan bu ikiz yapı da aynı adı taşıyormuş ve her iki kilise de Süryani taş ustaları tarafından inşa edilmiş. Her Pazar düzenli olarak ayinlerin gerçekleştiği Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi'ni hafta içi günlerde gönlünüzce gezebilirsiniz.

Oturakçı Pazarı

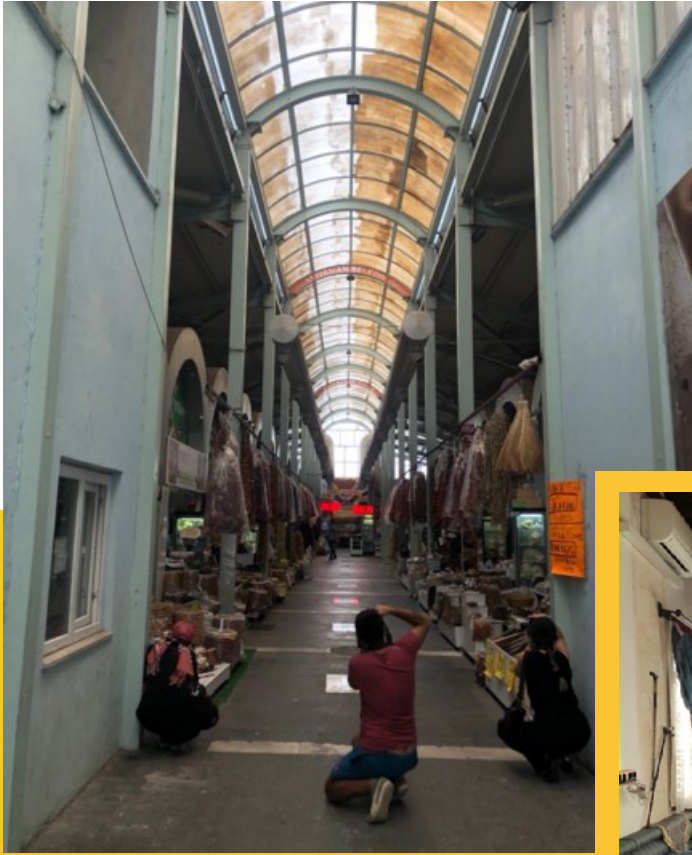
Şehrin ekonomisine yön veren rengarenk bir çarşı Oturakçı Pazarı. Bıçakçılardan tekstilcilere, tütüncülerden halıcılara, envai

çeşit işletmenin bulunduğu, hayli kalabalık bir mekan. Bir tarafta turistik eşya satıcıları, diğer tarafta çiğ köfteden halka tatlısına kadar eşsiz lezzetleri bir araya getiren lokantalar... Bu heyecan dolu mekanı gezerken, hemen fotoğraf makinelerimize sarıldık ve kimseyi rahatsız etmeden, tek tek izin isteyerek deklanşör-lere dokunduk. Kimisi seve seve poz verdi, kimisi karşı çıktı, kimisi çekilen fotoğrafını kendisine yollamamızı istedi. Halılar, kilimler önümüze serildi. Nemrut heykelcikleri satın aldık, nefis döner ve çiğ köfte ile karnımızı doyurduk.

Keleş Konağı

Keleş Konağı, geleneksel Adıyaman mimarisinin en güzel örneklerinden biriydi. Adıyaman Belediyesi tarafından, İpekyolu kalkınma Ajansı'nın katkılarıyla restore edilen bu binanın taş ve ahşap işçiliği hepimizi kendine hayran bıraktı. Hem kafe, hem

de sanat galerisi olarak hizmet veren bu eşsiz konakta çayımızı yudumladık ve yolumuza devam ettik.

Perre Antik Kenti

Perre Antik Kenti, Adıyaman şehir merkezine 4-5 km mesafede bulunmakta. Kommagene İmparatorluğu'nun 5 büyük şehrinden biri olan Perre'den günümüze sadece Nekropol bölgesinin kalmış olması ekibimizi hüznlendirdi.

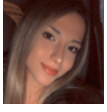

Yüzlerce yıldır sessizliğini koruyan bu mezarlık alanı, göçüp gitmiş yüzlerce Perrelinin anısını yaşatmakta. Mezar alanını geçip yukarı tırmandıkça, kurban ayinleri yapılan alanlar, mutfaklar, şölen meydanları ve su sarnıçlarına rastlamak mümkün. Perre, Bizans döneminde önemini yitirmiş olsa da, uzun yıllar bölgenin en önemli lojistik merkezlerinden biri olarak kalmış.

48 saat süren Adıyaman serüvenimizi burada noktalıyoruz. Besni ve Yavuzeli üzerinden Gaziantep'e dönerken muhteşem manzaraya takılıp kalıyor ve yorgunluğumuzu unuttuyoruz. Sırada Kilis var; heyecanla bekliyoruz...

PANDEMİ İLE HAYATIMIZA GİREN ONLINE EĞİTİM

Zeynep Abacı

Yaşamımızın hemen her alanını etkileyen Covid - 19 Pandemisi, eğitim sisteminde de pek çok zorluğa sebep oldu. Okulda topluca zaman geçirmenin neredeyse imkansız hale geldiği günlerde imdadımıza yetişen teknoloji, uzaktan eğitimi bir çözüm olarak sundu. Son iki yılda hem eğitimciler, hem de öğrenciler bu yeni teknolojiye uyum sağlamaya çalıştılar. Karşılaşılan en büyük sorunlardan biri, ekrana bağımlılığın artmasıydı. Genel olarak eğitim eşitliğinin olmadığı, öğretmenlerin öğrencilerinin yüreğine tam olarak dokunamadığı, öğrencilerin ekran başında dikkatlerini yoğunlaştırmakta zorlandığı, bu dönemde sınavların nasıl yapılacağı, teknolojiye erişen ve erişemeyen öğrenciler arasında dengenin nasıl kurulacağı soru işaretiydi. Tüm yaşananlar, hiç kuşkusuz sınav stresini de arttırdı. Pandemi sürecinde değişen eğitim modelleri, yaşanan sorunlar ve bu sorunları ortadan kaldırmaya yönelik çözüm arayışları hakkında Erdem Koleji'nden Sakine Abacı ile görüştük.

Hoş geldiniz Sakine hanım. Öncelikle bize kendinizi tanıtır mısınız?

1974 Gaziantep doğumluyum. 1996 yılında Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksekokulundan mezun oldum. Yaklaşık 17 yıl beden eğitimi öğretmenliği yaptıktan sonra 4 yıl özel bir kolejde idarecilik görevinde bulundum. Hala aynı okulun ortaokul

kademesinde beden eğitimi öğretmeni olarak çalışmaktayım.

Bir öğretmen ve idareci olarak pandemi döneminde karşılaştığınız en önemli sorunlar nelerdi?

İlk etapta, bu dönemin fazla uzun sürmeyeceğini, her şeyi daha çabuk atlatabileceğimizi düşündük. Sorunlara anlık çözümler üreterek ilerlemeye çalıştık. Sonuçta daha önce deneyimlemediğimiz, çok yabancı olduğumuz bir durumdu. Biz, millet olarak da yakın teması alışkın insanlarız. Nasıl olacak, uzaktan eğitime nasıl alışılacak gibi sorular gündeme geldi. Hem öğrencilerimiz, hem de bizim için zorlu bir sınavdı. Günümüzde çocuklar ekrana alışkınlar. Onlar daha çabuk adapte oldular ama velilerin kabullenmesi, bu sisteme alışması sıkıntılı bir süreçti. Sonrasında, aşama aşama,

çeşitli çözümler üreterek ilerledik ve yeni şartlara ayak uydurduk.

Sınav senesinde olan öğrencileriniz daha çok etkilenmiştir. Bir bilinmezlik içine düşmek onları daha çok strese sokmuştur.

Evet, bu da işin ayrı bir boyutu... Sınavlar, ülkemizdeki eğitim sisteminin önemli bir parçası. Bu konuda gerekli düzenlemeler yapıldı, sınav içerikleri uygulanan müfredata göre belirlendi. Ama yine de bazı tedirginlikler yaşadık. Bazı dönemlerde tamamen online eğitim verdik, bazı dönemlerde 8. ve 12. Sınıf öğrencilerimiz haftada 2 gün okula gelerek yüz yüze eğitim aldılar. Bu yaş grupları biliyorsunuz, ergenlik döneminin zorluklarını da yaşıyor. Normal şartlarda bile zor bir dönem. Üzerine hem sınav stresi, hem de pandemi koşullarının getirdiği güçlükler eklendi.

Pandeminin seyrine göre online ile yüz yüze eğitim arasında sürekli gidip geldiniz. Bu da ayrı bir sorun olmuştur.

Tabii. Yüz yüze eğitimde öğrenci, anlamadığı her şeyi hemen öğretmenine sorabilir ve konular daha kolay pekiştirilebilir. Öğretmen ile öğrenci arasında bir göz teması vardır. Bu çok önemli bir şey. Online eğitimde ise siz sanki boş bir odaya hikaye anlatıyor gibi hissediyorsunuz. Acaba tam anladılar mı? Konu pekişti mi? Anlamadıkları yer neresi olabilir? Aklınız hep soru işaretleri ile dolu oluyor. Yüz yüze eğitime geçince, olası açıkları kapatmak için çocuklara bir nevi yüklemek zorunda kaldık. Normal müfredat 8 aylık bir programa göre hazırlanıyor. Bu sefer zamanımız dar olduğu için konuları sıkıştırmak, öğrencileri ve velileri de bu duruma adapte etmek durumunda kaldık. Zamanı çok iyi değerlendirerek güzel bir yol kat ettik. Umarım çabalarımız çocuklarımızın başarısına da yansır.

Ölçme ve değerlendirme aşamasında sizce online mı yoksa yüz yüze uygulamalar mı daha verimli?

Sınavlarda sadece bilgiler yarışmaz; öğrencilerin psikolojileri de önemlidir. Adeta psikolojiler de yarışır. Online sınavlarda kimi öğrenciler zamanı verimli kullanamıyor, kimisi ise rahat bir ortamda olmayı avantaja çevirebiliyor. Pandemi boyunca online sınavlar, quizler, deneme sınavları gerçekleştirdik. Aldığımız geri dönüşlerde öğrencilerimizin büyük kısmı okul ortamında daha iyi motive olduklarını söyledi. Okulda olmak, yüz yüze olmak başarı oranını yükseltiyor. Ben de bu şekilde düşünüyorum.

Dijitalleşen yeni toplum düzeninin eğitim üzerindeki etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Dijitalleşme günümüzde sıklıkla duyduğumuz bir kelime. Şimdiki çocuklar dijital ortama alışkınlar.

Ama eğitim sürecinde uzun süre bilgisayar başında olmak onları da zorladı. Oradan dinleyerek öğrenmek, tekrar yapmak veya ödev hazırlamak alışkın oldukları bir şey değildi. Ayrıca bazı sağlık sorunları da yaşamaya başladılar. Duruş bozuklukları, göz bozuklukları arttı. Aslında iyi adapte olunursa, iyi yönde kullanılırsa dijital imkanlar eğitim sürecini hızlandırabilir. Online eğitimin artıları da var. Ses kaydı, görüntü kaydı alıp tekrar edebiliyorlar. Tahtaya yazılanların ekran görüntüsünü alabiliyorlar. Doğru kullanılırsa çok faydalı tarafları var. Hep kötü düşünmemek lazım.

Öğretmenliği nasıl tanımlarsınız? Mesleğe ilk başladığınız zamanla, bugün arasında neler değişti öğretmenler adına?

Öğretmenlik sürekli kendinizi geliştirdiğiniz, bildiklerinizin üzerine sürekli bir şey eklediğiniz bir iş. Hayata bakış açınızı sürekli geniş tuttuğunuz, insanlara kalp gözünüzle baktığınız bir meslek. Ben mezun olduğum ilk yıllardaki heyecanımı hala hissediyorum. Her yıl yeni öğrencilerle, yeni ailelerle tanışmak insanı heyecanlı ve diri tutuyor. Zaman içinde teknolojiler gelişiyor, yeni yöntemler belirleniyor ama işin özü hiç değişmiyor. Şöyle düşünün; bir veli, hayatta en değerli varlığı olan evladını size emanet ediyor. Öyle zamanlar oluyor ki, çocuk ailesinden çok öğretmeni ile birlikte zaman geçiriyor. Çok özel bir bağ kuruluyor öğretmen ve öğrenciler arasında.

Eskiden öğretmenler, özellikle de ilkokul öğretmenleri, çok daha kapsamlı bir eğitim alırlardı. Hemen her alanda bilgisi, fikri olan bu eski nesil öğretmenlerimizin yeri ayırdır. Hepsinin ellerinden öpüyorum. Zamanla öğretmenler, üniversite sistemine bağlı olarak farklı alanlarda uzmanlaşmaya başladılar. Aldığı eğitim nasıl olursa olsun, bir öğretmeni geliştiren şey meslek içinde yaşadıkları, tecrübe ettikleridir. Öğretmen zamanla olgunlaşır, katmerlenir.

Öğretmenleri özel kılan en önemli şey öğrencileri ile kurduğu duygusal bağ galiba.

Evet, öğretmenliğin en güzel yanı bu... Öğrencilerinizle kurduğunuz diyalog, o duygusal bağ, onların başarısıyla duyduğunuz gurur tarif edilemez. Aralarında bir kırgınlık olduğunda onları barıştırmak, mutsuz olduklarında yüzlerini güldürmek çok güzel. Mesela öğrenciniz okula gelmiştir, biraz yüzü asıktır. Hemen düşünmeye başlarsınız; acaba hasta mı, mutsuz mu, evde farklı bir şey mi oldu? Veya sınıf öğrencileriniz bir başarı sağlamıştır; çok basit bir yakan top turnuvası bile olabilir. O kadar gururlanırsınız ki, onlarla birlikte çocuk gibi sevinirsiniz. Ya da kaybetmişlerdir; siz de içten içe üzülürsünüz ama onları teselli etmeye çalışırsınız. Bazen bir öğrenciniz ufak bir afacanlık yapmıştır; şikayet gelir. Hem onu uyarırsınız, hem de korusunuz. Anne tavuğun civcivleri kanatlarının altında saklaması gibi, hemen savunmaya geçersiniz. Çok başka duygular... Kan bağınız olmayan birine bu kadar yoğun bir sevgi hissedebilmek, ancak öğretmenlikte mümkündür. Anaokulu çocuğu ya da lisele bir genç olması bir şey değiştirmez. Hepsine evladınız gibi sarılırsınız. Onlara sarılınca bütün yorgunluğunuz geçer.

Sohbetimizi noktalarken, tüm öğrenci ve öğretmenlerimize bir mesajınız varsa alabilir miyiz?

Çocuklar için hayat evde başlar, okulda devam eder. Çocuk arkadaşlarıyla birlikte öğrenir, çevresi ile büyür. Okul sadece eğitim için değil, her anlamda hayata hazırlanmak için önemli bir ortamdır. Online da olsa, yüz yüze de olsa, başımıza ne gelirse gelsin, moralimizi bozmadan, her şeye pozitif yaklaşarak ilerlemeliyiz. Amacımız her zaman, hem donanımlı, hem de güzel yürekli nesiller yetiştirmek olmalı. Bu şekilde ülkemizi daha da ileriye taşımalıyız. ■

ÖĞRENCİ KENTİ GAZİANTEP-1

Gaziantep'e yeni gelecek öğrenciler için, şehir hakkında bilgi alabilecekleri, rehber tadında bir yazı dizisi hazırladık. Bu yazı dizimizde, sosyal yaşam olanaklarından kütüphanelere, müzelerden öğrenci yurtlarına, toplu taşıma güzergahlarından öğrencilerin bütçesine uygun en lezzetli restoranların tanıtımına kadar neredeyse her şeyi bulabileceksiniz.

Yazı dizimizin ilk bölümünde Gaziantep'e beş yıl önce Suriye'den gelmiş olan Ahlem Arap ile bir röportaj gerçekleştirdik ve Gaziantep'te edinmiş olduğu öğrencilik tecrübelerini bizimle paylaşmasını rica ettik. Genç arkadaşımız ile Gaziantep'te öğrenci olmanın tüm artılarını ve eksilerini konuştuk. 'Gaziantep bir öğrenci şehri midir?' ve 'Gaziantep misafirperver bir şehir midir?' sorularına cevap aradığımız röportajımızı sizler için derledik.

Hasan Taş

Gaziantep ile ilgili yapacağımız röportaja katıldığınız için öncelikle teşekkür ediyor ve hoş geldiniz diyoruz. Önce bize kendinizi tanıtır mısınız?

İsmim Ahlem Arap, Gaziantep Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, dördüncü sınıf öğrencisiyim.

Gaziantep'e nereden geldiniz?

Suriye'nin Rakka şehrinden geldim.

Rakka ve Gaziantep'i karşılaştırır mısınız? İki şehrin benzerlikleri var mı?

Ailemiz aslen Türkmen. Dolayısıyla buraya gelmeden önce de Türkçe biliyordum. Gaziantep'te çok fazla zorlanmadım. Yemeklerimiz, adetlerimiz birbirine çok benziyor. Sadece giyimimizde biraz fark var. Bizim tesettür anlayışımız Gaziantep halkından farklı. Bir de kadın ve erkeklerin sosyal ortamlarda bir arada olmasını yadırgadık. Suriye'de kadın ve erkekler fazla bir arada olmazlar, birbirleriyle fazla konuşmazlar. Burada öyle değil. Birlikte oturuluyor, çay içiliyor vs.

Bu alışmadığımız bir durumdu.

Bu yıl okulu bitirdiğinizde Gaziantep'e yerleşmeyi düşünüyor musunuz?

Ben Gaziantep'i çok seviyorum. Gaziantep benim ikinci şehrim oldu. Başka bir yere gitmek istemiyorum.

Yemek konusunda Gaziantep'i nasıl tanımlarsınız?

Gaziantep'te yemekler çok iyi. Örneğin ben TÜRGEV yurdunda kaldım. Yurtta yapılan çoğu yemeği ilk defa tattım. Suriyeliler bu yemekleri bilmiyorlar. En sevdiğim yemek dolma oldu.

Gaziantep pahalı mı yoksa ucuz bir şehir mi?

Normal bir şehir bence. Mesele ben üniversiteye 2015 yılında kaydoldum. 250 TL burs alıyordum. Hepsini harcamıyordum bile. Fazlasıyla yeterli oluyordu benim için.

Gaziantep halkı dışarıdan gelen öğrencileri benimsiyor mu?

Evet. Gaziantep halkı çok iyi ve öğrencilere çok destek oluyolar.

Özellikle benim gibi dışarıdan gelen öğrencilere yaklaşımları çok yardımcıdır.

Biraz da Gaziantep'te ulaşımı konuşalım. Gaziantep'te ulaşım zor mu kolay mı?

Ben yurttan kaldım ve yurt binası okuluma çok yakındı. Dolayısıyla ulaşım ile ilgili bir sorun yaşamadım. Ama şehir merkezinden otobüsle gelen arkadaşlarımdan zorlandıklarını biliyorum. Kısa zaman önce otobüs seferlerinin artırılması için GBB Başkanı Fatma Şahin hanım ile görüştük. O da bizim sorunlarımızı çözdü ve otobüs seferlerini arttırdı.

Gaziantep'te kültürel geziler yapma şansınız oldu mu?

Sadece Gaziantep Kalesi'ni gezme fırsatım oldu. Çok yoğun olduğum için diğer yerleri fazla gezemedim. Ama özellikle müzeleri gezmiş olan arkadaşlarımdan çok beğendiklerini anlattılar. Aralarında sırf bu geziler için Avrupa'dan gelenler de vardı. Ben de en kısa zamanda gezmeyi planlıyorum.

PANDEMİ VE GERÇEKLER

Hayrunnisa Yücel

Koronavirüs salgını bundan yaklaşık iki sene önce hayatımıza girdi; alışık olmadığımız birçok yeniliği de beraberinde getirdi. Pandemi olarak adlandırdığımız bu dönem, 21. yüzyılın belki de en önemli meselesi haline geldi. Gelin, hayatımızı kökten değiştiren ve bizi “yeni normaller” ile tanıştıran bu salgın hastalığa daha yakından bakalım.

SARS ve MERS virüslerinden sonra dünya, yeni bir Koronavirüs salgını ile karşı karşıya kaldı. İlk olarak 29 Aralık 2019 tarihinde, Çin’in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve Huanan deniz pazarı ile bağlantılı olduğu tespit edilen hastalık, pnömoni (zatürre) bulguları ile dikkat çekti. 31 Aralık 2019 tarihinde ise Wuhan Sağlık Komisyonu, yeni bir salgın hastalığın ortaya çıktığını tüm dünyaya duyurdu. 8 Ocak 2020’de salgının sorumlusunun yeni tip bir Koronavirüs olduğu, Çin Halk Cumhuriyeti Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezi’nin resmi ilanı ile duyuruldu. 2019-nCoV olarak

adlandırılan bu virüs, ilerleyen zamanlarda SARS-CoV-2 olarak anılmaya başlandı. Virüsün yol açtığı klinik hastalığa ise COVID-19 (Koronavirüs hastalığı 2019) adı verildi. Covid-19 salgını Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde küresel bir salgın kabul edildi.

Şubat ayı ortalarında Çin Halk Cumhuriyeti salgını iyi bir noktaya gelerek, aldığı önemli tedbirler neticesinde virüsün yayılımını durdurdu. Mart ayına gelindiğinde ise dünyanın birçok yerinden vakalar gelmeye başladı. Virüsün, Avrupa ve Amerika kıtalarına yayılması ile hastalığa yakalanan kişi sayısı büyük oranda artış gösterdi. En çok hastanın görüldüğü ülkeler ise İtalya, İspanya, Almanya ve Fransa oldu. Şubat ayının sonlarına doğru virüs Avrupa geneline yayılmaya başladı. Mart ayında ise dünyanın birçok yerinde karantina kuralları uygulanmaya başlandı. Kısa süre içerisinde Avrupa, virüsün merkezi haline geldi.

Salgının ilk zamanlarında Avrupa başta olmak üzere, dünyanın birçok yerinde sağlık sistemleri alarm vermeye başladı.

Türkiye’de ilk Covid-19 vakası 11 Mart 2020 tarihinde görüldü. Bir kişide görülen hastalık, Türkiye Sağlık Bakanlığı’nın açıklamasıyla kamuoyuna duyuruldu. Yine aynı gün Dünya Sağlık Örgütü, salgının pandemiye dönüştüğü açıklamasını yaptı. Türkiye’de ilk vakanın açıklanmasıyla birlikte, ilk etapta kısa süreliğine okullar tatil edildi ve eğitime ara verildi. Fakat hızla tırmanan vaka sayıları ve hastalığın bulaşıcılığının artması ile karantina önlemlerine gidildi. Türkiye Sağlık Sistemi bu dönemde, birçok ülkede olduğu gibi zorlu zamanlar yaşadı. Yoğun bakım ünitelerinde büyük bir yoğunluk yaşandı. Başta hemşire ve doktorlarımız olmak üzere, sağlık çalışanlarının sorumluluğu kat be kat arttı.

Taga ekibi olarak, bu süreci tüm zorluklarıyla yaşamış bir sağlık çalışanı ile görüşmek istedik ve Dr. Serdar Tekçe'nin kapısını çaldık. Önce kendisinin şahsında tüm sağlık çalışanlarımıza teşekkür ettik ve ardından birkaç soru yönelttik.

Virüs yayılmaya başladığında neler düşündünüz? Böyle bir durumla daha önce karşılaşmış mıydınız?

Dr. Serdar Tekçe: Hayır, karşılaşmamıştım. Sadece bizim değil, bütün dünya için alışılmadık bir durumdu. Sağlık Bakanlığının, İl Sağlık Müdürlüğü'nün yönergelerine göre hareket ettik. Tabi ki hastane içerisinde bazı değişiklikler yapmak gerekti. Acil eylem planları oluşturduk. Virüsün iyice yayıldığı dönemlerde 2. seviye alarmı kadar geçtik ve buna ait tedbirlerle hastaneyi yönettik.

Bir sağlık çalışanı olarak hastaların durumu sizi nasıl etkiledi?

Çok olumsuz etkiledi. Bu virüsün yol açtığı hastalığın fazlası var. Özellikle 7. Günden sonra durumu çok kötüleşen hastalarımız oldu. Yani bir hekim olarak çaresiz kaldığımız durumlar yaşadık. Tüm bunlar bizi çok olumsuz etkiledi.

Siz virüse yakalandınız mı?

Hayır, çok şükür yakalanmadım.

Peki bu süreçte özel yaşamınızda insanlar sizden çekindiler mi? Nasıl yaklaştılar?

Ben bunu ikiye ayırıyorum. İlk başta insanlar benden korktular. Komşularım, arkadaşlarım benimle iletişim kurmaktan çok çekindi. Sürekli hastaneye girip çıkıyordum çünkü. Fakat zamanla toplum bu duruma alıştı. Ayrıca ne kadar zor şartlarda çalıştığımızı görünce, saygı da duymaya başladılar. Mesela hastaneye gelirken bana kahve ikram eden komşularım oldu. Yani önce bir dışlanma, sonrasında kabul ediliş yaşandı.

Hastanede koronavirüs tedavisi gören insanların psikolojisi nasıldı?

Çok kötü... Hakkında çok az şey bilinen bir hastalığa yakalanmışsınız ve bulaşıcı. Bu çok sert bir deneyim. Bir hasta pozitif çıktığı

ve yatışı gerektiği zaman, özel tulumlar içinde servise alınıyor ve izole bir odaya yatırılıyor. Odaya dışarı çıkması yasak, yakınlarını görmesi yasak, tek iletişim kanalı telefon. İnanın hava almak bile lüks olabiliyor bu hastalar için. Bu nedenle telefonla psikolojik destek sağlamaya çalıştık.

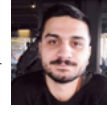
Pandemi çalışma hayatınızda ne gibi değişikliklere yol açtı?

En başta mesai saatlerimiz uzadı. Ayrıca özel tulumların içinde çalışmak zorunda kaldık ki; insanın mesai boyunca değil, on dakika bile o tulumun içinde kalmak çok zor. Saatlerce bu şartlarda çalıştık ve gerçekten zorlu bir süreçti. Tehlike hala geçmedi.

Okurlarımıza vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Maske, mesafe, hijyen diyorum. Ayrıca aşı programlarına da mutlaka uysunlar.

SEKANS

Ufuk Gürbüzdal

"FİZİKSEL GERÇEKLİĞİN KURTULUŞU"

Siegfried Kracauer tarafından kaleme alınan "Film Teorisi" kitabını yıllar önce ilk gördüğümde, kapakta yer alan şu sözler tüm dikkatimi esir almıştı: *Fiziksel Gerçekliğin Kurtuluşu...* Fiziksel gerçeklik neydi ve kurtulacağı şey tam olarak ne idi? Bugün Kracaueri film kuramının temel önermelerini kabul ettiğimi söylemek benim için güç. Ancak sinemayla kurduğum entelektüel ilişkide, özellikle o sonu gelmez "gerçekçilik" tartışmaları özelinde, Kracauer'in bu soruya verdiği cevaplardan düzenli olarak yararlandığımı inkâr edemem.

Gerek kurduğumuz insan ilişkileri, gerek gündelik pratiklerimiz, ge-

rekse bir yağmurun yağışı gibi oldukça olağan olgular, fiziksel gerçekliklerinin görünüşlerini bize olanca sıradanlıklarıyla sunarlar. Sabah kahve aldığımız kahvecide çalışan personel fincanı bize aşına hareketlerle uzatır. Uyandığımızda yanı başımızdaki insana "günaydın" deriz. Yağmur yağdığında elimiz çantamızdaki

şemsiyeye uzanır. Sinemanın teknik kapasitesinin bu olağan görüntülerin olağandışı, gözden kaçan, kıyıda köşede kalmış gerçeklik kalıntılarını çekip çıkarma potansiyeline sahip olduğuna işaret eder Kracauer. Yağmur yağmaya başladığında su damlacıklarının zeminde oluşturduğu dalgalanmalara bir dakika odaklanarak baktığınızda, Kracauer'in tam olarak ne demek istediğini anlamanız mümkün hale gelecektir. Daha sade bir anlatımla söylemek istersek; çoğunlukla bakarız, ancak görmeyiz. Sinemanın teknik potansiyeli gözden kaçanı odağımızın merkezine getirerek onun fiziksel gerçekliğini kurtarır.

Yönetmenliğini Rúnar Rúnars-

son'un üstlendiği İzlanda, Fransa ve İsviçre ortak yapımı *Echo* (2019) filmi de, insan ilişkileri özelinde tam olarak böyle bir işlev üstleniyor. Elli altı bağımsız sahneyi bir harmoni içerisinde yan yana getiren film, İzlanda'da Noel tatili hazırlıkları yapan farklı insanların kendi hayatlarında ve birbirleriyle kurdukları ilişkilerde cereyan eden kıyıda köşede kalmış gerçeklikleri çekip çıkarıyor ve onları yakın plana getiriyor. Evladının Noel'ini kutlama olanağından mahrum kalan bir çiftçi, sıcak su havuzunda spor yapan yaşlı insanlar, Noel ağacı almak gibi basit bir eylemde bile birbirleriyle ihtilafa düşmekten kaçınamayan bir aile... *Echo*, özel bir gün içerisinde meydana gelen tüm bu "sıradan" olayların anlarında gömülü bulunan jestleri, mimikleri, duyguları, bakışları ve gündelik insan ilişkilerine mündemice diğer ayrıntıları oldukça etkili bir anlatı ile gün yüzüne çıkarıyor.

Ailecek bir yılbaşı ağacı satın almaya gittiğinizde aile üyeleri olarak birbirinize karşı geliştirdiğiniz üslubun ve hatta içerisinde bulunduğunuz mekânın her bir ayrıntısının toplumsal gerçekliğine dair söyleyebileceklerinin gücünü görmek istiyorsanız, soğuk ve pastel renklerle bezeli görsel bir şölen olan *Echo*'ya bir şans vermelisiniz. ■

ECHO

A FILM BY
RÚNAR RÚNARSSON

SUPPLEMENTARY MATERIALS

© HAROLD KISLAND 1946 / PICTURE PICTURES 2019

RUV

☐

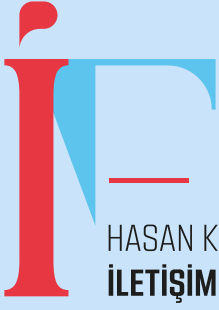
100

COLLEGE

0.15

2 feet

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
İLETİŞİM FAKÜLTESİ

Bizi Sosyal Medya Hesaplarımızdan da
Takip Edin!

SİVİL TOPLUMUN GÜCÜ

Musa Marakoğlu

Yardımlaşmak Güzeldir Platformu, kişisel çabalar ile kurulan sivil toplum kuruluşlarına verilebilecek en güzel örneklerden birdir.

Sosyal hayatın vazgeçilmez bir parçası olan ve vatandaşların gönüllülüğü ilkesi ile faaliyet gösteren Sivil Toplum Kuruluşları, son yirmi yılda hem sayıca artmış, hem de sürdürdükleri çalışmalar ile dikkat çeker hale gelmiştir. Bugün ülkemizde eğitimden çevreciliğe, afetlerde kriz yönetiminden sağlığa kadar, pek çok konuda faaliyet halinde olan 245.170 dernek bulunmaktadır. İç İşleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı'nın verilerine göre, bu derneklerin yaklaşık 97.000'i aktif olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Türkiye'de halkın birbiri ile yardımlaşmasını organize eden, sosyal yaşamı doğrudan ilgilendiren konularda etkinlikler düzenleyen dernek ve kuruluşların tarihçesi çok eskilere dayanmaktadır. Ancak 1980 darbesi sırasında uygulanan yasaklamalar sebebiyle bu faaliyetler sekteye uğramıştır. 1990'larda tekrar yeşermeye başlayan sivil toplum örgütlenmeleri, bugün devlet tarafından desteklenmekte, basında sıklıkla yer almakta ve sivil

halkın toplum hayatında önem arz eden konulara ilgi ve katkısını canlı tutan bir rol üstlenmeye devam etmektedir. Bugün yoğun faaliyet halinde bulunan sivil toplum kuruluşlarına örnek olarak, Toplum Gönüllüleri Vakfı, TEMA Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı, Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı, TOHUM Otizm Vakfı, Yardımlaşmak Güzeldir Platformu, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, AHBAP Platformu, MOR ÇATI Kadın Sığınağı Vakfı, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği sayılabilir.

Bu kuruluşların geçmişi araştırıldığında, arkasına güçlü bir maddi destek almış olanların yanı sıra, tamamen kişisel çabalar ile kurulmuş ve bugünlere gelmiş olanlar da dikkat çekmektedir.

Yardımlaşmak Güzeldir Platformu, Gaziantep'te bir hayırsever olan Büşra Yılmaz tarafından 2019 yılında kurulmuş, sosyal medyadaki yüzbinlerce takipçisi ile çiğ gibi büyümüştür. Başlıca ilgi alanı eğitim olan platform, ihtiyaç sahibi köy okullarına kitap ve oyuncak bağışı toplama, okulların fiziki şartlarını iyileştirme gibi faaliyetlerini başarıyla sürdürmekte, hatta susuzlukla mücadele eden Afrika ülkelerine de yardım eli uzatmaktadır. Su kuyularının açılması ve gıda yardımı organizasyonları ile dikkati çeken Yardımlaşmak Güzeldir Platformu, kişisel çabalar ile kurulan sivil toplum kuruluşlarına verilebilecek en güzel örneklerden biridir. Benzer bir şekilde, 2017'de müzisyen Haluk Levent tarafından kurulan ve sosyal medyayı arkasına alarak hızla büyüyen AHBAP platformu da dikkat çekicidir. Doğal afetlerde kayba uğrayan ve yaşamı zorlaşan vatandaşlara yardım eli uzatan platform, bu yıl yaşadığımız yangın ve sel felaketleri sırasında sürdürdüğü çalışmalarla önemli bir boşluğu doldurmuştur.

“Yardımlaşmak Güzeldir” platformunun öyküsünü, Gaziantep’li genç girişimci Büşra Yılmaz’dan dinledik.

Büşra hanım hoş geldiniz. Bize kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Merhabalar, ben Büşra Yılmaz. İstanbul doğumluyum. Aslen Gaziantep’liyim, Gaziantep’te yaşıyorum. Yardımlaşmak Güzeldir Platformu’nun kurucusuyum. 3 yıldır bu işe gönül verdim.

Platform ne zaman ve nasıl kuruldu?

Platformu 2018’in Mart ayında kurdum. Planlı gelişen bir şey değildi aslında. Öncesinde küçük çaplı yardımlar yapıyordum. Bir köy okuluna kitap gönderiyordum veya bir çocuğa ayakkabı alıyordum ama bunlar bana yeterli gelmiyordu. Sosyal medyayı kullanarak daha fazla çocuğa ulaşabilirim diye düşünüp bir sayfa kurmayı hedefledim.

Platformunuzun amacı ve işleşi hakkında bilgi verir misiniz?

Platformumuzun amacı köy okullarında eğitim gören öğrencilerimizin eğitim hayatına konfor sağlamak, ihtiyaç sahibi ailelerimize destek vermek ve kimsesiz çocuklarımıza umut olabilmek. Platform olarak instagram üzerinden ihtiyaç listeleri yayınlıyoruz, fotoğraflıyoruz. Destek

“Biz bu işi yaparken dünyanın en mutlu insanları oluyoruz.”

olmak isteyen kişiler instagram veya mail üzerinden bizimle iletişime geçiyorlar. Direkt olarak malzemeleri alıp ihtiyaç sahiplerine ulaştırıyoruz.

Yaptığınız işin en tatmin edici tarafı nedir?

Biz bu işi yaparken dünyanın en mutlu insanları oluyoruz. Yar-

dım ulaştırdığımız çocukların mutluluğunu görmek nasıl bir duygu size tarif edemem. Bu çocuklar bir kalemle bile mutlu olabiliyorlar. Bizden çok şey istemiyorlar aslında.

Unutamadığınız bir anınızı paylaşır mısınız?

En son köy okulu projemde; köy okulunda eğitim gören çocukların, Afrika’da açtıracığımız su kuyusuna destek olmaları unutamadığım anlardan birisiydi. Bir kumbara yapmışlardı, 50 çocuk vardı. Okulda onların hepsinin kumbaraya para atıp biriktirmeleri, Afrika’daki çocukları düşünmeleri tarif edilemez bir mutluluktu.

Şimdiye kadar gerçekleştirdiğiniz faaliyetlerden bahsedersiniz mi?

2018 yılından bu zamana kadar köy okullarına 10.000 kitap bağışında bulunduk, 700 ihtiyaç sahibi ailemize, erzak yardımında bulunduk. Köy okullarında eğitim gören çocuklarımızı sinema ile buluşturduk. 7.000 çocuğumuza bot, mont giydirdik. Kütüphane kurduk. Afrika’da su kuyusu açtırdık, sofralar kurduk. Oyuncak, kitap ve pasta projeleri yaptık.

Platformunuzun geleceği hakkındaki hayalleriniz neler?

Türkiye sınırlarını aşmış olarak tüm dünyadaki ihtiyaç sahibi çocuklara, ailelere ulaşmayı hedefliyoruz. Çünkü bizi bekleyen sayısız insan var.

Bu Platformdan sonra hayatınızda bir değişiklik oldu mu?

Birçok değişiklik oldu aslında. Benim her zaman hayalimdi birilerinin hayatına dokunabilmek, onlara umut olabilmek. Şu an destekçilerim ve gönüllülerim sayesinde birçok insanın hayatına, mutluluğuna dokunabiliyorum. İyiliğin gücüne tanıklık etmek çok güzel bir duygu.

AFRİKA'YA UZANAN KÖPRÜ:

Numan Akpınar

KALYONCU AFRİKA ÇALIŞMALARI MERKEZİ (KASC)

TAGA ekibi olarak, üniversitemizde yer alan bu önemli merkezi ziyaret ettik ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nün değerli hocalarından Dr. Öğr. Üyesi Yaman Kepenç ile KASC'nin çalışmaları üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

Kalyoncu Afrika Çalışmaları Merkezi (KASC), Hasan Kalyoncu Üniversitesi ve Nijeryalı asıllı bilim insanı Dr. Kieran E. Uchehara'nın işbirliğiyle 2017 yılında kuruldu. Kuruluşundan bu yana konferanslar, seminerler ve panellere ev sahipliği yapan merkez, yayınlanan raporlar, kitaplar ve makaleler ile Gaziantep'te ve genel olarak Türkiye'de yaşamakta olan Afrikalılara ulaşmayı, Afrika ile ilgili konularda halkı bilinçlendirmeyi, ayrıca Afrikalı bilim, sanat ve iş insanlarının Türkiye'deki meslektaşlarıyla ortak projeler içinde yer almalarını sağlamayı amaçlıyor. Çağdaş, sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel sorunlara yaratıcı çözümler bulmak için disiplinler arası çalışmalar yapılmasını teşvik eden KASC, dikkatleri bir bütün olarak Afrika

kitasına çekmeyi ve Afrikalı halkların tüm dünyada doğru biçimde temsil edilmesini sağlamayı da hedefliyor.

Yüzyıllar boyunca sömürgecilerin zulmü ve geri bırakılmışlıkta mücadele eden Afrika kıtası, şu anda ekonomik ve politik meselelerin uluslararası sahnesinde küçük bir oyuncu olarak görülebi-

li. Ancak önümüzdeki yıllarda kültürel çeşitliliği ve kaliteli insan gücü ile çok önemli bir konuma geleceği açıktır. Akdeniz kıyılarından Ümit Burnu'na, Atlantik Kıyısından Hint Okyanusu'na kadar Afrika kıtasının her noktası, yeni yatırım olanaklarına açık bir konumdadır.

Sayın hocam, bize KASC hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

Kalyoncu Afrika Çalışmaları Merkezi 2017 yılında Nijerya asıllı akademisyen hocamız Dr. Kieran Uchehara tarafından kurulmuştur. Kuruluşundan bu yana, konferanslar, paneller, söyleşiler düzenleyerek, rapor ve makaleler hazırlayarak çalışmalarına devam etmektedir. Amacımız tüm Afrika halkları ve yurdundan uzak yaşamakta

olan Afrika diasporası hakkında ülkemizde daha derin bir anlayış geliştirmek ve bir farkındalık oluşturmaktır. Bizler Hasan Kalayoncu Üniversitesi Afrika Çalışmaları Merkezi olarak bağıri yanık diyebileceğimiz, biraz kaderi kara diyebileceğimiz Afrika kıtasının ve kıta insanların tüm dünyaya tanıtılması ve hak ettikleri değeri görmeleri için çalışıyoruz. Uzun yıllar Batılı sömürgeci güçlerin zarar verdiği, gözyaşı döktürdüğü bu kıtaya yeni bir bakış açısıyla, umutla yaklaşıyoruz. Afrika'nın ihtiyaçlarını belirlemek ve muhtemel girişim imkanlarını saptamak adına bir çabamız var.

Türkiye'nin Afrika ülkeleri ile olan ilişkisinin tarihsel ve kültürel alt yapısından biraz bahseder misiniz?

Bugün sözünü ettiğimiz Afrika, yaklaşık bir milyar üç yüz milyon nüfusuyla, birbirinden çok farklı dillere, inanışlara sahip insan gruplarını bir araya getiren önemli bir kıta. Kuzey Afrika'da Mısır, Libya ve Mağrip Çizgisi içinde kalan Fas, Cezayir ve Tunus bulunuyor. Bu çizgiyi "Arap Afrikası" olarak niteliyoruz. Diğer kısım ise siyaset biliminde "Sahra Altı Afrikası" olarak anılıyor. Özellikle 9.yy'dan sonra İslamiyet'i benimseyen Türk toplulukların, birlikte yaşadıkları Arap yönetimler tarafından Afrika'ya götürüldükleri, sonrasında burada kendi hanedanlıklarını kurdukları biliniyor. Özellikle Afrika'nın Kuzeydoğu boyundan başlayarak kıtanın tarihinde yer eden bir Türk imgesi var. Yavuz Sultan Selim'in 1517'deki Mısır Seferi ve ardından gelen Mısır'ı fethi ile daha da kök salan bir imge bu. Ayrıca Afrika'nın Hint Okyanusu kıyılarında çok uzun bir süre Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenlik kurmaya çalıştığını, bu esnada İspanyol ve Portekizli denizcilerle mücadele halinde olduğunu da biliyoruz. Daha sonra, 1. Dünya Savaşı sırasında Lib-

ya'da İtalya ile tutuştuğumuz bir savaş da söz konusu. Yani Afrika kıtasının büyük bir bölümünü kapsayan uzun soluklu, biraz da hüzünlü bir mücadelemiz var.

Bugün Afrika'nın genelinde Türklere karşı duyulan yoğun bir sevgi söz konusu. Osmanlı bu topraklarda varlık sürdürürken nasıl bir politika izledi ki, Afrika hakkında böyle bir sevginin yerleşmesini sağladı?

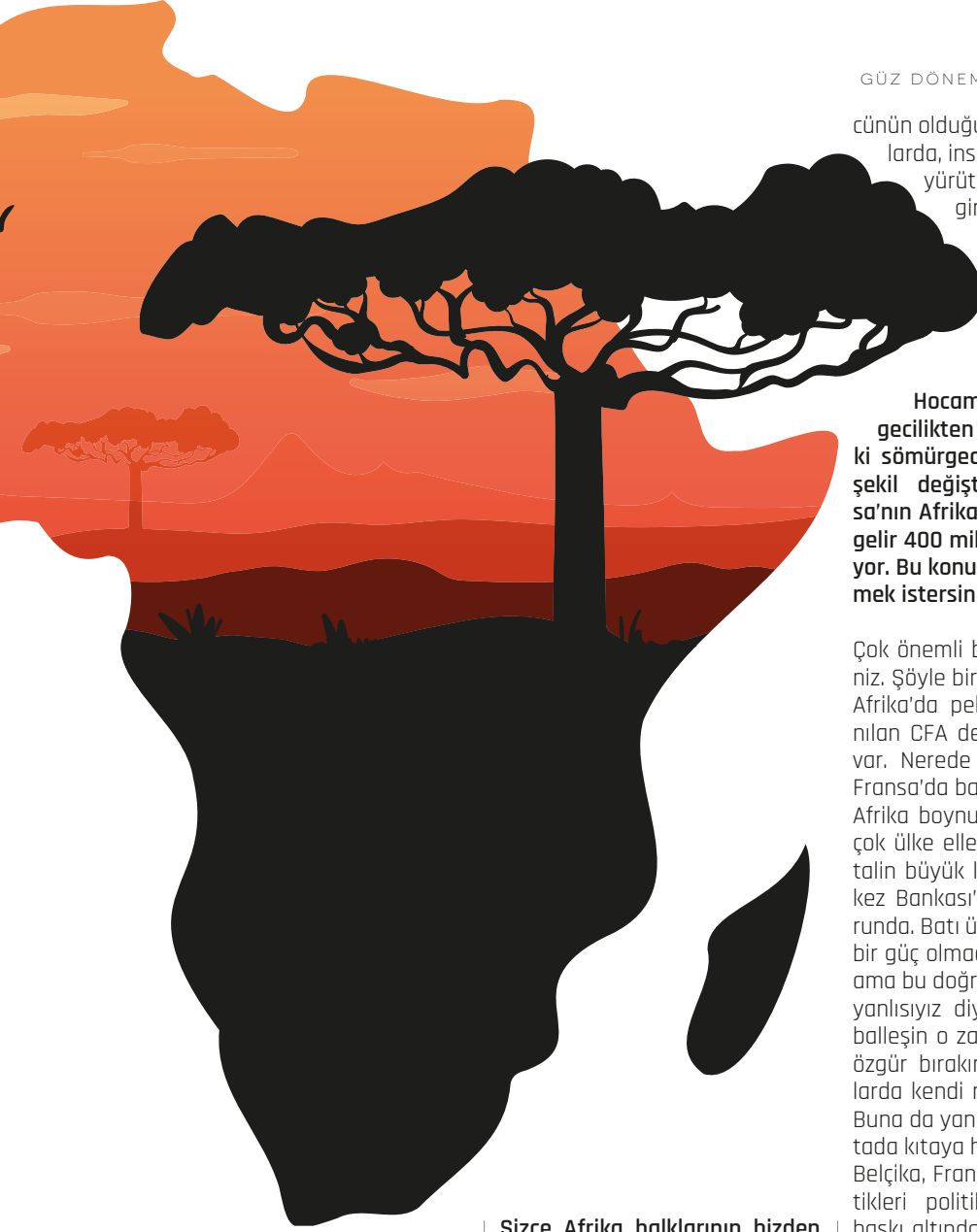
“**Her noktada kıtaya hâkim olmak isteyen Belçika, Fransa ve İngiltere ürettikleri politikalarla bu ülkeleri baskı altında tutuyorlar.**

Bunu şöyle ifade edelim; Osmanlı İmparatorluğu'nun insan odaklı politikaları her zaman için o bölgelerin gelişmesine, dostluğa, insanlığa, insan olmanın erdemini yönelik olmuş. Batılıların Afrika kıtasına yaklaşımlarının tam tersi. Bugün kıtanın pek çok yerinde hatırlanan iyi anıların özünde bu var. Görüyorsunuz, Afrika kıtasının bir kısmı Fransızca, bir diğer kısmı Portekizce konuşuyor. Bazı ülkelerde İngilizce konuşulur. Bazıları geçmişte Belçika kolonisidir. Dilleri bile yok edilmeye çalışılmıştır. Neresinden bakarsanız bakın, Batılıların getirdiği kan, acı ve gözyaşı olmuştur. Ama hiçbir zaman Osmanlı yönetimine giren bölgelerde bu durum yaşanmamıştır. O nedenle güzel anılır. Bir kurtarıcı gibi anılır. Gezip gördüğüm yerlerde ben de bunu tecrübe ettim. Sadece geçmişe dönük olarak değil, bugün de Türkiye ile ilgili her şey ilgi ve sevgiyle anlı-

yor Afrika'da. Büyükelçiliklerimiz, TİKA, AFAD, Anadolu Ajansı, Yunus Emre Enstitüsü, Maarif Vakfı son derece faal. Türk Hava Yolları, müthiş prestijli bir marka. Pandemi öncesinde Afrika'da en çok ülkeye uçan havayolu şirketi THY. Türk Hava Yolları ile uçmak gerçekten ayrıcalık. İster Gana Akra'da ister Güney Afrika Cape Town'da, ister Johannesburg'da, ister Senegal'de olsun, havalimanına girdiğiniz anda THY standı bir çekim noktasıdır. Örneğin bir Air France gibi insanlara geçmiş sömürge gözüyle bakılmaz Türk Hava Yolları'nda. Hemen THY personelinin görürsünüz. Herkese yakın davranırlar, sorunları çözmeye çalışırlar. Bunlara tanık olmak da ayrı bir gurur vesilesi.

Son 10 yılda Türkiye - Afrika ilişkilerinin hız kazandığını görüyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız, iş insanlarına çağrılar yaparak Afrika ülkelerine yatırım yapmaya yönlendiriyor. Ülkemizin Afrika'ya dair beklenti ve umutları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Afrika'ya doğru atılan adımlar, en başta da Sayın Cumhurbaşkanımızın çabaları çok anlamlı. 2002 yılında Afrika'da 12 büyükelçiliğimiz varken, bugün 40. Büyükelçiliğimizi açtık. Ticaret hacmimiz son 16 yılda 6 kat artarak 20 Milyar dolara ulaştı. Dediğiniz gibi, Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanlık döneminden başlayarak 28 Afrika ülkesini ziyaret etmiş ve hiç yorulmadan büyük bir destekle, büyük bir özveriyle bölgenin siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan bağımsızlığını kazanması için çaba göstermiştir. Burada amaç, Afrika ülkelerine eski sömürgeci Batı ülkelerinin dışında yelken açabilecekleri yeni ufukların varlığını göstermektir. Dışişleri bakanlığımızın Afrika kıtasına yönelik iki farklı açılımı bulunuyor. Birincisi

Sahra Altı Afrika'sına, diğeri ise Akdeniz kıyısında yer alan Kuzey Afrika'ya yönelik. Çünkü her iki bölgenin ihtiyaçları, sorunları ve Türkiye açısından taşıdıkları potansiyelleri farklı. Ankara her bölge için ayrı çözümler üretmeye çalışıyor ki, bence oldukça mantıklı. Hangi Afrika ülkesi olursa olsun, halk bizim heyetlerimizi karşısında gördüğü zaman çok mutlu oluyor. Bu durumu ben de bizzat tecrübe ettim. İster Moritanya'da, ister Mali'de isterse Senegal'de olsun, hep büyük heyecan dalgaları yaşandığını gördüm. Umutla, sevinçle bekliyorlar bizim heyetlerimizi.

Sizce Afrika halklarının bizden beklentisi nedir?

Afrika bir bütün olarak dünya siyasetine çok etki edebilen bir kıta değil. Ama küresel oyun, küresel çıkarlar Afrika kıtasının paylaşımı üzerine kurulu. Elbette Afrikalı halklar da bunu görüyor. Afrika Kıtası'nın 21. yüzyılın ikinci yarısından itibaren uluslararası sistem içinde daha etkin bir rol oynayacağı bekleniyor. Pek çok alanda hızla gelişen kıtanın barındırdığı ekonomik ve ticari potansiyel çok yüksek. Bu da son dönemde yatırımcıları Afrika'ya çekmeye başladı. Benim naçizane görüşüm Türkiye'nin bu alanda müthiş bir gü-

cünün olduğudur. Daha adil şartlarda, insan odaklı bir politika yürüten Türkiye ve Türk girişimcisi ile Afrika halklarının büyük bir ivme yakalayabileceğini, hatta yakaladığını görüyoruz.

Hocam, biraz önce sömürgecilikten bahsettik. Biliyoruz ki sömürgecilik ölmedi; sadece şekil değiştirdi. Bugün Fransa'nın Afrika'dan sağladığı yıllık gelir 400 milyar Euroya yaklaşıyor. Bu konuda bize neler söylemek istersiniz?

Çok önemli bir noktaya değindiniz. Şöyle bir örnek vereyim; Batı Afrika'da pek çok ülkede kullanılan CFA denen bir para birimi var. Nerede basılıyor bu para? Fransa'da basılıyor. Özellikle Batı Afrika boynuzunda bulunan pek çok ülke ellerinde bulunan kapitalin büyük kısmını Fransız Merkez Bankası'nda depolamak zorunda. Batı ülkeleri artık kolonyal bir güç olmadıklarını iddia ediyor ama bu doğru değil. Globalleşme yanlısıyız diyorlar. Tamam, globalleşsin o zaman. Bu ülkeleri de özgür bırakın, herkes eşit şartlarda kendi mücadelesini versin. Buna da yanaşmıyorlar. Her noktada kıtaya hâkim olmak isteyen Belçika, Fransa ve İngiltere ürettikleri politikalarla bu ülkeleri baskı altında tutuyorlar. Tabi bu noktada Türkiye'nin hareket alanını da kısıtlamaya çalışıyorlar.

Afrika ülkeleri ile ilişkilerimiz arttıkça, Türkiye'de eğitim gören Afrikalı öğrencilerin sayısı da artmakta. Sizce bu öğrenciler, Türkiye - Afrika ilişkilerinin geleceğini nasıl etkiliyor?

Bence bu konunun üzerinde çok ciddi şekilde durmalıyız. Afrikalı öğrenciler Türkiye'ye geldi, 4 yıl kaldı, eğitim aldı, döndü şeklinde bakmak yanlış olur. Bugün İstanbul'da Fatih, Sultanahmet, Cankurtaran, Aksaray, Laleli gibi semtlerde çok sayıda Afrika kökenli insan yaşadığını gö-

"Afrika ülkeleri müthiş bir potansiyele sahip. Ve bu ülkelerin halkları beyaz insanları her zaman elinde silahla görmüş. Biz ise onlara dostluk elimizi uzatıyoruz."

rebilirsiniz. Bazıları çalışmak için gelmiş, bazıları öğrenci, bazıları da mezun olduktan sonra hayatını Türkiye'de sürdürmeye karar verenler. Bu insanların ülkemize mükemmel biçimde entegre olduklarını görmek çok mutluluk verici. İster Kumkapı'da halı sahada Nijerya-Senegal maçı yapanlar, ister İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde eğitim alanlar olsun, hepsinin yüzünde aynı memnuniyeti, aynı mutluluğu görmek çok güzel bir şey. Eskiden Afrikalı insanlar Türkiye'yi Avrupa'ya geçmek için bir sıçrama tahtası olarak görürlerdi. Şimdi ise burada bir hayat kurmak istiyorlar. Türkiye'yi bir yurt olarak benimsediklerini görmek çok gurur verici. Afrikalı öğrenciler ile kurulan duygusal bağın, Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda Afrika'ya yönelik politikalarını da geliştireceğini düşünüyorum. Özellikle eğitimli nüfusun ülkelere döndüklerinde yönetim kadrolarında yer alabileceği düşünüldüğünde, Türkiye ile ilgili olumlu duygular taşımalarının ne kadar faydalı olabileceği açık.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nde eğitim almakta olan Afrikalı öğrencilerden de bahsedermisiniz?

HKU'de bugüne kadar 26 Afrikalı öğrencimizin olduğunu görüyoruz. Genelde Bilgisayar Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Mimarlık, Elektrik Elektronik ve Siyaset Bilimi Uluslararası ilişkiler bölümlerini tercih ediyorlar. Şimdi bakın, belki biz farkına varmıyoruz ama Gaziantep dünyada bir marka. Lütfen buna inanın. Dünyanın bir ucunda Arjantin'de Şili'de veya Moğolistan Çin sınırında herkes Gaziantep'i bilir. Gaziantep pek çok Batılı ülke için Ortadoğu'ya sıçrama limanı. Müthiş bir kültürel birikim, büyük bir potansiyel var burada. Tarihi İpek Yolu'nun üzerinde bu şehir.

Şili'de Gaziantep nasıl bilinir diye sorabilirsiniz. Bilinir çünkü pek çok tahılın, kuruyemişin ithalat - ihracatı Gaziantep üzerinden yapılır. Başka bir örnek daha vereyim. Gaziantep'te bizim konakladığımız otelde sık sık Almanlar, Avusturyalılar konaklıyor. Sorduğunuz zaman mühendis, teknisyen, ustabaşı olduklarını söylüyorlar ve Gaziantep'te çalışıyorlar. Hepsi sanayi çalışanı. Demek ki burada büyük bir potansiyel var. Bunun farkında olmak gerek. Bizim bu şehrin göz bebeği olan bir üniversitemiz var. O zaman elbette devletimizin çıkarları doğrultusunda biz neler yapabiliriz diye düşünmemiz gerekir. Biz Afrika Araştırmaları Merkezi olarak Gaziantep'te çok daha fazla sayıda Afrikalı öğrenciyi ağırlamak istiyoruz. Senegal, Nijerya, Moritanya, Kenya, Cibuti, Gine, Zambiya ve Orta Afrika Cumhuriyeti... Mesela Orta Afrika Cumhuriyeti'nden sadece bir öğrenci geldi diyelim. Bir kişi diye bakıp önemsiz görmemeliyiz. Bu bir tek öğrenci gün gelir Orta Afrika Cumhuriyeti'nde Türkiye'ye umulmadık bir şekilde hizmet edebilir. Orta Afrika Cumhuriyeti muazzam madenlere sahip. Tanzanya, özellikle de Darüsselam müthiş bir potansiyele sahip. Nijerya, nüfusu 100 milyonun üzerinde olan dev bir ülke aslında. Bizim bu ülkelerden daha fazla öğrenci almamız şart.

Bu noktada tanıtım çalışmalarını doğru biçimde yürütmek de büyük önem taşıyor değil mi?

Tabi. Gaziantep'i bir bütün olarak düşünmemiz gerekiyor. Konaklama imkanları, ulaşım, yemek kültürü, sosyal yaşam olanakları, müzeler, kütüphaneler... Ayrıca şu mesajı da vermeliyiz: Gaziantep öyle bir şehir ki, siz Afrika'dan gelen arkadaşlarımız, kardeşlerimiz olarak burada sadece eğitim almayacaksınız. Ayrıca bizim kül-

türümüzle, tarihimize tanışacaksınız. Çok güzel ağırlanacaksınız, güzel anılar biriktireceksiniz ve çok donanımlı bireyler olarak ülkenize döneceksiniz. Belki de burada profesyonel yaşama adım atacaksınız.

Üniversitemizin kadrosu her geçen gün daha da güçleniyor. Müthiş imkanlarımız var tüm bunları bir araya getirirsek, üniversitemizi kıtanın pek çok yerindeki öğrencilerin tercih edeceği bir marka haline getirebiliriz. Nasıl bir Oxford ya da Cambridge'in herkesin zihninde belli bir imajı varsa, Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nin de olabilir.

Hocam, verdiğiniz bilgiler ve değerli görüşleriniz için çok teşekkür ederiz. Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Bu önemli konuyu derginize taşıdığınız için ben teşekkür ederim. Türkiye - Afrika ilişkilerinin gelişmesi çok önemli. Afrika ülkeleri müthiş bir potansiyele sahip. Ve bu ülkelerin halkları beyaz insanları her zaman elinde silahla görmüş. Biz ise onlara dostluk elimizi uzatıyoruz. İnsana değer veren, işbirliğini önemseyen, karşılıklı kazanmaya odaklanan politikalar ile önemli bir ilerleme kaydettik. Afrika ülkelerinde dolaşırken sık sık Türk bayrağı ile karşılaşmak çok gurur verici. Bayrağımızı görüyorsunuz, gidip soruyorsunuz burası neresi diye, diyorlar ki Bir Türk firmasının açtığı fabrika, sulama tesisi veya bir Türk hayırseverin açtığı cami, okul... Bu girişimleri görünce gurur duyuyorsunuz. Afrika ile kurulan bu olumlu ilişkilerde emeği geçen herkese teşekkür etmek isterim. Dışişleri Bakanlığı, Türk Hava Yolları, TİKA ve pek çok özel kuruluş takdiri hak ediyor. Türkiye Cumhuriyeti dost eli ile Afrika'yı geleceğe taşıyabilir; ben böyle düşünüyorum.

Bir Fincan Kahvenin Kırk Yıl Hatırı Var

Hayrunnisa Yücel

Yüksek oranda kafein içeren kahve, yorgunluk ve uykusuzluk gibi hisleri bastırarak vücuda enerji ve direnç sağlar.

Kahve, sıcak ve nemli iklimlerde yetişen kahve ağacının meyvesinden elde edilen eşsiz bir içecektir. Meyve çekirdeklerinin kavrulup, un haline getirilmesi ve kısık ateşte su ile pişirilmesinin ardından sofralardaki yerini alan kahvenin ilk nerede üretildiğine dair kesin bir bilgi olmasa da, anavatanının Arap Yarımadası olduğu düşünülmektedir. Sosyal hayatımızda önemli bir yere sahip olan kahve, halk türkülerine, manilere konu olmuş, misafirperverlikle, dostlukla, sohbetle, falla, kız isteme ritüeliyle birlikte anılagelmiştir.

Kahvenin Türkiye topraklarına gelişi, çok eski tarihlere dayanmaktadır. İlk kez Yemen valisi Özdemir Paşa tarafından saraya getirilen kahve, yıllar içerisinde "Türk kahvesi" olarak anılmaya başlanmış ve evrensel bir boyut kazanmıştır.

Yüksek oranda kafein içeren kahve, yorgunluk ve uykusuzluk gibi hisleri bastırarak vücuda enerji ve direnç sağlar.

Geleneksel mutfağımızın vazgeçilmez lezzetlerinden biri olan Türk kahvesi, yanında bir bardak su, tercihe göre bir parça lokum, çikolata veya kuru yemişle birlikte, üç yudumluk küçük fincanlar ile sunulur.

Türk Kahvesi ile birlikte su ikram edilmesinin hikayesi Osmanlı Dönemine dek uzanır. Osmanlı Döneminde padişahlar, zehirlenme riskine karşı, yemeklerini çeşnicibaşılara denetir, zehirli olmadığı anlaşıldıktan sonra kendileri yerlerdi. Fakat kahveler tek kişilik cezvelerde pişirildiği için çeşnicibaşının tadım yapması mümkün değildi. Bu nedenle, kahvenin yanında su da getirilir, padişah parmağını önce kahveye, sonra suya daldırır, kahvenin su içindeki dağılışı biçimine göre zehirli olup olmadığı tespit ediliirdi.

Osmanlı Döneminde yerleşmiş bir başka bir gelenek ise eve gelen her misafire mutlaka kahve ikramı yapılması, bu sayede misafirin aç mı tok mu olduğunun anlaşılmasıdır. Dönemin görgü kuralları gereği, misafire aç olup olmadığını sormak ayıp sayıldı-

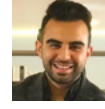
ğından, kahveyi içiş şekline bakılırdı. Misafir önce kahveyi içerse, tok olduğu ve sadece sohbet için geldiği düşünülürdü. Eğer misafir önce suyu içerse aç olduğu anlaşılar ve hemen yemek hazırlanırdı.

Kahveden bahsedip, kız isteme törenine değinmemek olmaz elbette. Kadın ve erkeklerin sosyal yaşamda bir araya gelemedikleri dönemlerde evlilikler görücü usulü ile yapılmaktaydı. Erkeğin ailesi, gelin adayının ailesini ziyaret eder, genellikle iki genç birbirlerini ilk kez bu ziyaret sırasında görürlerdi. Kahve ikram edilirken, gelin adayı damadı beğendiye kahvesine şeker, beğenmediyse tuz koyardı. Kahveyi tadan damat adayı, eğer beğenilmediğini anlarsa, ailesine sessizce durumu bildirir ve daha konu açılmadan aile izin isteyerek gelin adayının evinden ayrılırdı. Bugün, kız isteme ritüeli, evlenmeye karar vermiş olan gençlerin ailelerini bir araya getiren sembolik bir ziyaret olarak sürdürülmekte. Damat adayının kahvesine tuz katmak ise bu heyecanlı geceye renk katan, esprili bir gelenek. ■

KLASİK OTOMOBİL SEVDASI

Otomotiv sektörü her geçen gün daha da gelişiyor ve araçlara birbirinden ilginç fonksiyonlar ekleniyor. Bilgisayar destekli tasarlanan yeni otomobiller trafik durumunu anında görüntülüyor, kendi kendine park ediyor, sahibinin sesini ayırt edip komutları yerine getiriyor, hatta otomatik pilot özelliği ile sizi istediğiniz yere götürebiliyor. Bilim kurgu filmlerinden aşına olduğumuz uçan otomobillerle gerçek hayatta karşılaşmamız an meselesi! Ancak teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin, antika değeri taşıyan klasik arabaların cazibesi asla yok olmuyor.

Artık klasik otomobiller de yatırım amaçlı alınabiliyor.

Ertuğrul Küçükcarık

Emrullah bey, genç bir girişimci olarak, ilginç bir alana yönelmişsiniz. Nasıl başladığınız klasik otomobil merakınız?

Çok genç yaşlardan beri klasik otomobillere merakımız vardı. Bu merak, bizi buralara kadar getirdi. Hayalimizdeki aracı bulup alıyoruz. Temizlik ve restorasyon işlemleri tamamlanınca satışa sunuyoruz.

Klasik bir otomobili nasıl tanımlarsınız? Hangi araçlar klasik kategorisine girer? Klasik araç, eski araç demek değildir. Bir otomobilin klasik olabilmesi için en az otuz, kırk yaşını geçmiş olması gerekir. Üretiminin durmuş olması, parçalarını orijinal olması beklenir. Ayrıca bakımlı ve temiz de olmalı. Aracın değerini bu saydıklarımız belirler. Araç kazasız veya en azından büyük bir kaza geçirmediyse değeri artar.

Klasik araçları alırken nelere dikkat ediyorsunuz?

Aracı almadan önce kurumsal bir firmada ekspertiz yapılmasını talep ediyoruz. Bu çok önemli. Sonuçta büyük bir yatırım ve araca değer biçen firmanın güvenilir olması şart. Bazı müşteriler klasik otomobilleri yatırım amaçlı da alabiliyor. Bu nedenle değerinin tam anlaşılması gerekli.

Şu an piyasada en çok rağbet gören klasik araçlar hangileri? Mercedes ve BMW serileri en çok ilgi gören araçlar.

Peki ülkemizde çok sık kullanılan Tofaş ya da Renault firmalarının eski modelleri klasik kategorisine giriyor mu?

Klasik kabul edilebilmesi için çok fazla el değiştirmemiş, temiz

büyük illerdeki yedek parça dükkanlarına soruyoruz, internette aramalar yapıyoruz. Yurt içinde bulamadığımız parçaları yurt dışından temin etmeye çalışıyoruz.

Klasik otomobillerin çok yakıt tükettiği doğru mu, yoksa bu bir şehir efsanesi mi?

Doğrudur. Bu araçlar eski teknoloji. Yeni nesil araçlara göre motorları daha yüksek hacimli. Dolayısıyla yakıt tüketimleri biraz daha fazla.

Pandemi koşulları klasik otomobil piyasasını da etkiledi mi?

İster istemez etkiledi tabii. Bir ara şehirler arası seyahat imkanı kalmadı. Şehir dışındaki müşterilerimize hizmet vermekte zorlandık. Pandemi öncesinde hafta sonu çalışan nöbetçi noterler

vardı. Hafta sonları araç alım satımı yapabiliyorduk. Bu bizim için önemli bir kolaylıktı. Pandemi ile birlikte bu uygulama kaldırıldı. Hafta içi noterlerin çalışma saatleri kısıtlandı. Biz de noterin çalışma saatlerine göre araçların ekspertiz işlemlerini, şehir dışından getirilme veya müşteriye götürülme takvimlerini değiştirmek zorunda kaldık. Tabii sağlık her şeyin başıdır. Sağlıklı olduktan sonra işler mutlaka yoluna girer.

kalmış ve orijinalliğini korumuş olması gerekir.

Hep orijinallikten bahsettiniz. Diyelim ki bir araç aldınız ve çalışmayan parçalarını yenilemeniz gerekti. Orijinal yedek parçaları nasıl tedarik ediyorsunuz?

Araç eski olduğuna göre parçaları da zor bulunuyor olmalı. Tabii. Güncel bir aracın parçasını bulmak gibi değil. Araştırma gerektiriyor. Ankara, İstanbul gibi

YEPYENİ BİR SPOR DENEYİMİ **GAZİANTEP'TE GOLF**

Mehmet Aslan

Gaziantep'te ilk golf sahası, Hasan Kalyoncu Üniversitesi kampüsünde hizmete açılmıştır. Golf oyunun yaygınlaşmasına ve özellikle genç nesil tarafından benimsenmesine olanak tanıyan tesis, randevu sistemi ile çalışmaktadır. Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Golf Kulübü başkanı Mustafa Demirtaş ile bir röportaj gerçekleştirdik ve golf ile ilgili merak ettiklerimizi kendisine sorduk.

"Golf prestijli bir spordur"

Uçsuz bucaksız gibi görünen yemyeşil çimenlerde telaşsızca yürümek, tertemiz havayı içinize çekmek ve aynı zamanda heyecanlı bir spor aktivitesine katılmak ister misiniz? O zaman golf sporu ile hemen tanışmalısınız. Golf, spora bakışınızı değiştirebilir ve size sağlıklı bir yaşamın kapılarını aralayabilir.

Golf, doğada özel olarak yapılmış bir sahada, golf sopaları ve küçük sert bir topa oynanır. Oyunun amacı, sahanın belirlenmiş 18 parkurunu (çukurunu) golf topuna en az vuruş yaparak tamamlamaktır.

Net olmamakla birlikte golf, ilk olarak 1400 yıllarında, Hollanda'da ortaya çıkmıştır. Halkın donmuş su kanallarında golfe benzer bir oyun oynadıklarına dair bilgiler bulunmaktadır. Takip eden dönemlerde Belçika ve Fransa'da, sömürgecilikle birlikte Çin'de de oynanmaya başlanmıştır. Zamanla İskoçya'da da yaygınlaşan golf, milli oyun olarak benimsenmiş ve İngiliz Kraliyet ailesinin bir golf kulübü kurmasının ardından, Britanya'nın tamamına yayılmıştır.

Türkiye'ye golfün gelişi, 19. yüzyılın sonlarına rastlar. İstanbul'da 1895 yılında kurulan "Constantinople Golf Club", daha sonra "İstanbul Golf Kulübü" adını almıştır ve halen faaliyetini sürdürmektedir.

Bize kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Adım Mustafa Demirtaş. Hasan Kalyoncu Üniversitesi golf hocasıyım. 1983 Tokat Zile doğumluyum. 1997'de İstanbul Kemerburgaz'a yerleştik. Golf ile de aynı zamanda tanıştım. Çanta taşıyıcılığı ile başlayan golf maceram, turnuvalara katılmam ve golf kulüplerinde ders vermeye başlamam ile devam etti. Şimdi de Gaziantep'te bu özel sporu öğretiyor olmaktan mutluyum.

Zihni düşüncelerden kurtarıp, o ana konsantre olmayı gerektiren bir spor.

Golf Sporusunda başarılı olmak için ne yapmalıyız?

Çok esnek ve sakin olmak gerekli. Zevk ile yapılması, zihni düşüncelerden kurtarıp, o ana konsantre olmayı gerektiren bir spor. Genel

olarak arkadaşlarla birlikte güzel vakit geçirmek için de çok uygun bir spordur golf.

Golf nasıl oynanır?

Golfde temel prensip, topu en az vuruşla deliğe sokabilmektir. Katı kuralları vardır. Vuruş tekniklerini iyi öğrenmek gerekir. Bireysel olarak nadiren oynanır. Maksimum dört kişi oynanabilir.

Golf Sporu Gaziantep'e ne zaman geldi?

Hasan Kalyoncu Üniversitesi kampüsünde bulunan golf sahamız, Gaziantep'te bir ilk. 2016 yılında temelleri atılan saha, yedi yıldır hizmet veriyor. O zamandan beri de hem öğrencilerin, hem de üniversite çalışanlarının ilgi gösterdiği bir aktivite.

Golf Sporu ile ilgilenen arkadaşlara ne söylemek istersiniz?

Golf, dünya çapında bilinen bir spor olmasına rağmen ülkemizde çok yaygın değil. Bence özellikle genç arkadaşlar mutlaka denemeli. Yurt dışındaki üniversiteler CV'sinde golf başarıları olan öğrencilere burs verme konusunda öncelik sağlıyor. Golf prestijli bir spordur. Mutlaka tanışmalısınız.

Pandemi süreci Golf Sporusunu nasıl etkiledi?

Pandemi sürecinde uzaktan eğitime geçilmesi, elbette öğrencilerin yaşamlarını çok etkiledi. Pek çok öğrencimiz kampüse gelemedi, bu nedenle golften de uzak kaldılar. Ama genele baktığımızda, golfün pandemiden fazla etkilendiğini söyleyebiliriz. Aksine, açık havada yapılması sebebiyle ilgi daha da arttı. Şu anda sahamız açık, derslerimiz devam ediyor. Siz de kampüsü müze gelip bu sporla tanışabilir, hayatınıza farklı bir renk katabilirsiniz.

HKÜ, golf sporusunda başarılı olan öğrencilere burs vermede öncelik sağlıyor.

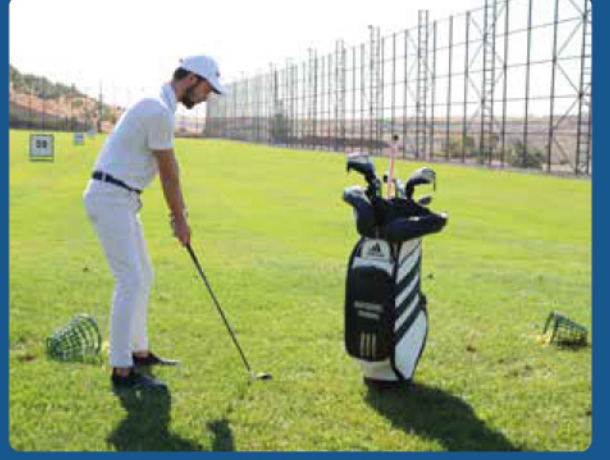
SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

 Hasan Kalyoncu University

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ

FAKÜLTE, YÜKSEKOKUL VE BÖLÜMLER

Eğitim Fakültesi

İngilizce Öğretmenliği
Okul Öncesi Öğretmenliği
Özel Eğitim Öğretmenliği
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
Sınıf Öğretmenliği

Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi

Gastronomi ve Mutfak Sanatları
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
Mimarlık

İletişim Fakültesi

Görsel İletişim Tasarımı
Radyo, Televizyon ve Sinema

Havacılık ve Uzak Bilimleri Fakültesi

Hukuk Fakültesi

Hukuk

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi

İktisat
İşletme
Psikoloji
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
Uluslararası Ticaret ve Lojistik

Mühendislik Fakültesi

Bilgisayar Mühendisliği
Elektrik - Elektronik Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
İnşaat Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Yazılım Mühendisliği

Sağlık Bilimleri Fakültesi

Beslenme ve Diyetetik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
Hemşirelik

Meslek Yüksekokulu

Adalet
Anestezi
Diyaliz
İlk ve Acil Yardım
Bankacılık ve Sigortacılık
İnsansız Hava Aracı Teknolojisi ve Operatörlüğü
Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri

Yabancı Diller Yüksekokulu

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

www.hku.edu.tr

Havalimanı Yolu Üzeri 8. km 27010 Şahinbey/GAZİANTEP

T: +90 (342) 211 80 80 F: +90 (342) 211 80 81

[f](https://www.facebook.com/hkunv) [i](https://www.instagram.com/hkunv) [y](https://www.youtube.com/hkunv) [in](https://www.linkedin.com/hkunv) info@hku.edu.tr

